על המשמר
יום ב', 5.6.1994, כ"ו בסיון תשנ"ד ■ שנה 51, גליון 15492 ■ 2.90 ש"ח

לינה ביתית בירושלים
צימרים
חוויה בפני עצמה
לפרטים והזמנות פנה בהקדם לטל:
02-511270

טבריה
מארח
את מיטב לצרי
שירי ארץ ישראל
להזמנות
טלפון 06-722308, 723921

הממשלה תעביר לקופ"ח 400 מיליון שקל; התפטרה מועצת המנהלים של הקופה

מדובר בסיוע ביניים שיינתן באמצעות הלוואות גישור שייפרעו כשההסתדרות תחזיר את חובותיה לקופה □ נדחתה הצעת שר האוצר למנות מפרק מפעיל □ בהסתדרות בירכו על החלטת הממשלה שבעקבותיה הוסרה התוכנית למכור את מניות כור ובנק הפועלים

□ יאיר מידן, אבשלום קווה

הממשלה אישרה אתמול העמדת סיוע ביניים לקופת החולים הכללית בהיקף של 400 מיליון שקל. הסיוע יינתן באמצעות הלוואות גישור, כשההסתדרות וקופת החולים מתחייבות להחזר ההלוואה מכספים שתעביר ההסתדרות לקופה, על פי הסכם ההלוואה. ההלוואות תיפרענה רק כשההסתדרות תחזיר את חובותיה לקופה.

האוצר הודיע כי אם ההסתדרות לא תעמוד במילוי חובותיה, תהיה פניה לבית המשפט כדי לגבות את החוב. הצעת שר האוצר אברהם בייגה שוחט למנות מפרק מפעיל לקופה לא התקבלה. בהצעתו תמך רק שר האנרגיה והמשטרה, משה שחל. שרי מרצ יאיר צבן ויוסי שריד, נמנעו. כל שאר השרים, כולל ראש הממשלה, התנגדו למינוי מפרק והיו בעד העברת סיוע ביניים לקופה. שר

המשך בעמוד 8

50 שנה לפלישה מנהיגי בעלות הברית הגיעו אתמול לדרום אנגליה, כדי לקחת חלק בשיחזור הפלישה לנורמנדיה, לזכר הפלישה שהתקיימה לפני 50 שנה. בתמונה, מימין לשמאל, נשיא ארה"ב ביל קלינטון ורעייתו, הנשיא הפולני לך ולנסה ורעייתו, נשיא סלובקיה מיכאל קובץ', נשיא צ'כיה ואצלב האוול, וראש ממשלת בריטניה, ג'ון מייג'ור ורעייתו (ראה ידיעה מורחבת בעמוד 7) (צילום: איי.פי)

ניתן להשלים חקיקת מס ארגון עד אוקטובר — סבור ח"כ רמון

□ יהודה צור

המזכ"ל המיועד של ההסתדרות, ח"כ חיים רמון, סבור כי עד אוקטובר אפשר יהיה להשלים את חקיקת חוק מס ארגון כדי שאפשר יהיה להפעיל את חוק בריאות ממלכתי.

רמון אמר אתמול ל"על המשמר", כי לא מדובר בחוק מסובך, אלא בחוק פשוט שכבר קיים, ורק צריך להתאים אותו למציאות חדשה של בריאות המנותקת מן האיגודים המקצועיים. אם רוצים, אמר, ניתן תוך תקופה קצרה לחוקק את החוק. כן אמר, כי יש חוקים הרבה יותר מסובכים שכנסת משפטית, שהצליחו להתגבר עליהם וכי אם ירצו, אפשר יהיה למצוא פתרון גם לעניין חוק מס ארגון.

עוד ציין רמון, כי גם הליכוד, עד לפני כמה חודשים, תמך בחוק בריאות יחד עם מס רווחת האדם של 0.8 אחוז, שהוא הרבה יותר קשה ממס הארגון. רמון אף אמר כי גם ראשי הליכוד אומרים לו שהם תומכים בקיום ההסתדרות, ואין היום שום דרך אחרת לקיים את ההסתדרות, לשמור בתקופת מעבר, אלא באמצעות חוק מס ארגון, שהוא הכי נכון והוגן.

שוטרים פלסטינים סיירו בשטחים ובירושלים בניגוד להוראות

□ אהרן קליין

שוטרים פלסטינים יוצאים בניגוד להוראות לסיורים ברחבי יהודה ושומרון ובירושלים. בצה"ל רואים מקרים אלה בחומרה. בשבוע שעבר, נצפו ארבעה שוטרים פלסטינים חמושים בנשק אישי מסוג קלצ'ניקוב מסיירים ברכב באיזור שכם. הארבעה נסעו ברכב בעל לוחיות זיהוי כחולות של השטחים, ולא נעצרו על ידי מחסומי צה"ל עד לחזרתם לשטח יריחו.

גורמי צבא בכירים אמרו אתמול, כי במהלך השבוע האחרון גבר מספר הפעמים ששוטרים פלסטינים יוצאים לסיורים ברחבי יהודה ושומרון ללא אישור. לדבריהם, ברוב המקרים יוצאים השוטרים, וביניהם קצינים בכירים של המשטרה הפלסטינית, בלבוש אזרחי ללא נשק. חלק מהביקורים במזרח ירושלים נערכו בשעות הלילה המאוחרות.

עוד אמרו הגורמים הבכירים, כי מחסומי המשטרה הפלסטינית ביציאה מאיזור יריחו אינם עוצרים את השוטרים המנסים לצאת, וכי הבדיקות של חיילי צה"ל במחסומים אינן מסוגלות למנוע את יציאת כל המנסים לצאת. הגורמים הדגישו, כי צה"ל יאשר יציאה מאורגנת

המשך בעמוד 8

9,000 העובדים הסוציאליים חוזרים הבוקר לעבודה

השביתה הסתיימה לאחר 45 יום □ בתום משא ומתן ממושך התקבל הסכם על תוספת שכר של בין 1,650 ל־1,700 שקל שתינתן בארבע השנים הבאות

□ אבשלום קווה, יאיר מידן

מאבק העובדים הסוציאליים, אשר שבתו 45 יום, יגיע הבוקר לסיומו. 9,000 העובדים שבים לעבודה, לאחר שהושג הסכם בין איגוד העובדים הסוציאליים לבין משרד האוצר. אמש, סמוך לחצות, ייפה מרכז ארגון העובדים את המזכיר אלי ברגרא וחבריו להמשיך במו"מ על סמך מיזכר הבנה, הכוללת בין השאר ובעיקר, תוספת שכר של 1,650 עד 1,700 המתפרשת על פני ארבע שנות ההסכם, כאשר המנה העיקרית של התוספת תשולם כבר עתה.

לסולם השכר של העובדים הסוציאליים נוספו שתי דרגות חדשות מלמעלה, וכל העובדים יקודמו בדרגה אחת. כן נקבע, כי רכיבי שכר שונים ייכללו מעתה בחישוב הפנסיה. שני נושאים עדיין לא נסגרו, הראשון – החלוקה הכספית לפי מועדים של תוספת השכר. ידוע כי יותר מ־70 אחוז יינתנו לעובדים הסוציאליים כבר בשנה הראשונה, דהיינו עד סוף 1994, והיתרה תוך שנתיים. נושא נוסף שעדיין לא נסגר הוא החזר תשלומים בגין ימי השביתה. לעניין זה הוקם צוות משותף לאוצר ולעובדים הסוציאליים. האוצר מוכן עקרונית להחזיר לעובדים הסוציאליים את מרבית שכרם בגין השביתה.

שר האוצר אברהם שוחט, אמר ל"על המשמר", כי לא ניתן היה להגיע להסכם השכר ללא תיווכם

המשך בעמוד 8

השרה אורה נמיר תנותח בשווייץ להסרת גידול בראשה

□ עתים

שרת העבודה והרווחה, אורה נמיר, תנותח ביום ב' הבא להסרת גידול שנתגלה בראשה. השרה תנותח בשווייץ, על פי הצעת רופאיה. הגידול התגלה בראשה של נמיר לפני מספר שבועות, בבדיקות שגרתיות. על פי הבדיקות, הגידול אינו ממאיר, אך על פי הצעת רופאיה הוחלט, כי נמיר תנותח בשווייץ על ידי אחד הרופאים הידועים בעולם בתחום ניתוחי הראש.

המשך בעמוד 8

19
הספרדים כבשו את רולאן גארוס
סאנשז (בצילום) וברוגרה זכו בתארי הנשים והגברים

10
דברים על דיוקם
ח"כ חיים אורון מגיב על הכותרות שבישרו פיטורים נרחבים בהסתדרות

6
הושגה החלטה על בנייה זולה
שר השיכון יקבע מתכונת הבנייה באלפי יח' לנזקקים וזכאים

3
מחפשים דרך
ניצי העבודה השתתפו בכנס הדרך השלישית וקראו לרבין לא להיסחף שמאלה

בעלת הבית, הפועל ת"א, הובסה, אמנם, 4:1, אבל את המשטח כבשו אנשי הפועל חיפה, שהשלימו מבצע השרדות מופלא וזינקו בדקה ה־90 למשחקי המבחן, ע"ח הפועל כפ"ס, שנשרה לארצית ● מהאיצטדיון היפואי הגיעה הבשורה גם לבאר־שבע, שסיימה שלישית, לאחר תבוסת בית"ר ירושלים 8:2 לבני יהודה

הטבלה הלאומית

1. מכבי חיפה	39	28	11	–	27-87
2. מכבי תל־אביב	39	27	7	5	36-80
3. הפועל באר־שבע	39	18	11	10	58-54
4. בית"ר ירושלים	39	19	7	13	66-75
5. הפועל תל־אביב	39	16	6	17	59-61
6. מכבי נתניה	39	13	10	16	71-64
7. הפועל פתח־תקווה	39	12	12	15	56-53
8. מכבי פתח־תקווה	39	11	14	14	46-37
9. בני יהודה ת"א	39	13	8	18	67-55
10. צפרירים חולון	39	11	12	16	68-48
11. מכבי הרצליה	39	10	11	18	55-41
12. עירוני אשדוד	39	9	11	19	57-53
13. הפועל חיפה	39	7	13	19	80-39
14. הפועל כפר־סבא	39	7	11	21	64-88

□ י. חכם

עונת המשחקים 93/4 בליגה הלאומית הגיעה אתמול לסיומה במחזור שיא בהבקעת שערים (35, ממוצע של 5 שערים למשחק), שפיזר את העשן מעל שתי התעלומות האחרונות: הפועל חיפה היא זו שקיבלה את כרטיס ההשתתפות במבחנים, נגד שמשון תל־אביב, שסיימה במקום הרביעי בליגה הארצית. הגרלת הביתיות תהיה היום במשרדי ההתאחדות לכדורגל. הפועל באר־שבע סיימה את העונה במקום השלישי, ואם מכבי ת"א תזכה בגביע – ייצגו הבאר־שבעים את ישראל בגביע אופ"א בעונה הבאה.

הפועל חיפה השלימה מבצע השרדות ענק, כשלאחר מחזורים ארוכים זינקה ממש בדקה ה־90 מן המקום האחרון, אליו צנחה הפועל כפר־סבא. חיפה גברה בבלומפילד על הפועל תל־אביב 1:4, בעוד שכפר־סבא נחלה הפסד בית צורב בתוצאה זהה לאלופה, מכבי חיפה 4:1.

מכבי חיפה השלימה הישג נדיר – עונה שלימה ללא הפסד ליגה.

בקרב על המקום השלישי זכתה, כאמור, הפועל באר־שבע, למרות הפסד החוץ למכבי פ"ת 1:0. הבאר־שבעים ידעו על כך עוד ביום שישי, לפני ששיחקו, שכן אלופת אשתקד, בית"ר ירושלים, ספגה ערב שבת את התבוסה הגבוהה והמחפירה בתולדותיה, 8:2 מבני יהודה ת"א.

ביתר המשחקים שהתנהלו לפרוטוקול בלבד: הפועל פ"ת – מכבי נתניה 2:4; מכבי הרצליה – הפועל צפרירים חולון 1:5; מכבי תל־אביב – עירוני אשדוד 0:2.

כפ"ס: הפועל ת"א עשתה מאתנו צחוק

היו"ר אביבי: הסכמנו לשחק ביום שישי כדי לאפשר להם יום הכנה נוסף לגמר, אבל חברי הנהלה שלנו הבחינו באדישות שלהם במשחק נגד הפועל חיפה

□ משה רוזנברג

אווירה קשה מאד שררה ביום שישי, לאחר ההפסדה של הפועל כפר־סבא 4:1, שבעקבותיו ירדה הקבוצה לליגה הארצית. אגב, זו היתה הפעם הראשונה ב־39 מחזורים שכפר־סבא דורגה במקום האחרון.

קשה היה לנחם את שחקני הקבוצה שדמעות זלגו מעיניהם. שחקני מכבי חיפה ניסו לנחם, בלי הרבה הצלחה.

היו"ר, שימי אביבי, אמר בכעס רב: "אנחנו לא נתלונן על הפועל תל־אביב שהפסידה להפועל חיפה, אבל שני חברי הנהלה שלנו שהיו במשחק הבחינו באדישות של כל שחקני הפועל תל־אביב. אנחנו נשאיר את כל העניין ל'מודיעין אזרחי', שעקב אחרי המשחק. אנחנו כאגודה לא נתלונן על אי כשרות המשחק".

היו"ר הכפר־סבאי הוסיף כי משחק נוסף בלתי כשיר היה הניצחון של הפועל חיפה על בית"ר ירושלים במשחק רדיוס ללא קהל, שהיה באשדוד. "כל העולם נגדנו. מול הפועל חיפה, לפני שבוע, קיפח אותנו השופט, יצחק בן־יצחק, וגם היום יש לנו הרבה טענות להפועל תל־אביב. אחרי הכל, הסכמנו להקדים את המשחק ליום שישי, כדי לאפשר להם להתכונן עוד יום למשחק הגמר, אבל הם עשו צחוק מאתנו".

יהודה וילק — היו"ר החדש של איגוד שופטי הכדורגל

□ י. חכם

יהודה וילק, בן 45, שהיה מפקד מחוז ירושלים במשטרת ישראל במשך 15 חודשים, והשתחרר לפני חודש, יהיה יו"ר איגוד שופטי הכדורגל בישראל בשלוש השנים הקרובות, בהתנדבות. וילק יחליף את השופט הבינ"ל לשעבר, אברהם קליין.

וילק, עו"ד במקצועו, שפרש מהמשטרה בדרגת ניצב, נבחר ביום שישי, ע"י ועדה שכללה את יו"ר ההתאחדות לכדורגל, עוזיקס מילצן, סגנו, גברי לוי, השופט כרימוס, דב לוין, אליעזר לרנר, שהיה בעבר יו"ר איגוד שופטי הכדורגל, ועו"ד עזריאל לוי.

להנהלה החדשה נבחרו גם השופט הבינ"ל לשעבר, נפתלי איתן, אריה פרוסט, המסיים בימים אלה את הקריירה כשופט פעיל, נציב כבאות והצלה ארצית, רב־טפסר שלמה כהן, ומנהל מכון וינגייט, ד"ר אורי שפר.

הניחוש הנכון

1. הפועל ת"א – הפועל חיפה 2
2. הפועל פ"ת – מכבי נתניה 1
3. מכבי הרצליה – צפרירים חולון 1
4. בני יהודה – בית"ר ירושלים 1
5. מכבי פ"ת – הפועל באר שבע 1
6. עירוני אשדוד – מכבי ת"א 2
7. הפועל כפר סבא – מכבי חיפה 2
8. בל־פרק – ווסטרן 1
9. דונקסטר – בנטלי 1
10. נוקס סיטי – קולפילד סיטי 2
11. קלרינדה – סנבורי 1
12. קליפטון היל – ריג'נט 2
13. מורלברק – אלטונה סיטי 2
14. נונאוודינג – ברונסוויק מז' 2
15. קולפילד דרום – צ'לסי x

מנחש 16 בודד

לאחר בדיקת 90 אחוז מטפסי הספורטוטו נמצא משתתף יחיד שניחש את כל 15 התוצאות הנכונות על משחקי הליגה הלאומית והאוסטרלית. 15 ניחשו 14, 200 ניחשו 13, 1842 ניחשו 12, ו־11,950 ניחשו 11.

הניחוש הנכון בטוטו־ריקו: 15, 18, 27, 29, 31, 32. לאחר בדיקת 90 אחוז מהטפסים איש לא ניחש את הפרס הראשון, 4 יתחלקו בפרס השני, 231 בפרס השלישי, והפרס הרביעי לא יחולק בגלל ריבוי המנחשים.

הבוס על הכתפיים: שפירא האיש העומד מאחורי מסע ההיחלצות של הפועל חיפה, [illegible] המשחק ביום שישי על כתפי השחקנים. כמעט כל אחד בחיפה סבור: בלי שפירא לא היינו נשארים (צילום: אריה קנטר)

איטליה לא שיכנעה מול שווייץ — 1:0

קולומביה ניצחה את צפון אירלנד 0:2 ופרשנים טוענים כי היא אחת המועמדות לזכייה במונדיאל

שער של ג'וזפה סיניורי מלאציו העניק ניצחון דחוק לנבחרת איטליה על שווייץ 0:1. השער הובקע באמצע המחצית הראשונה.

אלפי הצופים שחזו במשחק באיצטדיון האולימפי ברומא, שרקו בוז לשחקני הנבחרת המארחת.

לשתי הנבחרות היה זה משחק המבחן האחרון, לפני צאתן למונדיאל בארה"ב. באיטליה הופיעו 7 משחקני אלופת אירופה, מילאן.

במשחק מבחן נוסף שהיה בבוסטון, לעיני 21 אלף צופים, ניצחה קולומביה את צפון אירלנד 0:2. פרשנים מציינים שקולומביה היא אחת המועמדות לזכייה בגביע העולם.

במשחק זה הבקיעו [illegible] ואלדרמה, רינקון [illegible]

★ בנבחרת הבולגרית [illegible]

עשה את שלו: השאם זועבי, שהגיע באמצע העונה מהפועל באר שבע להפועל חיפה, כבש ביום שישי שער בניצחון הפועל חיפה על הפועל תל אביב 1:4. בשבוע שעבר כבש זועבי את שער הניצחון היקר לרשת הפועל כפר סבא – 3:4. זועבי איפוא עשה את שלו, עכשיו נותר לו רק להשלים במשחקי המבחן נגד שמשון תל אביב כדי להשאיר את הפועל חיפה בליגה הלאומית (צילום: אריה קנטר)

מלך השערים

אלון מזרחי בפעם השלישית

□ י. חכם

חלוץ מכבי חיפה, אלון מזרחי, זכה בתואר מלך השערים לעונת המשחקים 1993/94.

זוהי זכייתו השלישית ברציפות של מזרחי. קודם לכן עשה זאת במדי בני יהודה עת כבש 26 שערים, ועונה לפני כן כבש 20 שערים, גם כן במדי בני יהודה.

מזרחי הוא הכדורגלן השני בתולדות הכדורגל הישראלי שזוכה בתואר מלך השערים שלוש פעמים ברציפות. קדם לו מרדכי שפיגלר ממכבי נתניה בשנות ה־60.

צמרת הכובשים

1. א. מזרחי (מכבי חיפה) 28
2. י. זוהר (מכבי ת"א) 22
3. מ. קקון (הפועל פ"ת) 21
4. קודריצקי (בני יהודה) 20
5. גרשגוביץ (בית"ר י־ם) 19
6. ע. חודג'מן (אשדוד) 17
7. א. אוחנה (בית"ר י־ם) 16
8. אביגדור (הפועל ב"ש) 16

כל האלופות

1950 – מכבי תל־אביב
1952 – מכבי תל־אביב
1953 – מכבי תל־אביב
1955 – הפועל פתח־תקווה
1956 – מכבי תל־אביב
1957 – הפועל תל־אביב
1958 – מכבי תל־אביב
1959 – הפועל פתח־תקווה
1960 – הפועל פתח־תקווה
1961 – הפועל פתח־תקווה
1962 – הפועל פתח־תקווה
1963 – הפועל פתח־תקווה
1964 – הפועל רמת־גן
1965 – הכח/מכבי ר"ג
1966 – הפועל תל־אביב
1967/8 – מכבי תל־אביב
1969 – הפועל תל־אביב
1970 – מכבי תל־אביב
1971 – מכבי נתניה
1972 – מכבי תל־אביב
1973 – הכח/מכבי ר"ג
1974 – מכבי נתניה
1975 – הפועל באר־שבע
1976 – הפועל באר־שבע
1977 – מכבי תל־אביב
1978 – מכבי נתניה
1979 – מכבי תל־אביב
1980 – מכבי נתניה
1981 – הפועל תל־אביב
1982 – הפועל כפר־סבא
1983 – מכבי נתניה
1984 – מכבי חיפה
1985 – מכבי חיפה
1986 – הפועל תל־אביב
1987 – בית"ר ירושלים
1988 – הפועל תל־אביב
1989 – מכבי חיפה
1990 – בני־יהודה ת"א
1991 – מכבי חיפה
1992 – מכבי תל־אביב
1993 – בית"ר ירושלים
1994 – מכבי חיפה

פרס מבהיר כי מוסדות אש"ף בי"ם לא יזכו לתוקף מדיני

יבקש מנורווגיה לפרסם המכתב שהעביר לה בשעתו בעניין ירושלים, כדי להוכיח שאין שינוי בעמדתו □ לדבריו, חל שינוי לטובה בגישת ירדן לתהליך

□ כתב "על המשמר"

שר החוץ, שמעון פרס, ישוחח היום כנראה עם שר החוץ הנורווגי, כדי להביא לפרסום המכתב שהעביר בזמנו לנורווגים בעניין ירושלים.

פרס שב ומדגיש, כי במכתב מוזכרים אותם עקרונות שעליהם התחייב בנאומו בכנסת. כלומר: שמירת מוסדות הדת, החינוך והבריאות של הערבים בירושלים, אך בשום פנים לא לאפשר לאש"ף להעניק למוסדות האלה תוקף מדיני.

שר החוץ גם הדגיש, כי בכותבו את המכתב התייעץ עם שורה של מומחים ויועצים משפטיים, כדי לא לסטות מהרעיון שאותו רצה לבטא. המכתב הוכן בקפידה, ציין פרס, והוא תרגום כמעט מדויק לאנגלית של דברי לכנסת.

אתמול דיווח פרס לממשלה על ביקורו במרוקו, ועל יתר הארצות שבהן עבר במסעו. הוא סיפר, כי במרוקו סוכם לכנס ועידה בענייני המלחמה במידבור, ועל הקמת קשרי תקשורת ותיירות בין המדינות. לגבי ביקורו בארצות הברית ובדרום אמריקה הרגיש שר החוץ, כי תהליך השלום וההסדר עם אש"ף "מסייעים בהכשרת תשתית אוהדת להעמקת הקשר של אותן ארצות עם ישראל."

לדבריו, חל שינוי בעמדת ירדן כלפי תהליך השלום. פרס הזכיר איתותים שהגיעו בתקופה האחרונה, על כך שהמלך חוסיין מוכן להתקדם במשא ומתן, למרות הלחץ של נשיא סוריה, האפז אל אסד.

20 מתושבי הבקעה נאבקו בשוטר ישראלי ליד נערן

אחד מהם קרע מידי ערבי דגל פלסטין, במחאה על איסור להיכנס לאוטונומיה עם דגל ישראל □ כשהשוטר בא לכבול ידיו, נאבקו נגדו חבריו

(ע). עימות אלים התפתח אתמול בין שוטר ישראלי לבין כ־20 מתושבי בקעת הירדן, סמוך למושב נערן שמצפון ליריחו.

תושבי הבקעה ביקשו למנוע את כניסתם של תושבים פלסטיניים לאזור, אם הם מצויידים בדגלי אש"ף. זאת, בתגובה לכך שביום שישי מנעו שוטרים פלסטיניים מישראלי, שנשא על רכבו את דגל ישראל, את הכניסה לתחום האוטונומיה.

העימות החל, לאחר שבמקום עבר ערבי כשהוא מחזיק דגל פלסטין, העשוי נייר. אחד מחברי המושב קרע את הדגל מידיו של האיש. השוטר הישראלי ניגש אל התושב שקרע את הדגל, כדי לכבול את ידיו באזיקים.

אלא שבתוך שניות הקיפו אותו כ־20 מתושבי הבקעה, שעמדו במקום, ופתחו במאבק אלים נגדו.

מאוחר יותר ערכו גם התושבים תהלוכה ארוכה של מכוניות בתחום הכפר עוג'ה, הנמצא בשטח האוטונומיה, וביקשו להיכנס ליריחו.

לאחר עימותים מילוליים עם סגן שר החינוך מיכה גולדמן, שביקר באזור, ומכיוון שלא קיבלו אישור מצה"ל, הם חזרו בהם.

סיכוי שירדן תבטל החרם הכלכלי תמורת יצוא לגדה

לא ידוע אם ישראל ממשיכה לדרוש דיון בהסדר קבע בתנאי למו"מ על גבולות

□ פנחס ענברי

בין ישראל לירדן התגלעו כמה וכמה חילוקי דעות, בסבב השיחות האחרון בוושינגטון.

ירדן הפתיעה את ישראל, כאשר העלתה לדיון את תיחום הגבולות. ישראל הכינה תיקים בשאלות קונקרטיות – שיתוף פעולה כלכלי, ענייני מים והדברת יתושים בערבה – אלא שירדן סירבה לדון בשאלות האלה לפני הדיון בסוגיות הגבול.

ישראל הודיעה, כי היא מוכנה לדון בתיחום הגבול, אם ירדן מוכנה לדון כבר כעת בכינון הסדרי הקבע ובשלום מלא. כעת לא ידוע אם ישראל איתנה בעמידתה, ואם היא מוכנה לדון בתיחום הגבול מבלי לדון בהסדר קבע.

לגופו של עניין, ישראל חולקת על ירדן בתפיסה של תיחום הגבול.

לטענת ירדן, הגבול הבינלאומי עובר במקום הנמוך ביותר. ישראל משיבה, כי תנאי השטח משתנים, ולכן אי־אפשר לקבוע על בסיס המבנה הטופוגרפי של הערבה היום, לגבי המצב שהיה בימי המנדט הבריטי.

מכל מקום, הגבול שעבר בימי המנדט לא הוכר מעולם כגבול בינלאומי, אלא כקו תיחום של שני מחוזות של המנדט הבריטי המקורי. רק קו קצר מאוד מאילת צפונה, הוכר כגבול בינלאומי בין ישראל לירדן – מוכידים בירושלים.

עניין אחר שחלה בו התקדמות במגעים בין המדינות, נוגע לקשרי הכלכלה. עוד בסבבי השיחות בוושינגטון ביקשה ירדן, בשולי השיחות עם ישראל, לאפשר לה לייצא לגדה המערבית. ירדן טענה, כי אין להמשיך במצב שבו הסחר הוא חד־סטרי – מהשטחים אליה.

ישראל לא שללה זאת על הסף אך העמידה דרישה מנוגדת, והיא ביטול החרם הערבי. ככל הנראה, מתרקמת הבנה ישראלית־ירדנית בנושא הזה.

יש להזכיר, כי ישראל עודדה את ירדן לפתוח בנקים בגדה המערבית, והיא תומכת בעמדתה בוויכוח שלה עם אש"ף לגבי מעמד ירושלים.

קריאות גנאי לראש הממשלה בהפגנת הליכוד בירושלים

(ע). אלפי תומכים של הליכוד הפגינו אתמול בערב במרכז ירושלים ולאורך חומת העיר העתיקה, לציון יום השנה ה־27 למלחמת ששת הימים, ובמחאה נגד מדיניות הממשלה.

במהלך ההפגנה יצרו הנוכחים שרשרת חיה בין כיכר ספרא לשער יפו, כדי לסמל את קו הגבול שחצה את העיר לפני מלחמת ששת הימים. בין המפגינים נראו חברי כנסת רבים מטעם המפלגה, וביהם היו"ר בנימין נתניהו, דב שילנסקי, אליהו בן אלישר, אריאל ויינשטיין, צחי הנגבי ורון נחמן.

נתניהו הסביר, כי ההפגנה מציינת את המחוייבות העמוקה כלפי ירושלים. "נעמוד על כך שירושלים תישאר מאוחדת, אבל גם ירושלים נכנסה לתוך מכתב שנשלח לאש"ף," אמר. "הממשלה הזאת מוכנה לוותר על חלקים מירושלים, ואנחנו לא – ובאנו לומר זאת."

לדברי ויינשטיין, "אלפי האנשים הניצבים במקום החומה שהפרידה בין חלקי העיר באים להגיד: ירושלים לא תחולק שוב."

לאחר מכן התרכזו המפגינים בכיכר ספרא והניפו מאות דגלים ושלטים, תוך קריאות בגנות הממשלה, כגון: "רבין בוגד", "רבין שיכור", "רבין התפטר – ביבי טוב יותר".

הם ניסו לפרוץ כמה פעמים לרחוב יפו, אך נחסמו ונהדפו בידי שוטרים. בהמשך הוחלט, בתיאום עם המפגינים, לסגור חלקים ברחוב. כתוצאה מכך נוצרו פקקי תנועה בכמה מוקדים במרכז הבירה.

בתום ההפגנה ביקשה קבוצה מהם להגיע לכותל, אך המשטרה סירבה לאפשר זאת.

במשפט ראשון בעזה נגזר מאסר על שני צעירים שהעליבו שוטרים

(ע"צ). בית משפט צבאי פלסטיני גזר חצי שנת מאסר בפועל על שני תושבי הרצועה.

המשטרה הפלסטינית עצרה בראשית השבוע שעבר, בשכונת שייח' רדוואן בעזה, שני צעירים שנסעו במכונית. נאסר ואיהאב רולאס (22, 23) סירבו להציג את תעודות הרכב, ולאחר מכן העליבו את השוטרים ותפסו אחד מהם בצווארונו. שוטרים אחרים הגיעו לעזרתם, עצרו את שני הצעירים והעבירו אותם לכלא בחאן יונס.

ביום רביעי דרש התובע הצבאי בחאן יונס, אחמד ליבאייה, עונשים קשים מאוד כדי להניא אחרים ממעשים דומים. נשיא בית הדין הצבאי, עבדל כארים מאמר, גזר עליהם כאמור שישה חודשי מאסר.

חמאס מאיים להסלים פעולותיו נגד צה"ל ויישובים יהודיים

דמשק (ע"צ). חמאס הודיע כי יסלים את פעולותיו נגד צה"ל ויישובים יהודיים.

בהודעה שפורסמה בדמשק והופצה בשטחים, קרא הארגון לזרועו הצבאית, עז אדין אל קסאם, לבצע את הפעולות. הארגון הביע עניין לתאם את פעולותיו עם כוחות פלסטיניים אחרים, כדי להדריך את הפעילות הצבאית "עד לשחרור המולדת, כולל ירושלים."

חמאס שב והדגיש את סירובו להשתתף ברשות הפלסטינית. כמו כן קרא הארגון, בהודעה, לתושבי השטחים, לשבות ביום חמישי במלאת 79 חודשים לאינתיפאדה.

מהומות והתנגשויות עם חיילים בחברון וברמאללה

(ע). על חברון הוטל אתמול בצהריים עוצר, לאחר שבשעות הבוקר התפתחו בעיר מהומות.

ברעוכות היו התנגשויות עם חיילי צה"ל, וכן יידוי של אבנים ותפצים חרים לעבר אנשי כוחות הביטחון. שוטרי משמר הגבול עצרו 25 תושבים, בחשד שהשתתפו בהתפרעויות.

במוצאי שבת התפוצצו שני מטעני צינור, ליד המסגד הירוק בחברון. לא היו נפגעים, אך נגרם נזק לרכב שעמד בסמוך. בסריקות שערך צה"ל נעצרו שני ערבים, החשודים במעורבות בהנחת המטענים. זאת, לאחר שבסמוך להם נמצאו שני בקבוקי תבערה מוכנים לזריקה.

גם ברמאללה היו אתמול התפרעויות. עדי ראייה טענו, כי ארבעה תושבים נפגעו מפצעים קלים במהלך פיזור ההתקהלויות בידי חיילים ושוטרי מג"ב. במהלך היום נחבלו, באורח קל מאור, חייל וישראלי שנפגעו מאבנים.

שר החוץ הפיליפיני ב"יד ושם"

שר החוץ ערך סעודת ערב לכבוד שר החוץ הפיליפיני, רובטו רומולו, במלון "חיאט" בירושלים. השר עורך ביקור של כמה ימים בארץ, ובמסגרתו עורך פגישות עם ראש הממשלה והנשיא, וכן פגישת עבודה נוספת עם השר פרס, היום. במהלך ביקורו נלקח רומולו לאתר "יד ושם", והניח זר באוהל יזכור (צילום: יצחק הררי)

שר המשטרה: המצב הכלכלי של המשטרה הפלסטינית מדאיג

(ע). בישיבת הממשלה השבועית, סקרו ראשי מערכת הביטחון את המצב הבטחוני בצפון ובשטחים.

מתאם הפעולות בשטחים וראשי מערכת הביטחון דיווחו לשרים על התקיימות, ביישום הסכם עזה ויריחו. הם דיווחו על פעילות טובה של המשטרה הפלסטינית, אך אמרו כי הקשיים הכלכליים עלולים ליצור סיכונים, אם השוטרים יתפתו למעול בתפקידם.

לאחר הישיבה אמר שר המשטרה, משה שחל, כי מצבה הכלכלי של המשטרה הפלסטינית "מעורר דאגה."

הרמטכ"ל, רב אלוף אהוד ברק, סקר את פעולת צה"ל בלבנון בשבוע שעבר ודיווח על סוף השבוע המתוח שעבר על תושבי צפון הארץ, עקב שיגור הקטיושות על ידי ארגוני המחבלים.

מתאם הפעולות בשטחים התייחס לכתבה בטלוויזיה בשבוע שעבר, על ילדים חולי סרטן מעזה שאינם יכולים לקבל טיפול בישראל.

לדבריו, לפי ההסכם עם הרשות הפלסטינית, רשאים מקרים חמורים לקבל טיפול בישראל. האחריות הכספית במקרים אלה, מוטלת על המינהל האזרחי.

הממשלה אישרה ייבוא של עוד 8,000 פועלים מהשטחים, לעבודה בישראל.

אנו מודיעים בצער רב על מות
אמנו וסבתנו האהובה
חנה קונביסר
ההלוויה תתקיים בקיבוץ חורשים היום, יום ב' 6.6.94
בשעה 15.30
המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של
משה (מוסקו) צפוני
ההלוויה תתקיים היום, יום ב' 6.6.94 בשעה 16.00
הארון יוצב בשעה 15.30 ליד המועדון
המשפחה האבלה ובית שער העמקים

לחברינו לאה ועופר קאופמן
ברכת מזל טוב
להולדת הבן
בית על המשמר
והדפוס החדש

על המשמר
לציונות לסוציאליזם לאחוות עמים
עורך ראשי: צבי טימור | מנכ"ל: יוסף הולצברג
עורך משנה: ישראל זמיר | מרכזת המערכת: דורית גפן
המו"ל: עיתון וספר בע"מ
המערכת והמנהלה
תל אביב, 67771 רח' חומה ומגדל 2 טל. 03-6388555 פקס 03-5370037
מח' מודעות: טל. 03-6388508 פקס 03-372301
מח' המנויים 177-022-0668 שירות שק דואר נעל 61999
סניף ירושלים: רח' בן יהודה 2, חדרים 102, 121, טל' 02-255161 פקס 02-250145
ת"ד 1216 ירושלים 91008
סניף חיפה: רח' חבצלת 17 טל' 04-673673 פקס 04-676057 ת"ד 4007 חיפה 31040
על המשמר
AL HAMISHMAR (THE GUARDIAN) Daily
Tel-Aviv P.O.B. 61999
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי יד
© כל הזכויות שמורות
מודפס בהדפוס החדש בע"מ, טל. 03-6388510

קהלני בכנס "הדרך השלישית": באנו לעצור את הסחף של רבין שמאלה

רק השר צור תמך ללא סייג בהסכם השלום בכנס ניצי העבודה בסמינר באפעל

□ יהודה צור

"יצאנו כאן לא בשביל אורות התקשורת, אלא כדי לעצור את רבין בהיסחפותו שמאלה" – אמר אתמול ח"כ אביגדור קהלני (העבודה), וזכה לתשואות כפיים סוערות ביותר בכנס הדרך השלישית של ניצי העבודה, שהתקיים אתמול בסמינר אפעל.

קהלני ציין, כי הוא הזמין את רבין לבוא לכנס ולהנהיג אותו, כי זו הדרך השפויה היחידה. "לא באנו לתת תשובה לזרם זה או אחר, אלא לדאוג לכך שהמצע של מפלגת העבודה יהיה היחיד שיתקיים," אמר קהלני.

קהלני ציין, כי הוא הופיע בסרט שהפיקה מפלגת העבודה לקראת הבחירות האחרונות, ובו אמר שהירדן הוא גבול הביטחון של ישראל. "אולי זה הביא את הניצחון למפלגה. אם העבודה תחליט שהיא משנה מהמצע שלה, אני לא אהיה איתה," אמר. "אני מאמין, שזכותי להיאבק לכך שאנו נשב בגולן, וגבול הביטחון יהיה רחוק מתל־אביב. אחרת נצטרך לשחות, ואני לא יודע לשחות."

האולם של סמינר אפעל היה מלא מפה לפה. לדברי המארגנים השתתפו בכנס כ־1,000 בני־אדם. עשרות רבות נאלצו לעקוב אחר המתרחש מחוץ לאולם, על מסך טלוויזיה ענק שהוצב במזנון ליד אולם הדיונים.

בין המשתתפים היו כמה עשרות חברי הליכוד, חובשי כיפות מכמה חוגים במפד"ל, אנשי תנועת מימד וח"כ גונן שגב מיעוד. בין המשתתפים היו גם השרים צור ושטרית, סגני השרים מיכה גולדמן ומרדכי גור, וחברי־הכנסת יעקב שפי, גדליה גל, אלי גולדשמידט ועמנואל זיסמן.

השר יעקב צור היה היחיד שדיבר בשבח חד־משמעי בעד תהליך השלום, למרות שדבריו לא התקבלו בתשואות כפיים.

הוא ציין, כי ההסכם שנחתם עם הפלסטינים הוא פריצת דרך היסטורית, בעלת ערך ציוני ממדרגה ראשונה. לדבריו, המסור נפל ואין דרך חזרה.

צור שלל בתוקף אפשרות להציב צבא זר שיחצוץ בין ישראל לבין שכנותיה, לא בגבול הירדן ולא ברמת־הגולן.

לדברי צור יש להישאר על הגולן ולאורך הירדן, עם זה הוא הדגיש, כי הממשלה מחוייבת והזדמנות היסטורית לשלום, כפי שלא היתה לאף ממשלה קודמת, ואסור להחמיץ את ההזדמנות.

יהודה הראל, מיוזמי הכנס שגם פתח אותו, הביע ביטחון כי זה לא יהיה מפגש יחיד, אלא ראשון בשורה. הוא אמר, כי עיקרי הדרך השלישית הם תמיכה בתהליכי השלום, תוך נכונות לפשרה, עמידה על הסדרי שלום שיבטיחו את האחיזה הישראלית בבקעת הירדן, כמעגן ים המלח, ברמת־הגולן, בסביבות ירושלים ובגושי ההתיישבות החיוניים לביטחון, שאינם מאוכלסים בצפיפות בערבים.

עם זה הוא הביע התנגדות לשליטה בעם אחר.

הסופר חיים גורי אמר, כי הגיעה עת ההכרעה. הוא שלל לחלוטין השקפה שאין דרך שלישית, ואמר כי לא הכל מבוסס על ויתור כללי או על התעקשות על כל סנטימטר.

גורי קרא לפשרה טריטוריאלית בלי שלטון על עם אחר, וציין כי אם תוכנית אלון אינה קיימת, ספק אם יש מקום למפלגת העבודה. הוא הביע תקווה, שרבין רואה בכינוס זה פגישה של תומכיו, ולא של יריביו.

סגן שר הביטחון מרדכי גור אמר, כי יש החושבים שניתן לדבר עכשיו רק על חזרה לגבולות '67. "אנו אומרים בצורה ברורה: לא חוזרים לגבולות ששת הימים."

גור ציין, כי "העולם חושב שאפשר להשלים עם מדינה פלסטינית, אך אנו אומרים: לא תהיה מדינה פלסטינית. יש המנסים לשכנע אותנו שאם כן או לא נסכים, ירושלים תהיה בירת פלסטין, ואנו אומרים שירושלים לא תהיה בירת פלסטין, אלא בירת ישראל לנצח. כל השאר תלוי ברוח העמידה שלנו."

השר שמעון שטרית ציין, כי נוצרה עמימות בקרב העם ביחס לשלום.

שטרית אמר, כי אפשר לפתור את הבעיה הפלסטינית בלי ישות פלסטינית. הוא קרא לבטל כבר היום את החרם הערבי ואת האמנה הפלסטינית, ודרש מאש"ף למנוע טרור ולגנות אותו.

יו"ר ועדת החוץ והביטחון, ח"כ אורי אור, אמר כי הוא מתנגד לשם "הדרך השלישית". "בשבילי זו הדרך הראשית," אמר. הוא ציין, כי העקרונות שצריכים להנחות את הזרם החדש הם להימנע משליטה זרה ולהבטיח מקסימום ביטחון. אור אמר, כי עתה מתחיל הוויכוח האמיתי על עתיד השטחים. "כדאי לנהל את הוויכוח עכשיו," אמר, "כדי שלא יהיה צבא זר בינינו לבין שכנינו, לא במזרח ולא בגולן."

אורי אור קרא גם להגביר את הקשר בין ההתיישבות לביטחון.

ח"כ גונן שגב מיעוד אמר, כי הוא אינו רואה בכנס התכנסות של העבודה, אלא זרם שרואה בביטחון דבר חשוב מאוד. הוא ציין, כי ראה את רבין במשא־ומתן הקואליציוני, כמי שחשב כמו אלה היושבים בכנס, אולם בינתיים הוא פנה שמאלה.

בכנס השתתפו גם האלופים במילואים יצחק חופי ועמוס חורב.

חופי אמר, כי אסור לוותר על הגולן, בגלל החיבט הבטחוני שלה.

פרופ' לובוצקי מחוג תכלת של המפד"ל אמר, כי אמנם הוא וחבריו תומכים בשלום, אך הוא הביע חשש שהסכם אוסלו יביא את ישראל לנסיגה לגבולות '49.

לדבריו, ההתיישבות לא קמה כדי להבטיח שגשוג כלכלי וביטחון, אלא הביטחון והשגשוג באים לאפשר התיישבות.

ח"כ גדליה גל אמר, כי הכנס נועד כדי "למנוע מצב שבעוד שנתיים או שלוש יגידו לנו: הסכם נחתם, ויש סכנה למלחמה."

דני כהן, מנכ"ל מרחב תל־אביב של הליכוד וחבר מרכז המפלגה, אמר שהוא תומך בפשרה טריטוריאלית, וציין כי הוא מתכוון לדרוש כינוס המרכז ועידת הליכוד כדי לקבל החלטה של אימוץ פשרה טריטוריאלית. הוא הכחיש את הטענות שהליכוד לא יכבד את ההסכמים שנחתמו, אם הוא יעלה לשלטון. לדברי כהן, עשרות מחברי מרכז הליכוד רצו להשתתף בכנס, אך לחץ כבד של המפלגה מנע מהם להגיע.

אלוף (מיל.) יוסי פלד, שאמור היה להשתתף בכנס, לא שב מחו"ל.

שר החקלאות יעקב צור הביע סיפוק מכך שרק מעטים מאנשי הליכוד באו לכנס, והוא נשאר על טוהרת אנשי תנועת העבודה. לעומתו אמרו החברים גדליה גל ואלי גולדשמידט, כי הם מרוצים מכך שהגיעו אנשי ליכוד, המאמצים את עקרונות תנועת העבודה.

ראש תנועת מימד, הרב יהודה עמיטל, אמר כי הוא בא לכנס בעיקר כדי להחזיר את ערכי הציונות לקדמותם. הוא אמר, כי מי שחושב שניתן לפנות 120 אלף יהודים מהשטחים, חי בעולם לא מציאותי.

רבין: "ירק דרכה של הממשלה היא הדרך"

□ יגאל וילפנד

ראש הממשלה יצחק רבין אמר בתגובה לכנס "הדרך השלישית", כי "הדרך של הממשלה היא הדרך, וכל היתר הוא בגדר דיבורים אקדמיים."

רבין אמר את הדברים במסיבת עיתונאים מאולתרת לפני הטקס שבו קיבל תואר דוקטור לשם כבוד מהחוג לפילוסופיה באוניברסיטת חיפה.

רבין אמר עוד, כי הוא מקווה שבקרוב יתחדשו השיחות עם ירדן, ויתקיים סבב שיחות נוסף עם סוריה. הוא הוסיף, שהמלחמה בטרור של החיזבאללה תימשך בהתאם להסכמות שהושגו אחרי מבצע דין וחשבון, וכך יש לראות את החישגים של הבאת דיראני לארץ ואת המבצע האחרון של חיל־האוויר. "הלחימה בחיזבאללה לא תפגע במאמצי השלום עם סוריה, כשם שלפי ההבנות בינינו יכולים המחבלים לפעול נגד מטרות צבאיות של צבא הדרום וצה"ל באיזור הביטחון."

לגבי חקירת דיראני אמר רבין, שהוא מדבר, אך הוא לא יכול לפרט מעבר לכך.

לשאלה אם התקבל מידע חדש לגבי גורלו של רון ארד ענה רבין, כי התקבל מידע לגבי העבר, והוא מקווה שיושג מידע גם לגבי העתיד.

על השאלה אם רון ארד חי, ענה רבין, כי הוא אינו יכול לומר בוודאות שרון ארד אינו בין החיים, ולכן הוא נחשב כנעדר, "ובשבילו הוא חי."

שר החקלאות יעקב צור (משמאל) עם יהודה הראל, מיוזמי הכנס (צילום: אלון רון/ישראל סאן)

סיעת העבודה לדיון מדיני עם שר החוץ

יו"ר הסיעה ח"כ אלי דיין – יש לתבוע מהפלשתינאים לרכז את מוסדותיהם ביריחו לרבות האוריינט האוז

שר החוץ שמעון פרס יעדכן מחר את חברי סיעת העבודה בנוגע לתהליך המדיני – מסר דובר הסיעה בכנסת.

פרס יתייחס גם לסוגיית ירושלים, נוכח הטענות וההשמצות של האופוזיציה כי העביר מסמך לערפאת וכו והתחייבות בעניין ירושלים.

חברי הסיעה יבקשו משר החוץ עדכון לגבי חידוש המו"מ עם ירדן.

יו"ר הסיעה, ח"כ אלי דיין, סבור כי יש לתבוע מהפלסטינים לרכז את מוסדותיהם האדמיניסטרטיביים ביריחו, לרבות בניין "האוריינט האוז", ולהפסיק לקבל אורחים רשמיים בירושלים.

ח"כ משה פלד: נספחים סודיים להסכם מאפשרים לערפאת לבקר בישראל כראש מדינה

□ בצלאל עמיקם

ח"כ משה פלד (צומת) טוען, כי בידיו מצויים חמישה נספחים סודיים להסכם שנחתם בקהיר בין ראש הממשלה יצחק רבין, לבין יו"ר אש"ף יאסר ערפאת.

בראש הנספחים עומד אישור ממשלתי לביקורו של ערפאת בישראל כראש מדינה. במהלך הביקור יתאפשר לו לערוך טקס ריבונות סמלי.

נספח שני קובע, לדברי פלד, כי הדיון על מעמדה הסופי של ירושלים ייערך עוד לפני השיחות על הסדרי הקבע.

הנספח שלישי קובע, לטענתו, כי ייפתחו דיונים על זכות השיבה ללא שהייה, גם לפליטי 48'. כמו כן מצוי נספח שתוכנו הוא כי תיתכן הגדלה של מספר השוטרים הפלסטינים לפי הצורך.

"כל ההכחשות של ממשלת ישראל, מתגלות כקליפת השום," אומר ח"כ פלד כשהוא מנפנף בנוסח הנספחים שלטענתו הגיע לידיו.

המר מגנה הניסיון למנוע מחברי הפועל המזרחי זכויות בקופת־חולים

□ יהודה צור, בצלאל עמיקם

מנהיג המפד"ל, ח"כ זבולון המר, אמר אתמול כי "השור המתוחכם שמתכננות ש"ס ומרצ מתחת לאפם של ראשי המשק והאוצר, על גבם של 150 אלף אורחים תמימים חברי הפועל המזרחי, הוא בוני וקלייד של הפוליטיקה הישראלית."

המר הזהיר את ראשי העבודה, כי ידוע לו דבר הקנוניה שנועדה לגזול מיליוני שקלים, מתוך כוונה לפגוע במוסדות רווחה המזוהים עם המפד"ל והציונות הדתית.

הוא הוסיף, כי "אריה דרעי וחיים רמון הם אלה שעמדו מאחורי התרגיל המסריח הידוע, והם מנסים לחזור עליו גם היום, בצורה משוכללת."

לדברי המר, מנהיגיה הנבחרים של ההסתדרות הפכו את המנוח רווחה לשם גרדף של שחיתות וגניבה, עוד בטרם נכנסו לתפקידם.

הוא הוסיף, כי המפד"ל לא תהסס לנקוט בכל הדרך לגיטימית כדי להבטיח את המשך מפעליה ומפעלי הפועל המזרחי.

דרישה לעיין מחדש בהסכמים עם שגב ודראושה בהסתדרות

ראשי צעירי העבודה בהסתדרות, המשתייכים לדור ההמשך במפלגה, יפגשו ביום ראשון הבא עם המזכ"ל נסים זווילי, בדרישה "לעיין מחדש" בהסכמים שנחתמו לפני הבחירות להסתדרות עם אנשי סיעת יעוד, עם רסיסי חל"ע ועם נציגי סיעת מד"ע בראשות ח"כ עבדול ואהב דראושה.

לדברי העומד בראש התארגנות, פיני שומר, תוצאות הבחירות מחייבות בדיקה של ההתקשרויות. הוא אף יזם פגישה בנושא עם יו"ר המפלגה וראש הממשלה יצחק רבין.

על הקבוצה נמנים יו"ר המכון למחקר חברתי־כלכלי, ד"ר רוני נתנזון, איש מטה חברת העובדים פיני שומר, מזכיר הסתדרות עובדי הביוכימיה אשר גולדשלגר, ועוד. הקבוצה אף קראה לפני כמה ימים לוותיקי העסקנים בהסתדרות להסיק מסקנות וללכת הביתה.

אבשלום קווה

תרעומת בעבודה בעקבות פרסומים על פיטורים בהסתדרות

(ע). מ"מ יו"ר צוות המשא־ומתן הקואליציוני במפלגת העבודה בהסתדרות, מאיר גת, מתח אתמול ביקורת על התבטאויותיו של ח"כ רן כהן בסוף השבוע שלפיהן יפוטרו מאות עובדים בלשכת המס ובוועד הפועל של ההסתדרות.

חברי צוות המשא־ומתן של העבודה פרסמו הודעה, שבה ציינו כי הם רואים בעין רעה את ההתבטאויות. לדבריהם, המשא־ומתן צריך להתנהל בישיבות פנים־אל־פנים בין שני הצוותים, ולא באמצעות כלי התקשורת.

חברי צוות המשא־ומתן קראו לנציגי סיעת רם "לחדול מייצור פרובוקציות תקשורתיות."

עובדי מועצות הפועלים יקיימו אסיפות הסברה

ועד עובדי מועצות הפועלים של ההסתדרות הודיע אתמול למ"מ מזכ"ל ההסתדרות, מאיר גת, ולמזכ"ל המועצה חיים רמון, שלפיה יקיימו בימים הקרובים אסיפות הסברה בכל מועצת הפועלים בזמן העבודה.

"הפעולה באה בתגובה להסתה נגד עובדי מועצות הפועלים מצד ראשי סיעת "רם", באמצעות הודעות בדבר פיטורים המוניים שיעשו במועצות השונות," אומרים בוועד המועצות.

אבשלום קווה

המועצה לדרוזים קוראת לרבין למנות את מסאלחה לשר בממשלה

□ יהודה צור

המועצה לדרוזים, שוויון ושלום, והמכון הדרוזי־יהודי בהסתדרות, מבקשים מראש הממשלה יצחק רבין, למנות את סגן שר הבריאות נואף מסאלחה לשר בממשלה.

ראשי ארגונים שלחו אתמול לרבין מכתב ברוח זו. הם מציינים במכתב, כי על רבין לנצל את שעת הכושר, ולמנות לראשונה שר ערבי. "דבר שיתן ביטוי מעשי לתפיסה שכולנו דוגלים בה – שוויון בין יהודים לערבים בכל המגזרים."

משגרי המכתב מציינים, כי בבחירות האחרונות, שבהן זכתה העבודה לרוב במגזר הערבי, היה מסאלחה ממונה על המגזר.

4000 שנות ותק בשר יומיים, כשתיפתח תחרות הכלבים הבינלאומית בברן, ייצג אותנו שם כלב כנעני בשם שחמט, בן לגזע שהוכר רשמית כישראלי מקורי, אשר שמר על תכונותיו המקוריות יותר מ־4000 שנה (צילום: אילן אוסנדרייבר/ישראל סאן)

מתפשטת מחלת הפה והטלפיים; עד כה אובחנו 23 מוקדים

□ יוסף גלילי

עקב העברה בלתי חוקית של בעלי חיים מבקעת הירדן, חדרה מחלת הפה והטלפיים לתחום ישראל. היא אובחנה עד כה ב־23 מוקדים, שהוכרזו רשמית כנגועים וחלות בהם הגבלות חמורות על תנועת בעלי חיים.

בעקבות התלות המחלה בטייבה, הוכרזה גם נפת השרון כנגועה, יחד עם נפת חדרה. את תמונת המחלה מאפיינים כושר ההתפשטות הרב של הנגיף הנוכחי (מטיפוס O1), ואלימותו הרבה. בחלק מהמקרים התבטאה המחלה בתמותה פתאומית של העגלות הצעירות (שגר), ללא סימנים קליניים בולטים אחרים. שיעור התמותה הגיע במספר עדרים ליותר מ־50 אחוז. 17 מתוך 23 המוקדים נמצאים בעדרי מיעוטים, בעיקר בגליל התחתון.

המשקים הנגועים בסקטור היהודי הם 4 משקי בקר לבשר, ושני משקי צאן לחלב. המחלה לא חדרה עד כה לרפתות חלב.

כידוע, המחלה מופצת על ידי מגע ישיר ועקיף עם בעלי חיים נגועים, לרבות באמצעות בני אדם ורכב.

השירותים הווטרינריים מבצעים חיסונים משלימים במגזר המיעוטים ופועלים להעמקת הפיקוח על תנועת בעלי חיים לגידול ולשחיטה.

היתרי ההעברה ניתנים על פי קריטריונים מחמירים. חדירת המחלה לרפתות החלב ולמשקי הצאן האינטנסיביים עלולה לגרום לנזקים חמורים, אם אם יפגעו תחילה רק בעלי חיים בודדים. ניתן למנוע זאת על ידי אמצעי הסגר המתאימים.

הבוקרים והנוקרים בכל חלקי הארץ נקראים להפעיל בריכות חיטוי בכניסות לכל המשקים ולמנוע כניסתם של כלי רכב ומבקרים, העלולים להפיץ את המחלה.

ילדי "הקינדער טרנספורט" ציינו יום הפלישה ביד ושם

משלחת מאנגליה שמייצגת את 10,000 הילדים היהודים שניצלו מהשמדה לאחר שהועברו לבריטניה תציין בארץ את יום הפלישה לנורמנדיה בטקס ב"יד ושם"

(ע). משלחת מיוחדת מאנגליה המייצגת את מי שמכונים ילדי "הקינדער טרנספורט" – עשרת אלפים ילדים שניצלו מהשמדה כאשר הועברו לבריטניה ללא משפחותיהם ב־1938 ובתחילת 1939, מגרמניה, אוסטריה וצ'כוסלובקיה – מגיעה היום ל"יד ושם" ותציין כאן את יום הפלישה לחופי צרפת.

חלק מילדי "הקינדער טרנספורט" אומצו בהגיעם לבריטניה על ידי משפחות נוצריות, וחלקם אוכסנו באכסניות יהודיות ובבתים של יהודים ברחבי בריטניה. כולם עברו את תקופת ה"בליץ" בבריטניה, ורבים מהם, שהגיעו ב־1944 לגיל גיוס, השתתפו בלחימה של בעלות הברית, נטלו חלק ב־D.DAY וחלקם אף נהרגו בפלישה.

המשלחת מגיעה במיוחד לפתיחת הכינוס הבינלאומי השני של ילדי "הקינדער טרנספורט" שמתקיים השבוע לראשונה בישראל. הכינוס הראשון, שחשף בפני העולם את סיפורם של ה"קינדער טרנספורט" ואשר בעקבותיו הוקמה העמותה, נערך ב־1988 בלונדון.

עם המשלחת מגיע חסיד אומות העולם ביל ברזאטי, אשר הצליח תחת שם בדוי, בתקופה שבה שלטו הנאצים בצ'כיה, להציל כ־600 ילדים יהודים שהועברו במסגרת מבצע ה"קינדער טרנספורט" לבריטניה. ברזאטי הוא כיום הגזבר העולמי של ארגון הפצועים והמשוחררים הבינלאומי מא"ן.

למשלחת יצטרפו חללי... לשעבר של "הקינדער טרנספורט" החיים בישראל. היא תקיים טקס אזכרה לנספי השואה באוהל יזכור, תבקר באנדרטת הלוחמים והחיילים לציון יום ה־D.DAY, החושף את הלוט מעל השלט לכבוד חסידי אומות העולם ביל ברזאטי, שקיבל את הכבוד לחסידי אומות העולם ב"יד ושם" ותסייר בתצוגות גרמניה, אוסטריה וצ'כוסלובקיה בעמק הקהילות. בין הבאים במשלחת גם סוזי בכהייזר, גיבורת הסרט "ספרה לסוזי", המספר את סיפורה של אחת מהילדות, אשר רק לאחרונה הצליחה לגלות את עברה.

התרגשות בקרב החרדים בבירה ערב בואו של האדמו"ר מסאטמר

□ בצלאל עמיקם

ירושלים החרדית מתמרקת לקראת בואו של האדמו"ר מסאטמר, ר' משה טייטלבוים, שיגיע מחר לביקור בן שבועיים.

האדמו"ר יגיע עם פמלייה של חסידים, שתמלא חמישה מטוסים. רוב בתי המלון הדתיים בעיר תפוסים, אך האדמו"ר עצמו בחר להשתכן בבית נכדו בקרית יואל.

במוקד האירועים תעמוד עצרת מחאה ענקית נגד המדינה הציונית, שתתקיים בכיכר השבת במבואות שכונת מאה שערים. קנאי העדה החרדית יציינו את הישגם הגדול, הצלת ילדי תימן, שהוריהם שוכנעו – לרוב בשל בצע כסף – להפקיד את בניהם בפנימיות חרדיות של הסאטמר.

ביום רביעי מתכננים החרדים עלייה המונית לבית הקברות בהר הזיתים, אל קברו של ד"ר ישראל דה האן, דמות ירושלמית ידועה וחוזר בתשובה, שנרצח לפני 70 שנה ו"ההגנה" הואשמה אז במעשה.

רוטובות מרכזיים ייחסמו לפרקים לתנועה, כדי לאפשר לרבבות החרדים להקביל את פני האדמו"ר. בלית ברירה פנו חרדי ירושלים למשטרה הציונית, כדי שתפקח על הסדר במהלך הביקור.

ר' טייטלבוים ביקר בארץ לפני 11 שנה.

הביוב של צפת שוב זורם לכנרת

(ע). הביוב של העיר צפת שוב מזהם את נחל עמוד, תוך כדי התהליך הכימי לטיהור הביוב, הגיע לכך שמי הביוב זורמים לנחל עמוד, ולא מועברים להשקיית שדות הקיבוצים באיזור. האגף למניעת זיהום מים בנציבות המים הנציב אוהרה לראש עיריית צפת משה חנייא, לטפל בעניין. "מדובר בתופעה החוזרת על עצמה בתדירות גבוהה מאוד, ויש לשים לכך סוף, שכן הנזק למי הכנרת הוא בלתי הפיך", אמרו ברשות שמורות הטבע.

תערוכת המחשבים קומפיוטקסט נפתחת היום בגני התערוכה

(ע). מערכת ממוחשבת לזיהוי דיבור תהיה בין החידושים שיוצגו ב"קומפיוטקסט" – תערוכת המחשבים שתיפתח היום בגני התערוכה בתל אביב, בהשתתפות למעלה מ־300 חברות. "קומפיוטקסט" אשר תשתרע על שני אולמות בשטח של 4,000 מ"ר, והיא הגדולה ביותר מבין התערוכות עד כה.

נושאי התצוגה העיקריים הם מחשבים, מרסמות, ליזר, תקשורת מחשבים, תיק"ש, תוכנות "יעודיות", גרפיקה במחשבים, רכיבים אלקטרוניים, מולטימדיה, בריקה, ציוד אוטומטי, קליטורים ועוד.

בין החידושי התערוכה: תוכנית לתרגום טקסטים בשפות שונות, מילונים ממוחשבים, על לייזר, תוכנית לשרטוט טקסטיל, מערכות מענה קולי ממוחשבות, תוכנות חינוכיות לילדים, מערכת לזיהוי דיבור ממוחשבת, מקלדת בחולף לטלפון, ותוכנה לרישום שיחות טלפון מהבית (לא באמצעות בזק).

מפקד הביטחון הציבורי הפלסטיני הגיע לעזה

(ע"צ). הגנרל עבד ראזק אל מאג'איידה, מפקד הביטחון הציבורי הפלסטיני ברצועת עזה, בא אתמול בערב לאיזור, מסר מקור פלסטיני.

הגנרל אל מאג'איידה, שבא ממצרים דרך מעבר הגבול ברפיח, יחליף את הגנרל נאסר יוסף, שכיהן בתפקיד זה בנוסף לתפקידו כמפקד המשטרה הפלסטינית בשטחי האוטונומיה.

הוא יפקד על הגנרל סאעיב אל אג'ון, מפקד הביטחון הציבורי במחוז הצפוני של עזה, ועל הגנרל אחמד מפריג', מפקד הבטחון הצבורי במחוז הדרומי. בשיחות קהיר בין ישראל ואש"ף, עמד אל מאג'איידה, קצין בצבא שחרור של פלסטין, בראש המשלחת הפלסטינית הממונה על הדיונים במסגרת הוועדה לענייני ביטחון.

עולים מאתר המגורונים בחצור ישתתפו בבחירות למועצה האזורית

□ יצחק שור

בג"ץ הורה אתמול לשר הפנים ולוועדת הבחירות של המועצה האזורית באר־טוביה, לאפשר ל־2,000 עולים המתגוררים במגורונים בחצור, שבדרום, להשתתף בבחירות למועצה האזורית, שייערכו מחר, יום ג'.

פסק הדין ניתן בידי השופטים א. מצא, י. קדמי, וצ. טל, בעקבות עתירה של עולה מאתיופיה, ישי מנסטוט והאגודה הישראלית למען יהודי אתיופיה, אולם שופטי בית המשפט העליון לא פסקו עקרונית, אם ראשים תושבי מגורונים ומגיים ברחבי הארץ לממש את זכות הבחירה שלהם לרשויות המקומיות. בינתיים מתייחס פסק הדין לתושבי מועצה אזורית באר־טוביה בלבד.

במגורונים ב־24 אתרים מתגוררים עתה 38 אלף עולים, קצת יותר ממחציתם יוצאי מדינות חבר העמים, והיתר, יוצאי אתיופיה.

◆ **סגן שר הביטחון**, מוטה גור, נפגש אתמול בבוקר בלשכתו עם ראשי העדה השומרונית בשכם ובחולון ושוחח עימם על עתידה של העדה השומרונית הגרה בשכם. בפגישה השתתפו כוהני העדה, ומזכירי ועדי הקהילות בשכם ובחולון.

100 ילדי צ'רנוביל הגיעו לארץ

(ע). בטקס חגיגי שנערך אתמול בנמל התעופה בן גוריון, במעמד סגן שר הביטחון מוטה גור, הרב הראשי לישראל ישראל מאיר לאו, חברי כנסת, מבקרת המדינה מרים בן פורת ומנהיגי חב"ד, הגיעו לארץ מאה ילדי צ'רנוביל נוספים.

במבצע תקשורתי בינלאומי נשמעו בטקס קבלת הפנים ברכות מכל רחבי תבל, ובהם ברכה מוקלטת מבמאי הסרטים סטיבן שפילברג. הברכות זרמו מבלגיה, אנגליה, מרחבי ארה"ב ומהרבה ארצות אחרות, בהן תרמו אוהדי חב"ד למבצע ההמניטרי הגדול. עוד בזמן הטיסה נוצר קשר בין הילדים לבין מרכזי חב"ד בעולם, אשר שמעו את הילדים התגים מעל חופי הארץ מספרים על הרגשותיהם בהתקרבותם לישראל.

ברדתם ממטוס, העלו חסידי חב"ד את ילדי צ'רנוביל על כתפיים ורקדו עימם לקול נגינת כליזמרים, שהשמיעו נעימות חסידיות. בטקס הסגנוני השמח. בארץ יעברו הילדים בדיקות רפואיות, בקודמיהם, ויזכו לטיפולים במידת הצורך. אנשי חב"ד, שניהלו את הטקס, הבטיחו שימשיכו במפעל לקראת האלף השני.

פרס רוטנברג לחינוך יהודי יוענק ל־10 אישים מהארץ ומחו"ל

□ יוסף גלילי

פרסי שמואל רוטברג לחינוך יהודי לשנת תשנ"ד מטעם האוניברסיטה העברית בירושלים, יוענקו במסגרת המושב השנתי של חבר הנאמנים של האוניברסיטה. זאת, לאות הוקרה על תרומתם החשובה לחינוך היהודי והתורני בארץ ובתפוצות.

בעצרת חגיגית יוענקו תוארי ד"ר לשם כבוד של האוניברסיטה העברית ל־10 אישים בעלי שם מהארץ או מחו"ל: ד"ר אהרון ליכטנשטיין, המשוררת והמלחינה נעמי שמר, שופט בית המשפט העליון לערעורים ברודזאפריקה השופט ריצ'רד גולדסטון, המדענים פרופ' יוחן של מגרמניה, פרופ' ג'ורג'י פהר ופרופ' וולף לסלאו מארה"ב, ואנשי העסקים והמנהיגים היהודיים וידאל ששון ומקס רטנר מארה"ב, ד"ר ג'רלד אלברט מקנדה ופרדי הרמן. כן יוענק פרס בובליק לפרופ' זאב בן־חיים, מהחשובים שבחוקרי העברית והארמית.

טקס הענקת תארי הכבוד והפרסים יתקיים ביום שני ה־13 ביוני, באמפיתיאטרון באוניברסיטה העברית בהר הצופים. שר האוצר, אברהם בייגה שוחט, יהיה המרצה האורח בטקס.

מקרים רפואיים דחופים מהאוטונומיה יקבלו טיפול בארץ

(ע). מתאם הפעולות בשטחים, האלוף דני רוטשילד, דיווח אתמול בישיבת הממשלה, כי מקרים רפואיים חמורים ודחופים משטח הרשות הפלסטינית, יוכלו להיות מטופלים בבתי החולים בישראל.

בתום ישיבת הממשלה, אמר השר יוסי שריד, בהסתמכו על דברי מתאם הפעולות, כי "הטיפול יינתן על פי הסכם בין הרשות הפלסטינית בעזה לבין בתי חולים בישראל". עוד נמסר, כי המינהל האזרחי הודיע לבתי החולים, כי הוא יהיה ערב להתחייבויות הכספיות של הרשות במקרים המטופלים.

ישיבת מזכירות הברית העולמית של מפ"ם

מתקיימת ביום ד' 8.6.94 בשעה 13:00 בקומה "ג" בבית מפ"ם.

על סדר היום:

1. דיון והחלטה על "ועדת השושה" (רה־ארגון של הנהלת הסוכנות)
2. שונות.

חנן כהן, מזכיר הברית

בג"ץ הורה לשב"כ ולמשטרה לנמק מדוע מונעים שינה מעציר ערבי

(ע). שופטי בית־המשפט העליון, גבריאל בך, מישאל חשין וטובה שטרסברג־כהן, הוציאו אתמול צו על־תנאי, המחייב את ראש השב"כ ומשטרת ישראל להשיב מדוע הם מונעים מהעציר אחמד עיטון שינה, ומדוע מחזיקים אותו שעות ממושכות, לרבות בשעות הלילה, כשידיו כבולות באזיקים. זאת, למרות שידוע להם כי הוא חולה וסובל מבעיות בכליות, מזיהום בגרון השתן ומכאבי גב.

בדיון אתמול טענה באת־כוח המדינה, עו"ד נילי ארד, כי עיטון הוא איש חמאס החשוד שעמד בראש הארגון בכפר צור־באהר שבירושלים. ארד הזכירה כי עיטון נעצר למשך עשרה ימים, וכי ביום רביעי הוא יובא להארכת מעצר בבית־משפט השלום בירושלים, שם יוכל לטעון את טענותיו בעניין תנאי מעצרו.

השופטים דחו לפיכך את בקשת העותר לצו־ביניים שימנע את המשך חקירתו עד לסיום הדיון בעתירה. ואולם הם חייבו את המדינה להשיב בתוך עשרה ימים לסוגייה העקרונית של מניעת שינה מעציר.

אחמד עיטון עצור מה־29 במאי בבית־מעצר בירושלים, ומוחזק באגף החקירות. לטענתו, במשך ארבעה ימים נתאפשר לו לישון בסך הכל בין 10 ל־12 שעות. עיטון טוען באמצעות עורך־הדין אנדרי רוזנטל, כי "בצורה זו ניסו השב"כ והמשטרה לשבור את רוחו, ולהביאו למצב שבו יודה בביצוע עבירות שמעולם לא ביצע."

נמשכת החקירה בפרשת התקיפה המינית של המתנדבת מברזיל

(ע). צעיר בן 22 העוסק בשיפוצים ומתגורר בנצרת, החשוד שתקף מינית בליל שבת ביער ציפורי את המתנדבת מברזיל, טוען כי כלל לא תקף את המתנדבת, ואף הציע לה להביא אותה לתחנת המשטרה. הוא ציין, כי לאחר שנותר עמה לבד ביער, כל מה שנעשה היה בהסכמתה.

שלוש המתנדבות מקיבוץ בצפון המתינו בשבת אחה"צ לטרמפ ביציאה מנצרת, כדי לשוב לקיבוץ. מכונית פרטית ובה שני תושבי נצרת עצרה להן. הם הציעו למתנדבות לשתות בירה, וסטו ליער ציפורי.

המתנדבת מברזיל, צעירה בת 21, טענה במשטרה כי כשהגיעו ליער ציפורי, הכחינה שהנהג שרוי מעט בגילופין, והציעה להחליפו בנהיגה. כשעצרה המכונית החליטו שלוש המתנדבות להימלט מהמקום. הנהג החל לרדוף אחר שתיים מהמתנדבות, וחברו רדף אחר המתנדבת מברזיל. השתיים הצליחו להגיע לכביש ולעצור מכונית משטרה, בעוד הצעירה מברזיל נתפסה על־ידי הצעיר האחר. לדבריו, הם נותרו ביער לבדם, וכל שאירע ביניהם היה בהסכמתה.

המתנדבת סיפרה בחקירתה בתחנת המשטרה, שחששה שיבולע לה אם תתנגד.

מפקד משטרת נצרת, סנ"צ שמואל מרמלשטיין, מסר כי לאחר זמן מה, כשהשניים נותרו ביער, לקח אותה החשוד למקום סמוך שבו שהתה חבורת צעירים, ומשם הוא יצא עמה ממכונית טנדר בליווי שניים מהנוכחים לכיוון נצרת. לטענתה הורו לה נוסעי הרכב להתכופף בכל פעם שראו ניידת משטרה. במהלך הנסיעה התקשר החשוד העיקרי מטלפון ציבורי, כנראה לביתו. משנמסר לו כי המשטרה מחפשת אחריו, החליט להחזיר את הצעירה לקיבוץ.

בידי משטרת נצרת עצורים החשוד העיקרי וחברו שנהג במכונית, צעיר בן 23 המתגורר בנצרת.

מפקד משטרת נצרת מסר, כי חוקרי התחנה חוקרים את גרסאות הצדדים.

אם יתברר כי מדובר בתקיפה מינית, תבקש היום המשטרה להאריך את מעצר שני החשודים בבית־משפט השלום בעיר.

מינויים בכירים במשטרה ובשב"ס

תת־ניצב יחיאל הלפרין (מימין), תת־ניצב יהודה בכר, השר שחל ותת־גונדר דוד זילברמן אתמול בטקס

במעמד שר המשטרה משה שחל, המפכ"ל אסף חפץ ונציב שב"ס, הוענו אתמול דרגות לקצינים בכירים במשטרה ובשירות בתי־הסוהר.

נצ"מ יחיאל הלפרין (48) מונה לראש יחידת ההונאה והועלה לדרגת תת־ניצב. הוא נשוי ואב לשלושה, עורך־דין במקצועו. בתפקידו האחרון היה חבר ביח"ד למשמעת צפון.

נצ"מ יהודה בכר (46) הועלה לדרגת תת־ניצב ומונה לעוזר ראש אג"מ. הוא נשוי ואב לשלושה. בתפקידו האחרון היה מפקד מרחב השפלה.

גונדר־משנה דוד זילברמן (47) מונה לשמש כראש מינהל המשק של שב"ס והועלה לדרגת תת־גונדר.

הוא נשוי ואב לשניים, משרת בשב"ס מאז 72'. שירת בעבר כעוזר הנציב, כמנהל בית־מעצר ניצן, כמפקד ביה"ס ניר, כרמ"ח כוח־אדם וסגן מפקד גוש צפון.

בל"ל מבקש למנות כונס נכסים לכספים שמגיעים לקופ"ח הכללית

הבנק חשש שלא יוכל להיפרע כנושה מובטח □ ביהמ"ש דחה בקשה של הבנק למנות את הכונס במעמד צד אחד, ודחה למחר את הדיון במעמד שני הצדדים

(ע). בנק לאומי פנה אתמול לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב בבקשה למנות, במעמד צד אחד, כונס נכסים זמני למימוש שטר משכון והמחאת זכויות חוזיות על דרך שעבוד, שנתנה קופת־חולים הכללית בדצמבר 88' לקבלת כספים המגיעים לקופה מלשכת המס המרכזית של ההסתדרות הכללית.

הבנק נימק את בקשתו בחוב של הקופה כלפיו, המסתכם ב־193,719,941 שקלים, כתוצאה מקבלת אשראי והלוואות.

הבנק מציין, כי האשראי הוענק לקופה בהתבסס על היתרים של שר האוצר. ואולם היום אין למעשה לקופה היתר ליטול אשראי מהבנק, מאחר ששר האוצר לא האריך או חידש את ההיתרים.

בנק לאומי הדגיש כי קופת־חולים הכללית נדרשה לשלם את חובותיה, אך לא עשתה כן.

הבנק ציין כי אין זה סוד שמצבה של הקופה אינו טוב, והוא אף הורע לאחרונה, ומתקיימים דיונים למנות לה כונס או מפרק מפעיל.

לטענת הבנק, הזכויות הממושכנות לטובתו לקבלת כספים המגיעים לקופה מלשכת המס המרכזית, הם כספים העלולים להיטמע או להתמסמס בלי יכולת לעקוב אחריהם. קיים חשש שהבנק יאבד את זכותו להיפרע כנושה מובטח ראשון בדרגה מכספים אלה.

בל"ל מוסיף, כי לנוכח התפטרותו של מנכ"ל הקופה, והחשש כי ימונה לה כונס או מפרק מפעיל, וכן הידיעות שלפיהן הקופה אינה עומדת בהתחייבויותיה הכספיות לגורמים חיצוניים, אין מנוס ממינוי כונס כמבוקש, על מנת שזכויותיו של הבנק כנושה מובטח לא יפגעו.

השופט ישי לויט דחה את בקשת הבנק למינוי כונס במעמד צד אחד, ודחה את הדיון בבקשה למינוי כונס זמני למעמד שני הצדדים ביום שלישי.

ביהמ"ש דחה תביעת דיבה של חיים קורפו נגד "יחוקה לישראל"

(ע). שופט בית־משפט השלום בירושלים, יואל צור, דחה אתמול את תביעת לשון הרע שהגיש שר התחבורה לשעבר, חיים קורפו, נגד התנועה לשינוי שיטת הממשל בישראל, ותנועת חוקה לישראל, בשל מודעות שפרסמו בעיתון הארץ בדצמבר 92', תחת הכותרות: "האם הל קורפו הוא סוכן אש"ף", ו"קורפו, יצני לוי, עלה התאנה והחוק לשינוי שיטת הממשל".

השופט צור קבע, כי המודעות פורסמו במסגרת ויכוח ציבורי לגיטימי, וכי הקורא הסביר, שהוא אדם בעל ידע כללי בענייני החברה בישראל, היה מבין את השאלה שבכותרתה של המודעה הראשונה על דרך האבסורד והסתירה החריפה.

השופט צור ציין בפסק־הדין, כי בתביעת לשון הרע יש לערוך את האיזון הנכון בין חופש הביטוי מחד, לבין זכותו של התובע לשמו הטוב מאידך. הוא הדגיש, כי אנשים הנושאים במשרות ציבוריות, נוטלים מעצם מעמדם ותפקידם סיכונים הקשורים בהתנכלות לשמם הטוב.

עם זה הדגיש השופט, כי אנשי ציבור לא יכולים לשמש "שק אגרוף" לחיצי הביקורת, וכי גם הביקורת לגביהם צריכה להיות עניינית.

תקרת סכום התביעות בבתימ"ש שלום עלתה ל־600 אלף שקל

□ בצלאל עמיקם

בתי־משפט השלום יוכלו מעתה לדון בתביעות כספיות של עד 600 אלף שקל. שינוי זה נכנס לתוקף בצו שעליו חתם היום שר המשפטים דוד ליבאי.

עד היתה תקרת הסכום לתביעות בבית־משפט השלום חצי מיליון שקל, אולם במשרד המשפטים הולט כי יש להתחשב בעליית המדד ובסיכוי לעלייתו בחודשים הקרובים, ולהגדיל את תקרת סכום התביעות.

צעד זה נעשה בהתייעצות עם נשיא בית־המשפט העליון, וקיבל גושפנקא בוועדת החוקה של הכנסת.

צעיר מקרית־ביאליק חשוד באונס תלמידת תיכון בת 16

(ע). שלום מלכה (21) מקרית־ביאליק, החשוד באונס תלמידת תיכון בת 16, נעצר אתמול בפקודת בית־משפט השלום בחיפה לשמונה ימים.

נציג משטרת זבולון, רס"ב חיים שרון, טען בבית־המשפט כי מלכה ביצע את המעשים המיוחסים לו בחודשים האחרונים.

נציג המשטרה הציג לשופט עמירב רגר תעודה רפואית, המאשרת כי החשוד גם נשך את הנערה, וציין כי אם הוא ישוחרר קיים חשש שיפגע במתלוננת ויתבל במהלך החקירה.

עוד מסר החוקר, כי מלכה חשוד גם בהתפרצויות לדירות באיזור מגוריו.

מלכה אמר כי הוא חף מפשע. לדבריו, הוא יצא בעבר עם המתלוננת.

השופט הורה לעצרו.

שוד מזוין בסניף בנק באום אל־פחם

(ע). המשטרה הצליחה לעצור שני חשודים בשוד מזוין שהיה אתמול בבוקר באום אל־פחם.

השוד אירע סמוך לשעה שבה נפתח הבנק. שני חשודים רעולי פנים פרצו לסניף באיזור אקרה, ירדו לכיוון הקופה, שדדו 22 אלף שקל ונמלטו מהמקום.

כוחות גדולים ממשטרת עירון ומהמשטרת מרחב העמקים יצאו לשטח והחלו בחיפושים ובהקמת מחסומים. בעקבות זאת נעצרו שני חשודים.

מנהל הדואר ביבנה מואשם שהשמיד מכתבים כדי ליצור רושם של סניף יעיל

(ע). התביעה הכללית טוענת, כי במשך שישה חודשים השמיד מנהל סניף הדואר ביבנה דברי דואר, כדי ליצור רושם בעיני הממונים עליו, שהסניף מתנהל באופן יעיל ללא החזרות דברי דואר – נטען בכתב־אישום שהוגש בימים אלה לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב נגד אלי סבג (55) מיבנה, ששימש מנהל סניף הדואר המקומי.

סבג מואשם גם בגניבת 18,260 שקלים מכספי רשות הדואר, בשנים 90־92'.

לטענת התביעה נהג סבג לקרוע במומון המעטפות שהיו מיועדות לרשות הדואר.

התביעה מייחסת לסבג עבירות של גניבה בידי עובד ציבור, מרמה והפרת אמונים, והשמדת דברי דואר.

שני מאבטחים חשודים בגניבה

(ע). שני מאבטחים בחברת פרטית חשודים בגניבת מחנות בקרית־עקרון.

השניים נעצרו לאחר שהוזעקו במכשיר הקשר כיצד לבצע "סחובה". בביתם של השניים נמצא רכוש משחנות, והחשוד בגנוב, והחקירה נמשכת.

תקף את אשתו בתרסיס נגד מקקים

(ע). גבר מבאר־שבע מצא שיטה לחסל מריבה עם אשתו, ותקף אותה באמצעות תרסיס נגד מקקים. בנוסף לכך הפליא בה את מכותיו בכל חלקי גופה, עד שנזקקה לטיפול רפואי.

האשה נחבטה כגולגלתה ובכתפה, והוחשה לבית־החולים סורוקה בבאר־שבע.

באת־כוח המשטרה, רס"ב ציון דהרי, ביקש אתמול להאריך את מעצרו של הבעל, בן ה־40, עד תום ההליכים נגדו, בטענה שהוא מהווה סכנה לשלום אשתו.

השופטת האריכה את מעצרו ב־24 שעות.

שישה חודשי עבודות שירות לחתני פרס קפלן שהורשעו בעבירות מס

(ע). מרסין אלגבוג ומיקי בירנבוים, שזכו בפרס קפלן עבור תרומתם לחוזית נכי צה"ל על־ידי פיתוח והתקנה של מתקני אוטומציה לרכב, נידונו אתמול בבית־משפט השלום בתל־אביב לשישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, תשעה חודשי מאסר על־תנאי ולקנס של 40 אלף שקל.

השניים הורשעו ב־77 עבירות של אי־העברת ניכויים למס־הכנסה בין מאי 88' לאפריל 91' בסכום כולל של 627,626 שקל.

העונש הקבוע בחוק לכל אחת מהעבירות עומד על שנתיים מאסר, והקנס לכל עבירה עומד על 36 אלף שקל.

התביעה ביקשה לדחות את טענת ההגנה, שלפיה הנאשמים עברו את העבירות כשמם של נכי צה"ל, וכי אילו חדלו מפעילותם היו ניזוקים נכי צה"ל ונכים אחרים.

פרקליטם של הנאשמים טען, כי חרף הפסדיהם וקשייהם הכספיים של החברה, הם לא היו מסוגלים מבחינה נפשית לחדול מפעילותם למען הנכים, ואף נאלצו ליטול הלוואות בנקאיות לתשלום שכר לעובדיהם.

הממשלה אימצה את הצעת הבנייה הזולה של שוחט ובן אליעזר לנזקקים וזכאים

שר השיכון יקבע מתכונת הבנייה ב־7,500 יחידות דיור □ היזם ישלם מחיר מלא על הקרקע, ללא מכרז, והקבלנים יתחרו על המחיר למ"ר

□ יאיר מידן

הממשלה אימצה את הצעת השרים של שרי השיכון והאוצר, בנושא הבנייה הזולה לאוכלוסיות נזקקות ולזכאי משרד השיכון בעלי ניקוד גבוה במיוחד.

שר השיכון, בנימין בן אליעזר, יקבע את מתכונתן של 7,500 יחידות דיור. היזם ישלם מחיר מלא – 91% מהערכת השמאי – והקבלנים יתחרו על המחיר למטר מרובע.

הממשלה דחתה את ההצעה שהעלה שר הקליטה, יאיר צבן, בדבר בנייה תקציבית ישירה לאוכלוסיות נזקקות.

על פי ההחלטה, רבע מכלל המגרשים שיוצאו במכרזים לשוק החופשי יחוייבו בבנייה של דירות קטנות. הקרקע לבניית 7,500 דירות, כמחצית מסך כל הבנייה הסוציאלית, תשווק באחריות משרד השיכון ומינהל מקרקעי ישראל ועל פי החלטתם – בתנאים הבאים:

הקרקע תשווק במחיר של 91 אחוז מערך הקרקע, לפי מחיר שיקבע שמאי, ללא מכרז. עם זאת, היזמים והקבלנים יתחייבו על מחיר סופי על מטר מרובע מכלל המבנה כדי להבטיח מחיר נמוך ככל הניתן לדירה. המחיר הסופי ייקבע במכרז.

כאמור, חצי מהדירות יוקצו בעבור זכאי משרד השיכון, כאשר הקצאת הדירות תהיה באמצעות הגרלה לאוכלוסיות נזקקות ולזכאים בעלי ניקוד גבוה. מדובר במשפחות ברוכות ילדים, במשפחות חד־הוריות, ביוצאי צבא ובזוגות צעירים. מחצית מהדירות יהיו בגודל של 80 מ"ר לדירה, והיתר בגדלים שונים.

שר השיכון, בנימין בן אליעזר, רואה בהחלטות הממשלה פתרון למחסור בדירות באזורי הביקוש, ותחילת הפתרון להוזלת מחיריהן. השר הבטיח, כי עד סוף השנה ישווקו קרקעות לבניית 50 אלף דירות חדשות באזורי הביקוש במרכז הארץ.

שר האוצר, אברהם שוחט, הביע שביעות רצון מתוצאות הדיונים. "כל ההצעות להבטחת רכישה ולבנייה תקציבית, שהתנגדתי להן, נעלמו כלא היו," אמר. "הממשלה קיבלה את עמדתי, שצריך לטפל בבעיית הדיור דרך מלאי הקרקע ולתת לשוק לעשות את שלו."

שוחט ביקש מוועדת הכספים של הכנסת, לאשר מסגרת למתן ערבות מדינה בסך 750 מיליון שקל, כדי לממן פרויקטים לבניית 40 אלף דירות, בהיקף כולל של כ־15 מיליארד שקל.

הערבות תינתן בשיעור של עשרה אחוזים מתיק האשראי של כל בנק. על פי ההצעה, המדינה תשתתף בסיכון יחד עם הבנקים, בגין אשראים שיינתנו למימון פרויקטים למגורים, שבנייתם תחל בין ה־1 ביוני השנה ועד ל־30 בספטמבר '95.

ערבות המדינה תהיה בתוקף עד תום מכירת כל הדירות, ולא יאוחר מארבע שנים ממועד תחילתו של כל פרויקט. השתתפות המדינה בסיכוני הבנייה באמצעות ערבות [illegible] תנוע בין 20 ל־80 אחוז [illegible] הנדרשות למימון הפרויקט – [illegible] לשיעור החשיפה בסיכון [illegible] החלק של ערבות המדינה [illegible] ויילך, ככל ששיעור החשיפה [illegible] יעלה.

עד סוף יוני יוסדרו [illegible] החקיקה על ידי ועדת [illegible] לחקיקה, והצעת ההחלטה [illegible] שולחן הכנסת.

שר הבינוי והשיכון הניח אבן פינה לשכונה הראשונה בעיר [illegible] שאותה תבנה חברת "בנייקר גת" (צילום: ישראל [illegible])

יו"ר המכון למחקר חברתי־כלכלי בהסתדרות:

"התוכנית לא תביא לירידה מיידית במחירי הדירות"

□ אבשלום קווה

יו"ר המכון למחקר החברתי־כלכלי בהסתדרות, ד"ר רובי נתנזון, אומר שתוכנית הממשלה לא תביא לירידה מיידית במחירי הדיור.

נתנזון ציין, כי נדרשים לשם כך צעדים משלימים, וכהם מיסוי אורחים שברשותם יותר מדירה אחת, ובניית תקציבית למחוסרי דיור. הדברים נאמרו בישיבת הוועדה המרכזת, שדנה במצוקת הדיור.

הוא אמר, כי בשנים 86'–93' עלה מדד מחירי הבנייה והדיור בשיעור מצטבר של 328 אחוז, בהשוואה לעלייה של 229 אחוז במדד המחירים לצרכן. ברבעון הראשון של 94', עלה מדד הבנייה והדיור ב־10.4 אחוז. ראש המכון צופה, כי הדבר יגרום להתייקרות שנתית הגבוהה משיעור עליית מדד המחירים לצרכן.

העלייה החריגה במחירי הדיור גורמת להעלאת מספר השנים הנדרשות למשפחה, שבראשה שכיר, לרכישת דירה ממוצעת: מ־3.8 שנים ב־88', ל־5.6 שנים אשתקד.

מבדיקה של המכון מתברר, כי הסיבות להתייקרות הדיור הן הסגר בשטחים; כניסת עולים לשוק, שהגדילה את הביקוש; תחרות בין הבנקים למשכנתאות על מתן הלוואות משלימות והלוואות ללא זכאים, שהתבטאה בירידת שיעורי הריבית ובהקלת התנאים לקבלת משכנתה; וספקולציות של רוכשי הדירות, המאמינים שהמגמה תימשך, ורוכשים דירה נוספת כהשקעה.

ושוב עליות חדות

מדד המשתנים עלה ב־3.73 אחוזים, ומדד המעו"ף עלה ב־3.93 אחוזים

□ כתב "על המשמר"

לאחר התמוטטות רבתי בשבוע שעבר, נרשמו אתמול עליות חדות בשוק המניות בבורסה בתל אביב. ואולם, אופוריה רבה עדיין לא נצפתה שם.

מדד מניות המשתנים עלה ב־3.73 אחוזים והגיע ל־182.78 נקודות. מדד המעו"ף עלה ב־3.93 אחוזים, והגיע ל־184.19 נקודות. נפח המסחר הסתכם ב־311.5 מיליון שקל, וסך נפח העסקות במניות ההמשתנות היה 217.5 מיליון שקל.

לשלב המר"צ חזרו עודפי ביקוש של כ־175 מיליון שקל, והיה בכך אות לבלימה במפולת המתמשכת. אגב, סוחרים לא מעטים טענו כי העליות אינן מעודדות. הסיבה: הן עלולות "לגרות" את הלקוחות למימוש רווחים מהיר, ומכאן הדרך קצרה לחידוש העצבנות בשוק.

למניות הבר"מ היו עודפי ביקוש של כ־50 מיליון שקל, והבורך כלל נסחרו המניות באפיק זה בעליות. בקרנות הנאמנות עדיין היו פדיונות, אך בהחלט קטנים. עובדה זו עודדה את הסוחרים, שחששו שהציבור יורים בהמוניו פדיונות בקרנות.

מניות בולטות: טבע עלתה ב־6.5 אחוזים, בעקבות עודף ביקוש של יותר מ־21 מיליון שקל; קווי־ אשראי ועזרא עלו בעשרה אחוזים כ"א; הפשרת חיישוב והלל מחיר ירדו בעשרה אחוזים כ"א. צניחות שבין 30 ל־40 אחוז היו במניות בלרן, רב קר וטל. כלל אלקטרוניקה עלתה ב־6.2 אחוזים, דיסקונט השקעות בשלושה אחוזים, בזק ובור ב־4.5 אחוזים, ופועלים השקעות בארבעה אחוזים.

באגרות החוב הצמודות למדד היתה יציבות, עם נטייה לעליות באגרות לטווח קצר, ונטייה לירידות באג"ח לטווח בינוני וארוך.

גידול בהכנסות מתיירות

(עש"ת). ההכנסות מתיירות הסתכמו ב־93' ב־2.5 מיליארד דולרים, זו עלייה של 11 אחוז בהשוואה ל־92'.

אשתקד התקיימו בישראל 189 כנסים בינלאומיים, בהשתתפות כ־52 אלף משתתפים מחו"ל. כמו כן התקיימו 55 פסטיבלים ואירועים, בהשתתפות 2.1 מיליון איש.

צו ביניים נגד סגירת מוקד מד"א ברמת גן

(ע). בית המשפט העליון הוציא צו ביניים, המורה לשר הבריאות להימנע מסגירת מוקד מגן דוד אדום ברחוב הגלגל ברמת גן.

הצו ניתן לבקשת עיריות רמת גן, בני ברק וגבעתיים ומתנדבי מד"א. הוא יישאר בתוקף עד למתן החלטה אחרת בעתירה.

מטבע חוץ בנק הפועלים

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל המטבעות	1			3.2780	3.3244	3.3075
דולר אמריקני	1	2.97	3.11	3.0198	3.0625	3.0440
מרק גרמני	1	1.79	1.88	1.8186	1.8444	1.8379
לירה סטרלינג	1	4.49	4.69	4.5469	4.6111	4.5890
פרנק צרפתי	1	0.52	0.55	0.5325	0.5401	0.5382
ין יפאני	100	2.83	2.96	2.8721	2.9127	2.8997
גילדן הולנדי	1	1.60	1.67	1.6237	1.6467	1.6396
פרנק שווייצרי	1	2.11	2.21	2.1425	2.1727	2.1642
כתר שבדי	1	0.37	0.39	0.3823	0.3878	0.3862
כתר נורבגי	1	0.41	0.43	0.4196	0.4256	0.4238
כתר דני	1	0.46	0.48	0.4634	0.4700	0.4683
מרק פיני	1	0.54	0.57	0.5490	0.5568	0.5555
דולר קנדי	1	2.15	2.25	2.1804	2.2112	2.1973
דולר אוסטרלי	1	2.15	2.31	2.2264	2.2578	2.2411
ראנד דרום אפריקאי	1	0.71	0.85	0.8339	0.8458	0.8406
פרנק בלגי	10	0.86	0.92	0.8841	0.8966	0.8931
שילינג אוסטרי	10	2.55	2.66	2.5865	2.6231	2.6129
לירה איטלקית	1,000	1.83	1.95	1.8661	1.8925	1.8924

החברה להגנת הטבע תיאבק בהחלטה לבנות רובע על הדיונה באשדוד

□ דמי שני ועתי"ם

הוועדה לתכנון ובנייה במחוז הדרומי של משרד הפנים, אישרה את הקמתו של רובע י"ד בדרום מזרח אשדוד. ברובע יוקמו 3,612 יחידות דיור.

התוכנית שאושרה על ידי חברי הוועדה, ובהם נציגי של משרדי ממשלה ועיריית אשדוד, הועברה להפקדה בטרם תוגש לביצוע.

משרד הבינוי והשיכון יבצע את עבודות הפיתוח ברובע, המשתרע על כאלף דונם בתחום דיונת החולות הגדולה בדרום העיר. כ־40 אחוז מקרקעות הרובע יופקעו לצרכי ציבור.

ברובע ייבנו 960 דירות בבתי שמונה קומות, 1,431 דירות בבתי ארבע וחמש קומות, 646 דירות בבתי קומתיים, 206 קוטג'ים טוריים ו־213 מגרשים בתוכנית "בנה ביתך".

בתגובה לאישור התוכנית, החליטה החברה להגנת הטבע לצאת למאבק ציבורי, עקב הפגיעה הצפויה בדיונה הגדולה באשדוד. החברה מתכוונת לרתום למאבק את תושבי אשדוד וגם גורמים בינלאומיים.

מנהל החברה, יואב שגיא, פנה לשר השיכון והביא בפניו אפשרויות לחלופות קרקע באשדוד ובסביבתה, שעליהן ניתן לבנות 10,000 יחידות באופן מיידי, ועוד 13 אלף יחידות בעתיד. לדברי בלחה גבעון, רכזת היחידה לשימור הסביבה בחברה, הבנייה עלולה לכלות את אתר החולות האחרון שנותר במישור החוף.

יותר ממיליון לינות לחודש במלונות מראשית השנה

(עש"ת). בארבעת החודשים הראשונים של השנה נרשמו יותר ממיליון לינות לחודש, בממוצע, בבתי המלון המומלצים לתיירים. זה גידול של שישה־עשר אחוז ביחס ללינות באותה תקופה אשתקד.

העלייה בלינות התקבלה כתוצאה מעליות של תשעה אחוזים לחודש בלינות התיירים, ושל שני אחוזים לערך בלינות הישראלים. כ־60 אחוז מכלל הלינות במלונות הוו של תיירים. מתו"ל, שהתרכזו בעיקר בירושלים (כ־30%), באילת [illegible] בתל אביב־יפו (15%), בטבריה [illegible] ובבתי האירוח בקיבוצים [illegible].

בלינות התיירים נרשם [illegible] החודשים הראשונים [illegible] בכשני אחוזים מהשיא [illegible] שנרשם ב־87'. תפוסת [illegible] הממוצעת שנרשמה [illegible] השנה, הסתכמה בכלל [illegible] התיירות ב־66% לערך.

חברת החשמל קיבלה הכסף מהרצועה

(עש"ת). חברת החשמל קיבלה אתמול 40 מיליון שקל, באמצעות הממשל האזרחי ברצועת עזה, לכיסוי החוב המצטבר של תושבי עזה בעבור צריכת החשמל שלהם.

מנכ"ל החברה, משה כץ, מסר שהסכום כיסה למעשה את החוב הרצועה עד ה־18 במאי השנה. לדבריו, חברת החשמל תפעל כך שגם בחודשים הקרובים לא יצטבר חוב ללא כיסוי.

בפגישה שנערכה באחרונה בין כץ לשלושה נציגים [illegible], שמונו מטעם האוטונומיה כדי לטפל באספקת החשמל לרצועה, מסרו השלושה שבכוונתם להביא בתוך כמה חודשים אוניה שתעגון מול חופי עזה, ועליה טורבינות גז בהספק כולל של 120 מגוואט, כדי לספק את צרכי החשמל של הרצועה.

כיום עומדת צריכת החשמל של הרצועה על [illegible] מגוואט בשיא העומס.

בפגישה הודיע כץ לקברים, כי עליהם לקחת [illegible] תעמוד בתקנים הסביבתיים, וגם להמציא [illegible] השקעות שעשתה החברה הישראלית [illegible] במערכת החשמל ברצועה. השקעות [illegible] החברה בכ־18 מיליון שקל.

ערב שינוי עזה, השליטה החברה את [illegible] החשמל, המבטיחה את אספקת החשמל [illegible] ברצועה ברשת עצמאית.

משחררי נורמנדי שיחזרו הפלישה; היום טקס הזיכרון במעמד מנהיגי בעלות הברית

ותיקי הצנחנים של ארה"ב, בני 68 עד 83, שיחזרו את ראשית השחרור של צרפת מהכיבוש הנאצי במלאת 50 שנה לפלישה

סנט מר־אגליז (ע"ר, ע"צ). ותיקי הצנחנים של צבא ארצות הברית שיחזרו אתמול את השעות הראשונות לפלישה לנורמנדי, כשהם צונחים ממטוסי התקופה, ליד העיירה הראשונה שאותה שחררו לפני 50 שנה מידי הכוחות הנאציים בצרפת הכבושה.

ותיקי הדיוויזיות המוטסות ה־82 וה־101, כיום בני 68 עד 83, צנחו לעיני רבבות סקרנים בקרבת הכפר סנט מר־אגליז, שאותו כבשו בבוקר ה־6 ביוני 1944.

הצנחנים, שבטלוויזיה הצרפתית זכו לכינוי "הסבים הקופצים", צנחו בדבוקות של ארבעה ממטוסי סי־47, טווין אוטר ודקוטה, מגובה של כ־1,100 מטר לתוך שדה בעיבורי הכפר. שם המתינו חיילים וכבאים, כדי לשחררם מהמצנחים הססגוניים המלבניים.

נשיא צרפת, פרנסואה מיטראן, הודה ל־40 אלף חיילי בעלות הברית שהגיעו לשחוור. "אני מביע את תודתה של צרפת לאלה שחזרו כעבור 50 שנה, כדי לחלוק כבוד לחבריהם שנספו כאן, ולבקר באתרים שהיו עדים להוילה ולסבל כה רבים," כתב מיטראן.

שני לוחמים ותיקים של ה"ריינג'רס" האמריקאיים טיפסו בבוקר אל הצוקים של פואן דו־הוק, כניצולים בודדים כמעט מהמבצע לחיסול תותח גרמני אסטרטגי. קודם לכן נערכה על הצוק מיסה תחת כיפת השמיים.

בלילה שבין ה־5 ל־6 ביוני '44, צנחו שם 13 אלף צנחנים אמריקאיים. מטרתם היתה ניתוק הכביש הראשי מנמל שרבורג, ומניעת הגעת תגבורת גרמנית אל אזור הנחיתה. אך רבים מהצנחנים נחתו הרחק מהמטרה ונודו למוות, טבעו או נלקחו בשבי.

היום יתקיימו טקס הזיכרון במלאת יובל לפלישה לנורמנדי, וצפוי שייערך במזג אוויר סגרירי. ישתתפו בו מנהיגי 12 בעלות הברית ואלפי ותיקי המלחמה.

● 50 אחוז מהגרמנים סבורים, כי על מדינתם להשתתף בטקסי הזיכרון בנורמנדי, שהביאה לתבוסת צבאו של היטלר – כך מסתבר מסקר מיוחד שערכו תחנות הטלוויזיה במדינה.

מחצית מהנשאלים השבו, כי נכון יהיה שנציגי ממשלת גרמניה יהיו נוכחים בטקס. 40% אמרו, כי מוטב שבכירים גרמניים לא הוזמנו לטקסים.

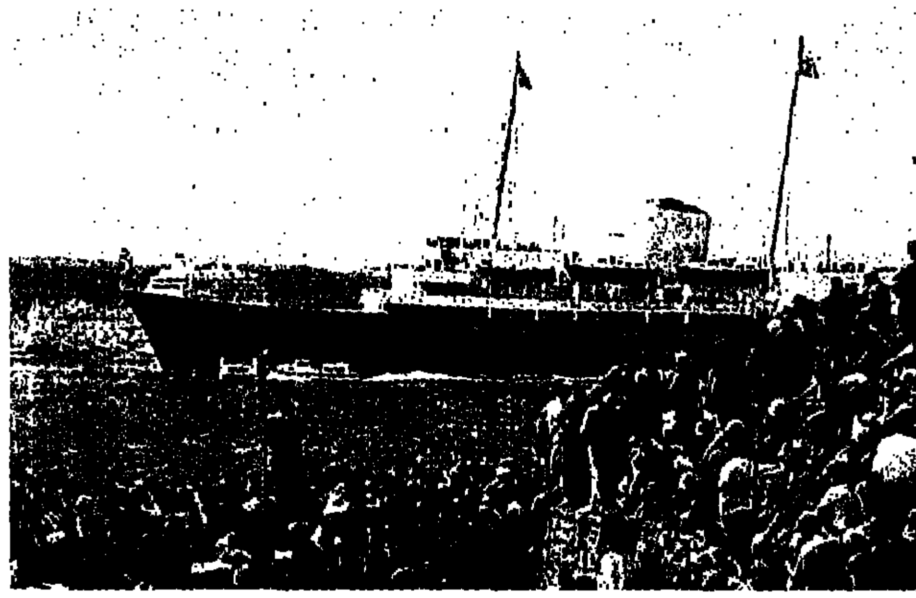

(מימין): ותיקי הצנחנים מדיוויזיות 82 ו־101 במטוס טווין אוטר לפני ההמראה מעל נורמנדי; המונים צופים בחוף הדרומי של אנגליה בספינה המלכותית "בריטניה", הנושאת את מנהיגי בעלות הברית לטקס הזיכרון (צילומים: איי.פי)

הסרבים טרם השלימו נסיגתם מגוראז'דה, ושיחות ז'נווה בוטלו

שליח האו"ם לא שכנע אותם לפנות 150 חיילים מהאזור המפורז סביב העיר

זנווה (ע"ר, ע"צ). שליח האו"ם לשיחות השלום בבוסניה, יאסושי אקאשי, ביטל אתמול אחר הצהריים את המשא ומתן על הפסקת אש כללית.

אקאשי ניסה במשך ארבעה ימים לפתוח את המו"מ כוועדה עם מנהיגי הצדדים הלוחמים, אך לשווא. הוא ניסה לשכנע את הסרבים, לפנות כ־150 חיילים מהאזור המפורז סביב העיר הנצורה גוראז'דה, אך אתמול בבוקר הודיעו הבוסנים כי יחידה סרבית עדיין מוצבת בשטח.

הקבוצה הסרבית האחרונה יושבת על הגדה המערבית של נהר דרינה, החוצה את גוראז'דה. הסרבים כבר פינו את הגדה המזרחית. כאשר נשאל אם יתנהלו שיחות היום, השיב דובר של אקאשי בשלילה.

בינתיים נמסר על לחימה בצפון ובצפון־מערב בוסניה. בסרייבו, שבה ביקרה אתמול משלחת סנאטורים אמריקאיים, התנהלו אמש חילופי ירי במקלעים ובמטולי־רימונים, לאורך קו התיחום המוסלמי־קרואטי.

הסנאטור ג'ו ביידן תקף את השליח המיוחד אקאשי, והגדיר אותו כ"מכשול להפסקת מלחמת בוסניה." ביידן הוסיף: "אני מכבד אותו כאדם, אך אינני מכבד כלל וכלל את כושר שיפוטו. אני סבור שהוא מהווה מכשול, ולא כוח חיובי."

על אקאשי נמתחה קודם ביקורת, בגלל רתיעתו מהפעלת כוח אווירי של נאט"ו כדי לכפות החלטות של מועצת הביטחון – בעיקר במשבר גוראז'דה. "אני סבור שעלינו להפעיל כוח אווירי בנחישות הרבה יותר גדולה," ציין ביידן.

צפון תימן הפציצה אווירית את בית הזיקוק הסמוך לעדן

ירדן מכחישה סיוע לצפון □ צנעא דוחה החלטתה על הפסקת אש

עדן (ע"ר, ע"צ). מטוסי צפון תימן הפציצו את בית הזיקוק שבפרברי עדן, בירת הדרום, וגרמו לדליקה בשני מאגרי נפט גולמי. ואולם, נמסר שבית הזיקוק חידש את פעילותו התקינה.

כל מאגר שנשרף הכיל 25 אלף טונות נפט. מקור מערבי סבור שההפצצה לא תפגע בעדן, היות שהמלאי שברשותם מספיק לזמן רב. שלטונות דרום תימן הודיעו כרדיו לחצי מיליון תושבי עדן, כי אין חשש למחסור וכי מחיר הדלק לא ישתנה. זאת, בעקבות תורים ארוכים של מכוניות ליד תחנות הדלק, מיד לאחר ההפצצה.

בית הזיקוק, הגדול ביותר בתימן, והיחיד בדרום המדינה, מזקק מדי יום 140 אלף חביות נפט גולמי. הוא מספק דלק לצבא הדרומי, המנסה לבלום את התקדמות כוחות הצפון לעבר עדן. טנקים צפוניים הגיעו אתמול כפרים במרחק של 25 ק"מ בלבד מצפון לעיר.

צפון תימן דחתה את ההחלטה אם להיענות לקריאת האו"ם להפסקת אש, בעקבות הצהרה סעודית כי מדינות המפרץ עשויות לפעול אם המלחמה תימשך.

סוכנות הידיעות הצפונית דיווחה, כי מאז פרוץ מלחמת האזרחים נהרגו 613 חיילים צפוניים ו־2,030 נפצעו. בנוסף, נחשבים 1,200 חיילים צפוניים כנעדרים ו־901 נשבו על ידי כוחות הדרום. בקהיר מסר שר החוץ של דרום תימן, עבדאללה אל אסנאג', כי במלחמה נרשמו עד כה כ־80 אלף הרוגים, פצועים או מחוסרי גג.

ראש ממשלת ירדן, עבדול סלאם אל מג'אלי, הכחיש בתוקף כי ארצו שולחת נשק לצנעא, והדגיש שירדן אינה תומכת באף אחד מהצדדים. בכך הגיב על דברי המנהיג הדרומי עלי סאלם אל בייד, שטען כי מטוסים ירדניים הטיסו נשק לכוחות הנשיא עלי עבדאללה סאלח. באייד, האשים גם את עירק ואיראן בסיוע לכוחות הצפון.

לפחות 223 הרוגים ונעדרים ברעש ביאווה

ג'קרטה (ע"צ). לפחות 223 בני אדם נהרגו ברעש האדמה באי יאווה, שהביא לגאות ששטפה את החופים הדרום־מזרחיים. לדברי מסוד סוטסר, מספר הנעדרים נאמד ביותר מ־420.

● זעזועים חזקים נרשמו גם אתמול ביפן, לאחר ושל"עש שעוצמתו היתה 5.9 בסולם ריכטר.

● רעש אדמה בעוצמה של 7 בסולם ריכטר זעזע אתמול את טייוואן והדרום יפן. לא נמסר על נפגעים או על נזקים.

● גשמי עז הציפו שדרות בכרים בצפון־מזרח הודו, ובמקביל ממשיך לשרור חום כבד במישורי הצפון, הוא שכבר קטל 263 בני אדם. במדינת רג'אסתאן, הגבעה העיקרית מגל החום הנמשך שלושה שבועות, הגיעה הטמפרטורה עד 49 מעלות.

ראלי מאשים חברות האו"ם באדישות לטבח ברואנדה

קיגאלי (ע"ר). כוחות ממשלת רואנדה ירו שני פגזי מרגמה לעבר שדה התעופה של קיגאלי, כשעה שנחתה בו מטוס תובלה של האו"ם.

פגזי ה־81 מ"מ התפוצצו במרחק של 400 מטר מהמטוס. כאשר החלו המנועים לצאת ממנו והציוד נפרק –. הוא המריא מיד לעבר ניירובי, בירת קניה. לאחר כמה שניות התפוצץ על המסלול פגז נוסף.

במטוס היה תת שר החוץ האיטלקי, פרנקו רוצ'טה, שבא לקיגאלי כדי לבדוק אפשרות לשגר חיילים איטלקיים כתגבורת לכוח האו"ם ברואנדה. קצינים אמרו שם מתקפת נגד של כוחות הממשלה נגד המורדים, שכבשו את השדה לפני כשבועיים.

31 ילדים מרואנדה, שנפצעו מכדורים, מרימונים יד ומגרזנים, הגיעו לפריס לטיפול רפואי. זוהי קבוצה ראשונה של ילדים פצועים, המגיעה לטיפול. פג בן שלושה שבועות, שנמצא נטוש באחד מרחובות הבירה, הוטס לאינסבטור.

מזכיר האו"ם, בוטרוס ראלי, מאשים את הקהילה הבינלאומית באדישות למלחמה ברואנדה. בראיון לשבועות הגרמני "שפיגל" קבע ראלי, כי חברות האו"ם עוצמות עיניהם מול רצח העם, שבוצע בעקבות ההתנקשות בחייהם של נשיאי רואנדה ובורונדי ב־6 באפריל.

קצין בצבא גרמניה חשוד בהנהגת ארגון ניאו־נאצי

בונ (ע"ר). קצין בצבא גרמניה חשוד בהנהגת ארגון ניאו־נאצי קיצוני, שאנשיו אחראים כנראה להצתות באכסניות מהגרים רבות.

דוברת משרד הפנים של מדינת ברנדנבורג אמרה, כי הקצין, בן חמישי, הוא חשוד בהנהגת ארגון קשש, ובהפרת סעיף החוק הנוגע להחזקת נשק.

לדבריה, 11 צעירים הצעירים בני 16 עד 21, נעצרו אף הם. חברי ארגון "דירקר" הקשר אכסניות של מבקשי מקלט, בעיר פרנצלאו. הקצין, ששמו לא פורסם, קרא לחברי כנופייתו "מגוייסים", ואישר כי סיסמת הארגון היתה "שנאת הזרים".

כמאה שוטרים השתתפו בפשיטות על בתים בפרנצלאו, במשך שלושה ימים, ותפסו כמויות גדולות של חומר תעמולה נאצי, נשק ותחמושת.

ביום שישי נעצרו חמישה צעירים במדינה סקסוניה, בחשד שהציתו ב־20 באפריל אכסניית פליטים.

סיאול עשויה לבקש סנקציות על פיונגיאנג

סיאול (ע"ר). דרום קוריאה מבקשת מהאו"ם לקבוע תאריך לביצוע ביקורת באתריה הגרעיניים של צפון קוריאה. אם לא תבוצע הביקורת עד תאריך היעד, רמזו בכירים בסיאול, הם יבקשו להטיל סנקציות כלכליות על פיונגיאנג.

דרום קוריאה התייעצה בארצות הברית, ביפן ובבעלות ברית אחרות, כדי להחליט על הדרכים להפעלת לחץ על צפון קוריאה. זו מונעת ממקחי הסוכנות לאנרגיה גרעינית לבדוק, אם דלק גרעיני, שהוצא מאחד הכורים נוצל כדי לפתח נשק גרעיני.

המשכים

הממשלה

המשך מעמוד ראשון

הקליטה יאיר צבן אמר, כי הוא נמנע בהצבעה למרות שהיה נגד המפרק, ועקרונית הוא בעד העברת הסיוע לקופה. לדבריו, לא יכול היה לתמוך בהצעה בהחלטה הממשלה, מאחר ונקבע שהמימון יבוא מהרזרבה לקליטת עליה, ויש בכך מסר שלילי לעולים.

בקשת הממשלה תובא לאישור ועדת הכספים של הכנסת כבר במהלך השבוע. שר האוצר אמר כי הוא יכבד את החלטת הממשלה, אם כי לדעתו, אין בה פתרון לתחלואי הקופה וכי היה צורך לנקוט בצעד דרסטי ולמנות מפרק כדי להבריא את הקופה. הוא כינה את החלטת הממשלה מאתמול, שגויה ולא נכונה. לדבריו, אם רוצים להבריא את הקופה, חיוני להבריז כבר עכשיו על מינוי מפרק מפעיל, שיהיה במעמד של משקם. שר האוצר טען, כי בעוד חודש וחצי תעמוד הממשלה בפני אותה אלטרנטיבה, כאשר להערכתו, בהצעה שנתקבלה אין פתרון יסודי הדרוש לקופה. עוד אמר, כי בקרוב יתפכחו השרים מהציפיות שיש להם מהמזכ"ל החדש, חיים רמון. באשר לפניית בנק לאומי לבית המשפט למינוי כונס לקופה, אמר השר כי הדבר נעשה שלא ביוזמתו או בעידודו.

שר המשפטים פרופ' דוד ליבאי, אמר כי הוא שמח שלא התקבלה הצעה למנות מפרק לקופה, כאשר להערכתו, משמעות החלטה כזו היתה, שהממשלה לוקחת על אחריותה את הטיפול במשבר הקופה ואת ההכרח לממן את כל הוצאות הבריאות בישראל. שר המשפטים הבהיר, כי על כולם לדעת שהממשלה לא תוכל להעביר סיוע נוסף לקופת חולים מעבר ל־400 מיליון שקל שאושרו, בלי שיתוף פעולה מלא מצד ההסתדרות. בעניין פניית בנק לאומי למינוי כונס לקופה, אמר שר המשפטים כי אי אפשר לפרק את קופת החולים בלי צו שלו. הוא הוסיף כי מקור המימון יבוא מהרזרבה לקליטת עלייה, לאחר שהתברר שמספר העולים השנה יהיה נמוך מהאומדן של מאה אלף שנקבע בתקציב 94. כספי הרזרבה לקליטת עליה יופשרו לתוך הרזרבה הכללית, ומתוכה יוקצו כספי הסיוע לקופת החולים.

יו"ר ועדת הכספים של הכנסת, ח"כ גדליה גל, אמר אתמול כי אם הממשלה תבקש להעביר את הכספים לקופת החולים בלי שתוצג תוכנית הבראה של ממש, הוא לא יהיה פרטנר למהלך כזה. לדבריו, על הממשלה לפתור גם את הבעיות של קופת חולים הלאומית, מאחר והיא דומה לקופת חולים הכללית בהרכב מבוטחיה ויש לה גירעון גדול. סיוע ביניים ישמש את קופת החולים לתשלום משכורות לעובדים ולהחזר חובות לספקים. עלות השכר לעובדי הקופה מוערכת בכ־250 מיליון שקל ברוטו לחודש. לכן, הסיוע שאושר יאפשר לקופה המשך פעילות להמשך פעילות למספר שבועות בלבד.

הגירעון השוטף של הקופה עד יולי מגיע ל־850 מיליון שקל, הגירעון בכל 94 נאמד ב־1.6 מיליארד שקל. החוב הציבורי מגיע ל־3.4 מיליארד שקל, מהם כמיליארד שקל לבנקים, כמיליארד לספקים, לבתי חולים של הקופה והממשלתיים ולנושים אחרים, וכמיליארד שקל לממשלה, בעיקר לרשויות המס.

מ"מ מזכ"ל ההסתדרות, מאיר גת, בירך אמש על החלטת הממשלה שלא למנות כונס נכסים לקופת חולים, אלא להעדיף הזרמה של כספים. לדבריו, החלטה למנות כונס היתה גורמת נזק בלתי הפיך לא רק לקופת חולים, אלא לכל מערכת הבריאות בארץ. עוד מסר, כי התוכנית למכור מניות של כור ובנק הפועלים הוקפאה, משום "הפרוצדורה המסובכת הכרוכה בכך", דברי גת. כן הוסיף, כי הזרמת הכספים מאפשרת למזכ"ל המיועד חיים רמון, להיכנס לעובי הקורה של המצב בקופת חולים.

גזבר ההסתדרות, ארתור ישראלוביץ, אמר אתמול כי אחת הסיבות למשבר בקופת חולים נעוץ בכך שחברים רבים אינם משלמים את דמי המס האחיד ואף מוסדות גדולים, כהתיישבות העובדת, מפגרים בתשלומי מס זה. הדברים נאמרו בעת ישיבת הוועדה המרכזת אשר המשיכה בדיון על המשבר בקופת החולים. לדברי ישראלוביץ, תוכנית ההבראה שנחתמה בנובמבר 92 עסקה בין השאר בצמצום 1,200 תקנים ובצמצום משכורות ב־30 אחוז. מאחר והשכר לא צומצם וגם הפיטורים לא היו בהיקף שנקבע, נוצר פער של 41 מיליון שקל, שההסתדרות נדרשת עתה לשלם. באשר לנכסים, תוכנית ההבראה קבעה משימת מכירה בנכסי קופת חולים בהיקף של 100 מיליון שקל. בפועל, נמכרו נכסים רק בהיקף של 52 מיליון שקל, ומשרד האוצר דורש כי את היתרה תכסה שוב ההסתדרות הכללית.

כתב עתי"ם מוסיף, כי מועצת המנהלים של קופת חולים הכללית התפטרה אתמול בערב. בהודעה טוענת המועצה, כי קופת חולים הכללית סיימה את שנת 1993 באיזון תקציבי, אולם הסכמי השכר שניכפו עליה גרמו לחריגה של 900 מיליון שקל. המועצה מוסיפה וטוענת, כי גם ההסתדרות לא עמדה בתוכנית ההבראה שנחתמה, ולפיכך אין מועצת המנהלים יכולה להמשיך ולתפקד.

לפני שהתקבלה ההחלטה על ההתפטרות, אישרה מועצת המנהלים להנהלת הקופה לקבל את ההזרמה שאישרה הממשלה בישיבתה הבוקר, בסך של כ־400 מיליון שקל. ההנהלה, על פי החלטת המועצה, מוסמכת לקבל את הכסף בתנאי שהוא יועבר כמענק ולא כהלוואה.

ממשרד האוצר נמסר בתגובה, כי החלטת מועצת המנהלים אינה משנה את החלטת הממשלה, והאוצר יעביר מחר לוועדת הכספים את הבקשה להעברת הסכום. באוצר ביקשו להדגיש, כי "ההיבט הפרסונלי של התפטרות זו נמצא בבדיקה".

9,000 העובדים

המשך מעמוד ראשון

של אנשים נוספים, ובראשם ח"כ רפי אלול מהשדרולה החברתית במפלגת העבודה ובכנסת. שר האוצר אמר, כי השביתה היתה ארוכה וממושכת, וכי הוא שמח שזה נגמר. עוד הוסיף, כי עכשיו מגיעים לו כמה ימים שקטים ללא שביתות.

המו"מ המסכם החל בחצות הלילה, בהשתתפות נציגי העובדים, הממונה על השכר במשרד האוצר, שלום גרניט, מ"מ יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, אפרים זילוני. במו"מ היו מעורבים חברת הכנסת רפי אלול, מזכירת נעמת הבאה עו"ד עופרה פרידמן, ואף שר האוצר אברהם (בייגה) שוחט נקרא להתערב בדיונים, אשר נקלעו במרוצת הלילה והבוקר למבוי סתום, בין השאר, בגלל מחלוקת בדבר תשלום שכר העובדים בעת השביתה, ועוד נושאי שכר נוספים. בסופו של דבר, נחתם ההסכם המוביל לסיום הסכסוך. כל העובדים יקבלו במרוצת השנה הבאה תוספת דרגה, וכן תמורה עבור הוצאות רכב ו/או דמי נסיעה. ההסכם הוא לארבע השנים שבין 94 ל־97.

בחודש אוגוסט האחרון נחתם הסכם בין משרד האוצר לבין אירגון העובדים הסוציאליים, שעסק בעיקר בתנאי עבודה. הסכם זה נחתם לאחר שביתה של שלושה שבועות. אחת הסיבות לפריצת המאבק הנוכחי נבעה, על פי אנשי הארגון, מאי קיום ההסכם שנחתם אז.

השרה

המשך מעמוד ראשון

פרופ' דולנץ.

השרה נמיר שהתה בשווייץ לפני מספר שבועות לצורך בדיקות, ולאחר מכן הגיעה לארץ והתייעצה עם מספר רופאים לגבי הניתוח. כל הרופאים עמם התייעצה נמיר המליצו לה לבצע את הניתוח את פרופ' דולנץ בשווייץ. פרופ' דולנץ הוא ממוצא יוגוסלבי, הוא עובד בשווייץ ומתמחה בניתוחים עוריינים, בעיקר בגזע המוח. הוא נוהג לבוא מספר פעמים בשנה לישראל, לבצע כאן ניתוחים לפי הזמנה, ועל פי הערכות, הוא מבצע מאות ניתוחים מדי שנה.

פיס צ'אנס

ההגרלה מיום 5.6.94

♠	♥	♦	♣
K	10	J	9

שוטרים פלסטינים

המשך מעמוד ראשון

ומסודרת של שוטרים לביקורים ברחובי יהודה, שומרון וירושלים, אך על המשטרה הפלסטינית להגיש בקשה מסודרת.

הגורמים הבכירים אמרו עוד, כי בצה"ל רואים בחומרה את יציאתם של השוטרים הפלסטינים ללא אישור. לדבריהם, יציאה לא מסודרת ומתואמת של שוטרים יכולה לגרום לתקלות וטעויות, שעלולות להסתיים גם בירי לעברם על ידי חיילי צה"ל, שיחשבו כי מדובר במחבלים חמושים.

ביתנו שרוי באבל
במות חברתנו היקרה
חנה אפשטיין
ההלויה היום, יום ב', 6.6.94 בשעה 15.00 בהמעפיל
המשפחה
ובית המעפיל

4 נכי מלחמה מאריתריאה הגיעו לארץ לטיפול שיקומי

דובר משרד הביטחון מסר אתמול, כי ארבעה נכי מלחמה מאריתריאה, קטועי שתי ידיים המלווים על ידי רופא ופיזיותרפיסט, הגיעו לישראל ומקבלים טיפול שיקומי בבית החולים תל־השומר. בואם של הנכים הינו לצורך טיפול רפואי והתאמת תותבות ידיים, במסגרת מדיניות הסיוע של מערכת הביטחון ומשרד החוץ למדינה זו.

במסגרת בחינת אפשרויות הסיוע של מערכת הביטחון לכ־60 אלף נפגעי מלחמה, תואם הביקור על ידי אריה איסרוב ויצחק (צחי) ליסוביץ, נציגי אגף השיקום במשרד הביטחון, בעת ביקורם באריתריאה בחודש נובמבר האחרון, וזאת לפניית שר ההגנה פטרוס סלומון לראש הממשלה ושר הביטחון, יצחק רבין.

נכי המלחמה יטופלו במסגרת מרכז השיקום בבית החולים ע"ש שיבא בתל־השומר. משלחת נוספת בת 3 נכים אמורה להגיע ארצה לקראת סוף חודש יוני, ותלווה על ידי גורמי אגף השיקום במשרד הביטחון ומשרד החוץ.

רבין: לאחר חטיפת דיראני התקבל עוד מידע על רון ארד

□ יגאל וילפנד, עתי"ם

ראש הממשלה יצחק רבין אמר אתמול בחיפה, בטקס הענקת תואר ד"ר לפילוסופיה לשם כבוד מטעם אוניברסיטת חיפה, כי לאחר חטיפתו של מוסטפה דיראני, נתקבלו פרטים נוספים באשר לגורלו של הנווט השבוי רון ארד. לדבריו, "דיראני מדבר, אבל אני לא אמסור מה הוא אומר. יש בעת מידע נוסף לגבי עברו של רון ארד, ואני מקווה שאולי יהיה גם לגבי העתיד. בשלב זה, צריך להיות זהיר ולא להגיד דברים מיותרים", אמר.

יצחק רבין נשאל גם האם ידוע בישראל שרון ארד חי. הוא השיב: "אינני יכול לומר כוודאות שרון ארד אינו בין החיים, ולכן מעמדו של שבוי או נעדר, וכל עוד לא יוכח אחרת, לגבי הוא חי".

בהמשך הערב אמר רבין, כי "היום, 27 שנים לאחר הניצחון הגדול בתולדותינו במלחמת ששת הימים, אנחנו פותחים דף חדש בהיסטוריה שלנו, ממלחמה לשלום, משלטון על עם אחר לאפשרות של חיים חדשים, מעם החי כל הזמן במאבק על הישרדות, לעם הנותן רגש לחינוך דור העתיד ולניצול הפוטנציאל הטמון בכל אחד ואחת".

רבין שקיבל את תואר הד"ר לשם כבוד יחד עם עוד חמישה אישים, נשא דברי ברכה באנגלית, שעיקרם תיאור העולם החדש שנפתח לעם ישראל, עם הדרך החדשה של הסכמי השלום. עוד ציין רבין לשבח את הישגי התרבות והמדע של העם היהודי במשך דורות בגלות, ואת העובדה שרבע ממקבלי פרס נובל בכל השטחים הם יהודים. הוא [illegible] שעתה, גם בישראל עם בני העם ועם העלייה הגדולה, ניתן לממש את מלוא הפוטנציאל שישנו [illegible] היהודי. הוא קרא למחשבה מחודשת בכל שטחי החיים, וקבע שהממשלה שהוא עומד בראשה, קבעה [illegible] עדיפויות חדש, שבו, לצד [illegible] השמירה על הביטחון, יש מקום [illegible] לשמירה על השלום ולמען [illegible] רבים נוספים לחינוך [illegible] שלוותיה.

הסופר יזהר סמילנסקי [illegible] שהיה אף הוא בין מקבלי תואר [illegible] לפילוסופיה לשם כבוד, נשא [illegible] על רגע עזיבת עזה ויריחו [illegible] שבועיים. הוא שיבח את רבין [illegible] שהם לדבריו, "הגיבורים [illegible] גיבורי דורנו, שלהם יאה התהלה".

שני נערים הפעילו מטען חבלה מאולתר

(ע). שני נערים בני 16 מגבעתיים ניצלו אתמול בערב בנס, כאשר מטען חבלה מאולתר שאותו הביאו למועדון גרנע אוויר בעיר התפוצץ. השניים לא נפגעו ולא נגרם נזק ברכוש. שני הנערים עוכבו לחקירה במשטרה.

מחקירת המשטרה עולה, כי השניים הפעילו את המטען הפעלה חשמלית מרחוק וכמות המטען לא היה בה כדי לגרום לפגיעתם או לנזק למועדון. השניים אמרו במשטרה, כי התכוונו למעשה קונדס.

בן 80 ניפץ חלון ראווה כי לא החזירו לו שעונים

(ע). קשיש בן 80 השוהה בבית אבות בצפת, חשוד כי ניפץ חלון ראווה של חנות שעונים. לטענתו, שני שעונים שמסר לתיקון לא הוחזרו לידיו. סיור של משטרת צפת לכד את הקשיש בשעת מעשה. הוא הודה שניפץ את חלון הראווה וטען, כי בעל החנות נטל ממנו שני שעונים. החשוד שוחרר לאחר חקירה קצרה והועבר לטיפול של עובדת סוציאלית שתנסה להשיב לו את השעונים בדרך אחרת.

קוהל: גרמניה לא מעוניינת להשתתף בטקסים לציון הפלישה

פריס (ע"ר). גרמניה אינה מעוניינת בהזמנה לטקסים לציון יום השנה ה[illegible] לפלישה לנורמנדיה, משום שנוכחותה שם לא תהיה במקום, אמר הקנצלר הלמוט קוהל, בראיון שפורסם אתמול.

"גם אם האנשים סבורים אחרת, גרמניה אינה מבקשת הזמנה. השתתפות בטקסים אלה לא תהיה במקומה", אמר קוהל. המנהיג הגרמני אמר את הדברים בראיון משותף עם נשיא צרפת פראנסואה מיטרן, שפורסם היום בעיתונים "ליבראסיון" ו"זידדויטשה ציטונג".

קוהל לא הוזמן להשתתף בטקסים לציון פלישת בעלות הברית לנורמנדיה, שנועדה לסלק את הכוחות הנאצים מצרפת. אולם במחווה [illegible] הזמין מיטרן ביום חמישי את יחידות הצבא האירופי, בהן נוטלים חלק חיילים גרמניים לצעוד בפריס ב־14 ביולי, חגה הלאומי של צרפת.

מיטרן הזמין גם את קוהל להשתתף במצעד המסורתי [illegible] הבסטיליה. תהיה זו הפעם הראשונה שכוחות זרים מצטרפים למצעד. [illegible] הפעם הראשונה שחיילים גרמנים יצעדו בשדרות שאנז אליזה, [illegible] הנאצי בין 1940 ל־1944. בראיון שיבחו קוהל ומיטרן גם יחד את [illegible] ושיתוף הפעולה באירופה, כאמצעים הטובים ביותר למנוע סכסוכים [illegible] בעתיד.

הברק השכיח את העכירות

התזמורת הסימפונית הישראלית ראשון לציון. מנצח והסולן - יוסטוס פרנץ. בתוכנית מיצירות מוצרט. אולם הנרי קראון, ירושלים.

כמה מנשפניה הראשונים של תזמורת [illegible] כהרכב התזמורתי [illegible] השתתפות, כסולנים בסידרה, ובזאת היתה החולשה הראשונה של הקונצרט. הדבר הורגש בעיקר בקונצ'רטו ברה מינור ק.491, כי יש לנשפנים תפקיד חשוב. כמה מהם קירטעו בחוסר ביטחון, שהעיב [illegible] על הסך הכל. רק האבובן דורו כרמל הושיע בנגינה [illegible] וסגנון שמאוד חסרו בקונצ'רטו.

העניין הראשוני שהיה לי בשמיעת היצירה מנקודת ראותו של הפסנתרן יוסטוס פרנץ, נמוג, ככל שהוא הירבה לרוחש בפסנתר ולהתלבט באם במוצרט או בבטהובן עסקינן: גם התזמורת [illegible] "מרוששת"; לא פסיקים, לא נקודות, רק מריחה אחת גדולה. הקונצ'רטו הזה היה מישמש סגנוני מרוח וחסר עמוד שידרה.

הסינפוניה קונצ'רטנטה ק. 297 לאבוב (דורו כרמל), קלרינט ([illegible]), בסון (מאוריציו פאז) וקרן (חוי ניר), היתה מרתקת בזכות האנסמבל הסולני, אותם נשפנים שכה חסרו בתזמורת. זוהי קבוצת מוסיקאים נפלאים שהגישו מוצרט אנין, מהוקצע, מסוגנן ומשעשע. צריך [illegible] קרנן מאוד אמיץ כדי לנגן את תפקיד הקרן, וחוי ניר עמד בו בגבורה [illegible] כמעט מושלמת. התזמורת לא היתה שותפה מלאה להולכות [illegible] ואם נוסיף לכך קרנות דומיננטיות מדי, הרי שהפער בין האנסמבל הסולני לתזמורת היה אדיר.

וכאילו בתזמורת ובמנצח אחר מדובר, נוגנה סימפוניה "יופיטר" ברהיטות ואחידות סגנונית מרהיבים. היה בה ברק [illegible] שהשכיחו במידה מסוימת את העכירות של החלק הראשון.

שרית רמתי

הודעות תכנון ובניה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה
התאריך: 24.05.94
תיק: 5769
ניתנת בזה הודעה - כי לועדה הוגשה בקשה לאישור בניה ותוספת לבית קיים/בנית בית מגורים [illegible] 59 בגוש 7705 ברחוב האירוסים 19 רמת פולג.
[illegible] התוכנית מס' 940284 ניתן לראות במשרדי הועדה.
התנגדויות ניתן להגיש במשך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.
צבי פולק, יו"ר הועדה המקומית

מצב נזיל, הבנות נשחקות

ירי הקטיושות לעבר ישובי גבול הצפון, כתגובה מהירה של החיזבאללה לתקיפת חיל האוויר, היווה מכה נוספת להבנות שהושגו בעקבות מבצע דין־וחשבון, ביולי אשתקד □□□ במסגרת הבנות אלה, מעורפלות ככל שיהיו, הסכימו הצדדים להימנע מירי הדדי על מרכזי אוכלוסיה משני צידי הגבול. ששת מטחי הקטיושות לעבר שטח ישראל, הגם שלא גרמו לנפגעים או לנזק, הם הפרה ברורה ומכוונת של ההבנות מצד החיזבאללה

אהרן קליין

למוסטפא דיראני אין לאן לחזור. ראש פלג החיזבאללה הקרוי "ההתנגדות המאמינה" נחשב בעיני ראשי הארגון כבוגד שמסר את המידע המודיעיני ל"אויב הציוני", ואיפשר את המבצע הקטלנית של חיל האוויר בשבוע שעבר, על מחנה האימונים של צעירי החיזבאללה. והעבים שהעבירו ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין והרמטכ"ל רב־אלוף אהוד ברק, בדבר מידע מודיעיני חדש שאיפשר את הפעולה, היו המסמר האחרון בארון המתים של דיראני. מבחינת החיזבאללה, הוא דמו מקרוש לבוגד שאין לו מחילה. דם ההרוגים על ידיו.

פועל יוצא זה של ההתקפה המוצלחת על בסיס החיזבאללה הוא ללא ספק הישג נוסף שהשגת ישראל בתוך פרק זמן קצר, במלחמה המתמשכת זה למעלה מעשר שנים עם החיזבאללה. הוא מקרין ומעורר את הסכסוכים הפנימיים הקיימים כל העת מתחת לפני השטח בתוך צמרת החיזבאללה. היריבויות ומאבקי הכוח בין הפלגים השונים והאישים העומדים בראשם, קשיים לגבור. נראה כי לאנשיו של דיראני ב"התנגדות המאמינה" כלבנון צפויים בעתיד הקרוב ימים קשים. הם יתקשו להסביר שאין להם אחות.

במלחמה כמו במלחמה: פעם מצליחים, פעם נכשלים. מערך כזה של יחסים קיים במיוחד במאבק ובלחימה מול ארגון טרור, ש"חייליו" אינם לובשי מדים, אינם נוטים לשכב במגננה בשוחות ואינם מתאמנים בהפעלת שריון במטרה לחדור מבעד למערכי אויב מבוצרים. הקושי בהשגת מודיעין לתקיפה

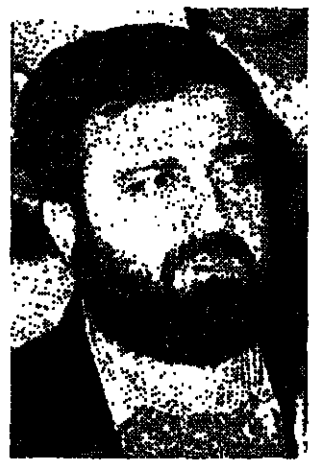

דיראני, גמר את הקריירה (צילום: איי.פי.)

מסוג זה רק מעצים את ההישג של תקיפת חיל האוויר את מחנה החיזבאללה בעין דרדרא, בעומק בקעת הלבנון. כשיש מודיעין ברמה כזאת, לא חושבים פעמיים.

עם זאת, יש להתייחס ברצינות לאיומיהם של ראשי החיזבאללה על הנקמה שתבוא. סיבות ותירוצים לפעולה היו להם למכביר גם קודם לתקיפת חיל האוויר, אולם עתה זה מקבל משנה תוקף מבחינתם. מתנדבים לפעולות התאבדות מעולם לא חסרו להם בעבר, מקרב צעירי העדה השיעית בלבנון, ולבטח לא יחסרו גם כיום.

יש לזכור, כי מנגנון הפיגועים של הארגון לא נפגע. אותם 26 או 35, או אף 50 מחבלים שנהרגו במחנה האימונים של החיזבאללה, היו צעירים בשלבי הכשרה בסיסיים ביותר. מעין גדנ"ע־חיזבאללה. נערים בני 17־18, שרצו לתרום למאבק ב"אויב הציוני" ה"אימפריאליסטי", והגיעו במאותיהם למחנה האוהלים הקטן בעין דרדרא.

כאנלוגיה לאינתיפאדה, הקרובה יותר אלינו, ניתן לעשות הקבלה בינם לבין מיידי האבנים הצעירים בשטחים, "ילדי האבן", כפי שהם מכונים במיתולוגיה הפלסטינית המתפתחת. אותם צעירים, שבמהלך שנות האינתיפאדה הפכו ממיידי אבנים לזורקי הרימונים וליורים באש חיה מן המארב.

המנגנון המשומן היטב של תכנון וביצוע פיגועים קשים בחיזבאללה, לא נפגע. ראשיו יחפשו מטרה, או מטרות איכותיות לביצוע פיגועי נקמה. אולם זה אינו צריך להוות שיקול משמעותי בתכנון מבצעים נוספים כבר בעתיד הקרוב על־ידי צה"ל. פיגועים הם היו מבצעים בכל מקרה. לארגון טרור, ביצוע פיגועים הוא סם חיים, המעיד על קיומו, עוצמתו ויכולתו.

ירי הקטיושות לעבר ישובי גבול הצפון, כתגובה מהירה של החיזבאללה לתקיפת חיל האוויר, היווה מכה נוספת להבנות שהושגו בעקבות מבצע דין־וחשבון, ביולי אשתקד. הבנות שככל שעובר הזמן, נשחקות והולכות. במסגרת הבנות אלה, מעורפלות ככל שיהיו, הסכימו הצדדים להימנע מירי הדדי על מרכזי אוכלוסיה, ישובים וכפרים משני צידי הגבול. ירי ששת מטחי הקטיושות לעבר שטח ישראל, הגם שלא גרם לנפגעים או לנזק משמעותי ברכוש, הוא הפרה ברורה ומכוונת של ההבנות, ואף ביטולן החד־צדדי.

למותר לציין, תקיפת בסיס האימונים בעין דרדרא איננה פגיעה באזרחים שלווים. החיזבאללה הרחיב את הפרשנות שהוא נותן להבנות שהושגו, ובכך שוחק אותן. היו במערכת הביטחון שטענו כי תהליך כזה צפוי כבר לפני שנה, מיד לאחר השגתן בלחץ אמריקני. ברור כי צד אחד אינו מעוניין לשמור על ההבנות, והוא עושה כן רק בלחץ מדמשק.

המסר החד־משמעי של ראש הממשלה רבין לסוריה, באמצעות האמריקנים, עשה ככל הנראה את שלו. דמשק לחצה קצת, והחיזבאללה הפסיק לשגר קטיושות. איש לא יחתום על כך, אבל יש להניח שבסיבוב זה של האירועים הם כבר לא ימשיכו לירות קטיושות. מבחינתם, יש דרכים נוספות להגיב.

אשר לעתיד, לשבועות ולחודשים הקרובים, נראה כי אם ימשיך החיזבאללה בדרך זו של פרשנות נרחבת להבנות, ויישגרו קטיושות לעבר שטח ישראל, גם בעקבות מבצעים או תקיפות נוספות של חיל האוויר בעומק לבנון, לא ירחק היום והדברים יידרדרו למצב שהיה ביולי 93, של טרום מבצע דין־וחשבון. מצב בו אין כללים ואין הבנות שבעל־פה, לגבי סוג ואופי תגובה באירועים משתנים, וכל צד בוחר לו את הדרך להגיב.

במצב כזה, בו יתבצע ירי קטיושות לעבר ריכוזי אוכלוסיה בגבול הצפון, תהיה ישראל מחוייבת להגיב, ודין־וחשבון 2 עשוי לצאת לדרך. בלתי אפשרי להעמיד לוח זמנים שיסמן את תהליך ההידרדרות של המצב, ושל ההבנות הקיימות. המצב נזיל ביותר, ותלוי בהתנהגות שני הצדדים, ובגורמים נוספים באיזור. הסורים, למשל. אולם אין ספק כי המשך מגמה זו של תקיפות יזומות של ישראל נגד החיזבאללה, שייענו במטחי קטיושות, יזרז את התהליך.

על המשמר

נצחון הדמוקרטיה

היום מלאו חמישים שנה לפלישת בנות הברית לנורמנדיה.

6 ביוני 1944, מסמל את ראשית המסע להדברת השיעבוד הגרמני. אפשר לעמוד בימים אלה על אותם הצוקים החלולים של נורמנדיה, להסתכל לעבר אירופה, ולחוש מידה רבה של סיפוק. מתוך חורבות הרייך השלישי, צמחה תחילה מתיחות בין גושית, מסך ברזל, ברית נאטו, ברית ורשה - אך כל אלה נעלמו בהדרגה, עד לסיום הגדול של קריסת חומות ברלין וכינונה של גרמניה אחת דמוקרטית. עם כל זאת, אי אפשר להיוותר אדיש כשבאותה אירופה משוחררת צומחים היום זרמים ניאו־נאציים, בעיקר בגרמניה ואיטליה, המתגעגעים אל הימים "היפים ההם" שיום הפלישה ההוא חרץ את גורלם.

כאמור, מלחמת העולם השניה סימלה את המשך ההתערבות האמריקאית בפוליטיקה העולמית. חמישים שנות התערבות אמריקאית בבעיות העולם - עם הישגים, אך גם לא מעט כשלונות. צחוק הגורל הוא, אך ההישג במעט היחיד של מימשל קלינטון עד כה בתחום מדיניות החוץ הוא במזרח התיכון, כאשר על מדשאת הבית הלבן נחתם בשעתו ההסכם עם הפלסטינים. ומי כמונו יודע שהשלום באזורנו עדיין בראשית דרכו.

כאמור, חמישים שנות התערבות אמריקאית במדיניות העולם לא הצמיחו רק הישגים, אך חרף הכשלונות המסוורדיים - נצחון בנות הברית על גרמניה הוא נצחון הקידמה על הזוועות הנאציות.

וכאשר יסתכלו היום ותיקי המלחמה שבאו במיוחד לאירוע מעל סלעי החוף לעבר הים, שתעלה תת ימית תוצא אותו היום, הם יביטו קדימה בתקווה. בניין השלום עלי אדמות נותר עדיין האתגר של המאה המסתיימת והמאה הבאה, ותיידי "די־די" היה ראשיתו.

מאז סיום מלחמת העולם השניה, נעלמו בהדרגה המשטרים הטוטליטריים מרוב ארצות אירופה, והיום אפשר לומר, כי משטרים דמוקרטיים החליפו את הדיקטטורות. די להסתכל על בריה"מ, שבימי סטלין וממשיכיו נחשבה לדיקטטורה של מפלגה אחת - אף היא שינתה פניה ומתמודדת בכל כוחה בהחלפת המשטר, בהבראה בכלכלה ובשינוי חברתי.

סמלי העריצות של סטלין ודומיו נותצו ונופצו, וארצות מזרח־אירופה, שסבלו מהכיבוש הסובייטי זמן רב, אף הן צועדות בדרכן לקראת ליברליזם ודמוקרטיה. המעבר קשה, סבוך, לא אחת כולל נסיגות, אך בגדול ניתן לומר, כי רוב ארצות העולם עלו על דרך המלך של שינויים חברתיים, כלכליים ופוליטיים, כולל ארצות אסיה, שנחשבו בשעתו למדינות מפגרות. מלחמת העולם השניה שינתה, איפוא, את פני העולם, והיום מלאו 50 שנה לאחר הקרבות הקשים והנועזים - קרב הפלישה לנורמנדיה.

מפרק מפעיל למדינה

לא רק לקופת־חולים, גם למדינת ישראל אפשר למנות מפרק מפעיל, ולא רק לשם פתרון בעיות כלכלה וחברה

מאיר בן־מאיר

לבי נכמר למראה ולמשמע נבחרינו הממיתים עצמם בעולה של פרוה, איזה נטל צרות השאירו להם אבות הציונות. למשל, קופת־חולים. למי דרושה בכלל הצרה הזאת? כלום אי־אפשר לחיות בלי קופת־חולים, או בלי דאגה ציבורית בכלל. ואם אין מדינות המתקיימות בלעדיה, למשל, ארה"ב ואורוגוואי. [illegible] שקולה, משחררת אילולא [illegible] תגלה על נקלה כי [illegible] היינו [illegible] כלות [illegible] מוזקן [illegible] היינו [illegible] שלא כמו חברות [illegible] בלי [illegible] אפשר.

לשם מה היה צורך להקים, ולהוסיף לקיים את ההסתדרות. האם לא רק בשל הקוריוז הספרותי של "זכות הצעקה" ליוסף חיים ברנר? ואילולא הסתבכנו בשטות הנקראת התיישבות קואופרטיבית, אילו צרות היינו חוסכים לעצמנו. מי הגה את הרעיון האווילי של רכישת הקרקע בכסף של הלאום? אילו נרכשה הקרקע בכוחות השוק, היינו פטורים עכשיו משתי צרות צרורות, מהפשרת קרקעות לצרכי דיור, ולא היינו מגיעים לצירוף האווילי של הפשרת קרקע והצפת השוק בקרקעות. כאילו עסקנו במוצר קשוא, שיש להופכו לגלידה, למשל. ומכל ההסתבכות הזאת, הכרוכה במתן דרור ליוזמות עסקית, להפוך את מישור ההון לעסק משגשג.

ואילולא היוזמה הארכאית ליישב את הארץ בהתיישבות קואופרטיבית דווקא, הרי לא היה צורך בחוק גל ובהסדר הקיבוצים, והריבית כולה היתה מוטלת על ספקולציות בבורסה ורווחי הבנקים.

או, למשל, עצם הרעיון ליישב את הארץ ע"י חקלאות. אילולא השטות הזאת חן יכולנו להציף את השוק בתוצרת זולה ולהוריד את המדד, ואפילו להקל על התבססות האוטונומיה על תשתית חקלאית: שיתבוססו הם בצרה הזאת. חקלאות מעולם לא היתה מקצוע של יהודים.

זאת ועוד. אילולא רעיון התעתועים של בן־גוריון בדבר חינוך ממלכתי חינם, והגבנון של חינוך תיכון שהוסיף יגאל אלון, לא היינו מתבשלים עכשיו בדייסה הסמיכה של האינטגרציה. כמה שביתות היו נחסכות או לנבחרינו גם של מורים, גם של עובדים סוציאליים.

עניין אחר הראוי בכל זאת להיזקף לזכותם של אבות הציונות הוא הקמת הבנקים. מי אינו זוכר כאיזו קלות הפכה הממשלה למפרק מפעיל שלהם, בלילה אחד ב־83, בלי להטיל אף אגורה אחת כנטל על הקופה הציבורית, ואיזה שגשוג מרהיב מתרחש בהם מאז. ובאיזו קלות מצליחה הממשלה להפריט אותם.

ואפשר להביא עוד דוגמאות כהנה וכהנה, אלא שקצרה כאן היריעה. ולכן אקצר ואומר, כי אשר בכלל למנות מפרק מפעיל (ומני) למדינת ישראל, ולא רק לשם פתרון בעיות כלכלה וחברה. יש הסבורים כי מפרק מפעיל יביא שלום כהרף עין. אפשר, למשל, לחשוב על וורן כריסטופר. אומרים שקלינטון מחפש לו ג'וב. או קיסינג'ר. הוא אפילו מבני בריתו של אברהם אבינו ובמשרה שלו אין מה לחשוש אפילו מש"ס, אם אשתו איננה יהודיה, כי שלא כמו אצלנו, בארה"ב העניין כולו מעוגן בחוקה, סעיף 11. אם נעמיק חשוב, נגלה כי למינוי אמריקני כמפרק מפעיל למדינה יש כמה וכמה יתרונות, ומן הסתם יהיו לכך גם כמה וכמה חסרונות.

לפני 53 שנים הצטרפתי להסתדרות ולקופ"ח, ודווקא עכשיו החליטו הרופאים שאני זקוק לניתוח. לא נותר לי אלא לקוות כי המפרק יאשר את הניתוח. אני מתקשה להחליט אם אנחנו זקוקים למפרק מפעיל, או לפסיכיאטר.

כריסטופר. מחפש ג'וב

קיסינג'ר. יסתדר עם ש"ס

(צילומים: איי.פי.)

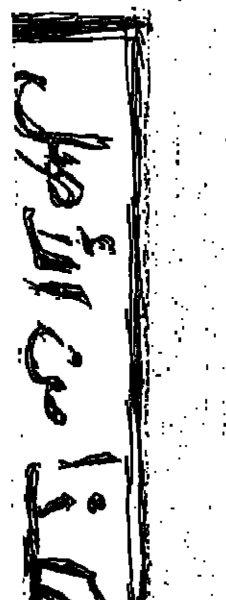

חברי ליכוד מפגינים בעד התארגנות "הדרך השלישית"

מזה כמה וכמה שבועות אנחנו שומעים על התארגנות מעניינת מאוד – בעיקר במפלגת העבודה – הנקראת "הדרך השלישית". היום צפוי כינוס בהשתתפות אישים מרכזיים ב"עבודה", התומכים בהתארגנות החדשה, ביניהם סגן שר הביטחון, מוטה גור

קובי מידן: נראה שגם כמה חברי ליכוד מפגינים בעד ההתארגנות החדשה.

מוטה גור: ראשית, אני רוצה להבהיר: אני סגן שר הביטחון ואינני שותף לשום התארגנות. לכן אני מציע שנדבר על הדרך.

מה שצריך להיות ברור הוא, שאם מישהו חושב שיש רק דרך אחת – מדינה פלסטינית (שאנחנו מתנגדים לה) – עליו לדעת שיש גם דרכים אחרות.

ואם יש מישהו שחושב שיש רק דרך אחת – לסגת לגבולות 1967 – אנחנו אומרים: לא, יש גם אפשרויות אחרות. ועל כך אנחנו ניאבק.

אבל הדרך השלישית הזאת, שמבוססת בעיקרה על תוכנית אלון, מדברת גם על יעדים נוספים. כמו אי־ירידה מרמת הגולן, כמו סיפוח בקעת הירדן.

לכן אני אומר, שאינני נוגע בצד הארגוני. יש למפלגת העבודה מצע. אני הייתי שותף בחיבורו ואני חושב שהוא היה נכון, ונכון ביסודו גם היום. את השאר צריך להשאיר למשא ומתן.

> גור: "סוגיה פוליטית רצינית מאוד, שיש לדון בה בכובד ראש, היא – האם המצב המדיני שהולך ומתהווה אינו עשוי ליצור אפשרות של מפלגה מרכזית. וזה יכול לקרות"

אבל מה שקרה בעת האחרונה בציבוריות הוא, שכאילו הלכה והשתרשה התחושה, שאין מוצא אלא לחזור לגבולות 1967 ולהקים מדינה פלסטינית. ואנחנו אומרים – לא יקום ולא יהיה. יש דרך שלישית, אחרת.

ואת הדרך השלישית מקובל עליך להגדיר בעדכון של תוכנית אלון?

על הדרך השלישית יש לשאת ולתת ולגרום לכך, שישראל תשכון לבטח בגבולות בטוחים.

אתה אומר, שכסגן שר הביטחון אינך יכול להיות שותף לצד הארגוני. אבל תהיה היום בכנס?

אהיה בכנס ואביע את דעתי.

בעצם, המטרה הפוליטית היא חיזוק האלמנטים בממשלה התומכים בקווים האלה?

אינני יודע אם זה יחזק את הממשלה, אינני עוסק בסוגיה הזאת. אני עוסק בצד המדיני־אסטרטגי, ואין טעם שאחזור על מה שאמרתי קודם.

תוכנית עבודה, לא קו אדום. מוטה גור
(צילום: בועז לניר)

אבל אנחנו שומעים מהממשלה קולות שונים בעניין זה.

אני יודע היטב, ולכן גם יש חשיבות להתכנסות הזאת, כדי שיישמעו מספר קולות ולא רק קולות בודדים של אחד.

השר יעקב צור אומר, שאם אנשי הליכוד יצטרפו להתארגנות הזאת, הוא יפרוש ממנה. האם גם אתה בדעתו?

אני לא הצטרפתי להתארגנות ואין לי ממה לפרוש. אבל ודאי שאין לי מה לעשות שם, אם יהיו שם גם אנשי ליכוד.

לא כדאי לשתף פעולה עם אנשי הליכוד, על מנת לחזק את הקווים האלה?

מה שהעליתי עכשיו זו סוגיה פוליטית רצינית מאוד,

> "כך בדיוק כתוב במצע של מפלגת העבודה: נכונות לפשרה טריטוריאלית, על פי החלטות האו"ם. אני כתבתי דברים אלה. אין לי עם זה שום בעיה, הצגתי זאת בוועידה, ולכן לדעתי לא צריך לשנות כאן שום דבר"

שיש לדון בה בכובד ראש – האם המצב המדיני שהולך ומתהווה אינו יוצר מצב, בו תהיה אפשרות של מפלגה מרכזית. זו שאלה רצינית, וזה יכול לקרות. אבל כאשר אני [illegible] זה, אני משאיר את הוויכוח ברמה האידיאולוגית־מדינית, ולא ברמה הארגונית־מפלגתית.

אתה מדבר על רמה האידיאולוגית, אבל הסוגיות הקשורות לגולן אינן [illegible] הקולות שמגיעים מהממשלה – [illegible] רבין – מדברים על נסיגה משמעותית בגולן.

כך בדיוק כתוב במצע של מפלגת העבודה: נכונות לפשרה טריטוריאלית, על פי החלטות האו"ם. אני [illegible] דברים אלה. אין לי עם זה שום בעיה. הצגתי זאת בוועידה, ולכן לדעתי לא צריך לשנות כאן שום דבר.

חוץ מהעובדה שאתה מציג זאת כהדרך השלישית? לא הצגתי קו אדום, אלא תוכנית עבודה. אבל בתוכנית הזאת ההמלצה היא לא לרדת מהגולן. נסיגה משמעותית – [illegible] לא. אמת.

הנשמה מלאכותית היא אשליה

כותרות העיתונים הבוקר מספרות על תוכניות פיטורין ורחבות שיזמה סיעת רם, כחלק מהבראת ההסתדרות וקופת חולים. ח"כ חיים אורון מעמיד דברים על דיוקם ומדבר על העברת עובדים, על האיגוד המקצועי ועל הזרמת כספים לקופת חולים

קובי מידן: שמענו היום על תוכניות הפיטורין שלכם בהסתדרות, כאשר תעלו לשלטון, וזה יקרה זמן קצר אחרי 29 ביוני.

חיים אורון: ראיתי היום את הכותרות בעיתונות, ואני בהחלט מיצר עליהן. ברור לי שלקחו משפט שרן כהן אמר, במסגרת המשא ומתן – שאגב, היה ידוע גם קודם – שההסתדרות הולכת לתקופה לא קלה, והמשבר בקופת חולים אינו נגמר בקופת חולים, אלא יש לו גם היבטים הסתדרותיים. אין ספק שנעשה פעולות של בחינה וארגון מחדש. אגב, נושא לשכת המס אינו קשור כלל בחילופי השלטון, אלא בעובדה שאם חוק הבריאות יחוקק בכנסת – אני מקווה שמחר או מחרתיים – והגבייה כולה תועבר לביטוח הלאומי, תתעורר שאלת עובדי לשכת המס.

התעורבה כרגע היא, שמתוך 600 עובדים יפוטרו רבים.

אין 600 עובדים, אלא פחות, ומאחר שהביטוח הלאומי יצטרך לגבות עכשיו כמה מיליארדי שקלים נוספים, אני מקווה שתימצא דרך לשלב עובדים מלשכת המס בביטוח הלאומי, על פי כישוריהם ועל פי הצרכים. מדובר בעובדים מסודרים מאוד ובמערכת שיש בה גם יתרונות רבים.

אתה נשמע לי כמי שמכוון כבר זמן רב בתפקיד.

לא, אתה שומע אותי כמי שמאוד מאוד רגיש לעובדה, שפיטורין של אדם אחד עלולים לגרום משבר למשפחה שלמה.

מעבר למקרה הספציפי של לשכת המס, אתם נכנסים לגוף, שכל הזמן טענתם שהוא חולה, מנופח, לא מקורזן. ואתה תמצא את עצמך במצב, בו תצטרך לגזור דינם של עובדים.

למרות כבר מכמה נסיונות בתחומים אחרים בעבר, שהאשליה שאפשר להמשיך לקיים גוף, אם הוא מנופח ויש בו חוסר יעילות ותפקודו לא נכון, באמצעות הנשמה מלאכותית – היא אשליה עצמית, גם למי שעומד בו וגם למי שאחראי עליו.

אבל בין האמירה הזאת לבין רגישות מירבית ורצון לעשות מאמץ – ולא רק במלים – כדי לצמצם בכל האפשר את הפגיעה, ולהביא לשינויים באופן מסודר ואחראי, קיים הפער הגדול בין מי שחסר רגישות לנושאים הללו לבין מי שרגיש להם.

אתה מיועד להיות המזכיר?

אני אחד המיועדים לשאת תפקיד מרכזי בהסתדרות, בנושא של אגף הכספים ובתחום הכלכלי.

תישאר חבר כנסת?

כן.

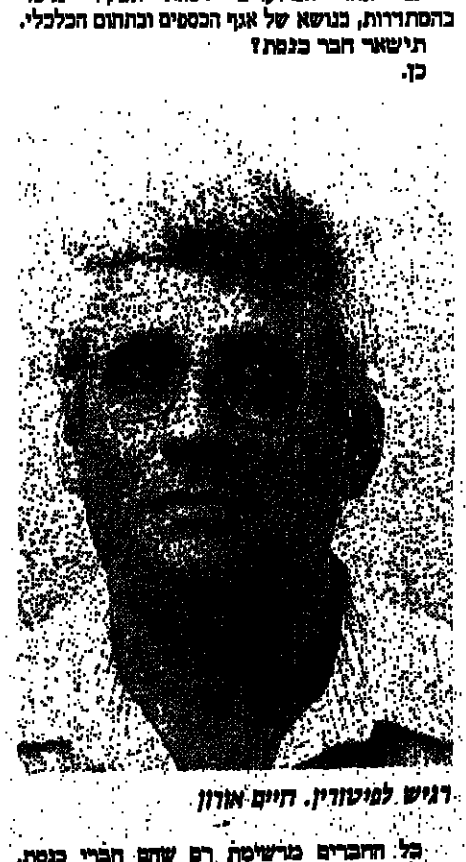

רגיש לפיטורין. חיים אורון

כל החברים מרשימת רם שהם חברי כנסת, ימשיכו לכהן בה?

אין רבים כל כך, אבל כן.

לסיום, רציתי לנסות ולבדוק איתך נושא, שקצת מייגע אותך ואותי ואולי גם את הקוראים. זהו משחק שח, שנמשך כבר זמן רב, והבוקר אנחנו נמצאים בפני כמה מהלכים מכריעים. האם אתה מעריך, שהממשלה תחליט על הזרמת כספים לקופת חולים, ללא מינוי מפרק?

אני מקווה שהממשלה תחליט על הזרמת כספי לקופת חולים.

ואז העניין יגיע לוועדת הכספים?

כן, אבל אז אני חושב שיקרו שני דברים נוספים: האחד – הכנסת תתקן מחר או מחרתיים חוק בריאות, שייצור בעצם את התשובה האמיתית לבעיות הרפואה הציבורית וקופת חולים. והשני – שבמהלך השבועות הקרובים תתייצב הנהגה חדשה בהסתדרות, שתקבל אחריות על כל המערכת, תוכל לקבל החלטות, ויחד עם הממשלה תפעל להבראתה של הקופה.

אבל יש עניין שלא הזכרת – מס הארגון לרווחת העובד. זה נשמע לא טוב, כאילו מנסים לקיים את המנגנון מחולת האחורית.

אתה טועה. מי שעבורו קיום איגוד מקצועי חזק ורציני הוא דלת אחורית – זה באמת נשמע לו כקיום מנגנון, אבל מי שחושב כמוני, שבמדינת רווחה (כמו שאני רוצה לראות אותה) נוצר איזון נכון בין ממשלה, מעסיקים ועובדים, צריך לראות – גם מנימוקים ממלכתיים, לא רק מנימוקים של עובדים – את החיוניות שבאיגוד מקצועי.

חיים רמון נשא כל הזמן ברמה את דגל הוולונטריות. אז למה לו להקים ארגון עובדים, שמי שרוצה יהיה חבר בו, וישלם לו מס? הרי אפשר לעשות זאת באופן ממלכתי.

מי שרוצה יהיה חבר בו, וישלם מס, אבל אם אתה חבר באיגוד העיתונאים, ואיגוד העיתונאים מגן עליך – אני מקווה שתסכים, שהשאלה אם אתה תורם או לא תורם לקיומו היא לא וולונטרית. האמירה הוולונטרית היא פשוט עלבון למושג "וולונטריות".

יש מערכות שאנשים שותפים להן. אתה שותף לוועד בית, ולא שואלים אותך אם אתה רוצה לשלם מסים לוועד או לא. אתה חבר באיגוד מקצועי שמגן עליך, ונכון שאתה – כטרמפיסט – תקבל את ההגנה המקצועית, גם אם לא תשלם מס. אנחנו מתכוונים שהמערכת הזאת תעוגן בחקיקה, היא לא תכפה עליך להיות חבר באיגוד מקצועי; אבל מרגע שאתה חבר באיגוד כזה – תישא באחריות, יחד עם חבריך.

ירושלים – במרכז הסכסוך

□ בצלאל עמיקם

פ יני עזה ויריחו היטיב עם ערביי מזרח ירושלים. בקרב התושבים שוררת אווירה טובה, והם אופטימיים ונינוחים. על גגות הבתים מתנופפים דגלי אש"ף. רגלים קטנים יותר מעטרים את חנויות המזכרות בעיר העתיקה.

"יש לנו עצמאות" – מביעות הפנים הקורנות. תמונים מוצגות תמונות צבעוניות, המנציחות את טקס הפרידה של צה"ל מיריחו ומעזה, ומסירתן לידיהם של קצינים פלסטינים גאים. השמחה גלויה, והערבים אינם מסתירים דעתם, כי ירושלים היא הבאה בתור. לשם כך, אין הם זקוקים לדירבון נוסח קריאת הג'יהאד של ערפאת. המאבק על הריבונות בירושלים אינו חדש. בעיר זו חיים אלה בצד אלה יהודים וערבים, נוצרים ומוסלמים, תביעות לאומיות הן חלק מסדר היום.

פרופ' רות לפידות, משפטנית מהאוניברסיטה העברית – מי שהיתה בצוות היועץ של ישראל בשיחות השלום עם מצרים, ויועצת משפטית במשרד החוץ – סוקרת את השתלשלות התביעות הסותרות לזכויות דתיות ולאומיות בירושלים, ואת "קווי ההפרדה" בין הקבוצות השונות.

"ירושלים", קובעת פרופ' לפידות, "עומדת במרכז הסכסוך הישראלי־פלסטיני, והיא אולי הביטוי החריף והאינטנסיבי ביותר של הבעיה". בהרצאה מקפת של הנושא, אותה פירסמה מטעם מכון ירושלים לחקר ישראל, כרקע למעצבי מדיניות, מסיקה פרופ' לפידות, שקיימת רק דרך אחת לטפל בסכסוך: "כל ממדי הייחוד הללו תובעים זהירות, תבונה, סובלנות, והבנה מכל המבקשים לעצב את עתידה של העיר".

התביעות הסותרות לזכויות בירושלים הועלו בכל הדיונים בקיץ 1993, במשא ומתן שהתנהל בין ישראל לבין המשלחת הירדנית־פלסטינית, בעקבות ועידת מדריד, 1991. עקב חילוקי הדעות היסודיים בין הצדדים, הוסכם בהצהרת העקרונות, שנחתמה ביום 13 בספטמבר 1993, לדחות את הדיונים על עתיד ירושלים לשלב של המו"מ על הסדר הקבע. מו"מ זה אמור להתחיל בראשית שנת 1996.

מעמדה המיוחד של ירושלים בא לידי ביטוי בשלושה תחומים: העיר קרושה לבני שלוש דתות; היא משמשת נושא לתביעות לאומיות סותרות של שני עמים; אוכלוסייתה הטרוגנית ביותר.

החלטת החלוקה

לירושלים היסטוריה ארוכה ורבת תהפוכות. נסתפק כאן בסיכום כמה עובדות מהעת החדשה.

מאז 1517 היתה העיר, כמו ארץ־ישראל כולה, תחת שלטון עות'מני. העיר לא היתה מעולם בירתה של מדינה ערבית כלשהי. מאז שנות ה־70 של המאה ה־19 יש בה רוב יהודי – תחילה היה זה רוב יחסי, ואחר־כך רוב מוחלט.

המקומות הקדושים והשליטה עליהם היו מוקד למחלוקות, אולם העיר לא היתה בירה של שום צד ערבי. בתקופת המנדט הבריטי, שימשה העיר כבירה מינהלית של שטח פלסטינה.

ב־1947 מתקבלת "החלטת החלוקה" באו"ם. חלקה השלישי של ההחלטה עוסק בירושלים. העצרת המליצה להקים "גוף נפרד", שהיה אמור להיות נתון במשטר בינלאומי מיוחד, ומנוהל על ידי האו"ם, באמצעות מועצת הנאמנות ומושל שיתמנה על ידה. ליחידות האוטונומיות, שהיו קיימות בשטח, נועדו סמכויות מינהל מקומי. העיר היתה אמורה להיות מפורזת ונייטרלית. לצורכי שמירת הסדר הפנימי, ובמיוחד להגנה על המקומות הקדושים, היתה צריכה לקום בעיר משטרה, המורכבת משוטרים שיגויסו מחוץ לארץ־ישראל.

המושל היה צריך להיות איש האו"ם. המציאות, כידוע, היתה שונה בתכלית. עם סיום הקרבות, שלטו כוחות ירדן באזורים המזרחיים של ירושלים, ואילו האזורים המערביים היו תחת שליטת ישראל.

בנובמבר 1948 הושגה הפוגה בכל שטח העיר, ובאפריל 1949 נכרת הסכם שביתת הנשק בין ישראל לירדן. בהסכם נאמר, ששום הוראה מהוראותיו לא תפגע בזכויות ובתביעות שהצדדים יעלו בהסדר השלום הסופי, כי הוראותיו הוכתבו על ידי שיקולים צבאיים גרידא. בהסכם הוסכם גם, שוועדה מיוחדת תפעל לדיון נוסף בנושאים שונים, ובכללם זכות הגישה למקומות הקדושים, ופתיחתם מחדש של [illegible] על הר־הצופים. נושאים שלגביהם הושגה הסכמה עקרונית.

אך הבטחות אלו לא קוימו על ידי ירדן. יתירה מזאת, ירדן הרסה את [illegible] ברובע היהודי בעיר העתיקה, על [illegible] חלק מן המצבות של בית הקברות היהודי שעל הר־הזיתים. ב־1950 הכריזה ירדן

על סיפוח ירושלים והגדה לממלכתה. פעולה זו הוכרה כידוע על ידי שתי מדינות, פקיסטן ובריטניה. בריטניה הוסיפה סייג, שהכרה זו אינה חלה על ירושלים.

עדיפותה של ישראל

כשפרצה מלחמת ששת הימים, ביוני 1967, פנתה ישראל אל ירדן, באמצעות האו"ם ושגרירות ארה"ב, והבהירה, שאם ירדן לא תתקוף את ישראל, ישראל לא תפגע בה. אך ירדן בכל זאת תקפה את מערב ירושלים, ואף כבשה את ארמון הנציב. כעבור ימים אחדים עלה בידי צה"ל לכבוש את ארמון הנציב ולגרש את צבא ירדן ממזרח ירושלים ומאזורי יהודה ושומרון (הגדה המערבית). בעקבות הניצחון, נקבעו לירושלים "המאוחדת" גבולות חדשים, ובהתאם להחלטות הכנסת, חלים על העיר כולה החוק והשיפוט הישראליים.

בשעתו התעוררה השאלה, האם בפעולות הללו יש משום סיפוח של האזורים המזרחיים של ירושלים. שר החוץ דאז, אבא אבן, הודיע במכתב למזכיר האו"ם, ביולי 1967, שאין בכך משום סיפוח, אלא אינטגרציה מינהלית ומוניציפלית. לעומת זאת, מבחינת המשפט הישראלי, נקבע בכמה החלטות של בית המשפט העליון, שירושלים הפכה להיות חלק ממדינת ישראל.

לדעת ממשלת ישראל, ירדן לא רכשה בשעתו ריבונות על מזרח העיר, משום שהשתלטה עליה בשנת 1948 במעשה תוקפנות, ואילו לישראל זכות עדיפות, משום שכבשה את מזרח העיר ב־1967, במהלך מלחמת הגנה עצמית. יש לציין, שהקהילה הבינלאומית לא הכירה בצירוף מזרח ירושלים למדינת ישראל.

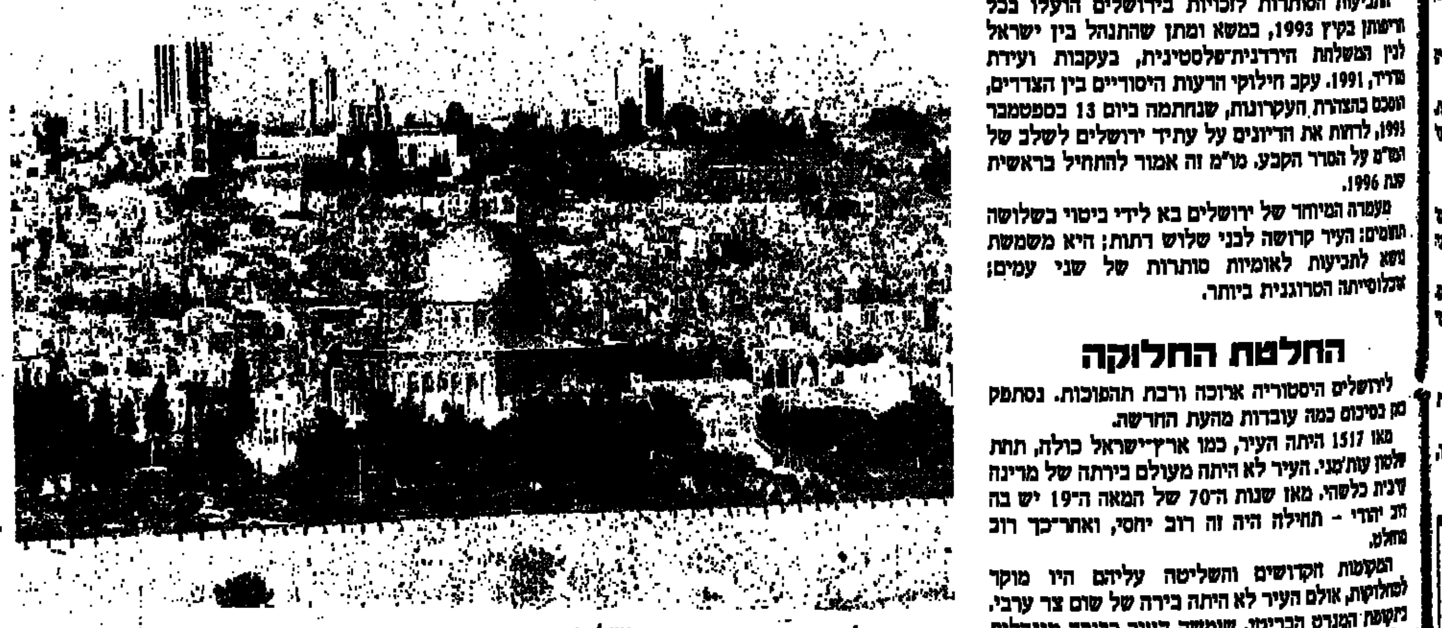

המאבק על הריבונות אינו חדש. ירושלים

ירושלים אינה מוזכרת כלל גם בהסכמי קמפ דייוויד מספטמבר 1978 ("מסגרת לשלום במזרח התיכון, שהוסכם עליה בקמפ דייוויד", ו"מסגרת לכריתת אמנת שלום בין מצרים ובין ישראל"), וזאת בגלל חילוקי דעות יסודיים בין הצדדים בנושא זה. אך כל אחד מן המשתתפים בוועידה הגדיר את עמדתו, במכתב שנשלח אל הצד השני, באמצעות נשיא ארה"ב.

ראש ממשלת ישראל, מנחם בגין, הודיע, כי בהתאם לחקיקה משנת 1967, ירושלים היא עיר מאוחדת שאין לחלקה, והיא בירתה של מדינת ישראל. ואילו נשיא מצרים, אנוואר סאדאת, הודיע, שירושלים הערבית היא חלק אינטגרלי של הגדה המערבית, ועליה להיות תחת ריבונות ערבית. עם זאת קבע, שמן הראוי שהשירותים העירוניים החיוניים לא יהיו נפרדים, וכי עירייה משותפת, עם מספר שווה של חברים ערבים וישראלים, תוכל לפקח על אספקת שירותים אלה. "באופן כזה, העיר לא תהיה מחולקת".

בשנת 1988 הודיע המלך חוסיין על ניתוק הגדה המערבית (כולל ירושלים) מירדן, בתחומי המינהל והמשפט. באותה שנה הכריזה המועצה הלאומית הפלסטינית, של אש"ף, על הקמת מדינת פלסטין, שבירתה ירושלים. ההכרזה זכתה להכרה ממדינות רבות. כידוע, הכרזה בלבד, גם אם היא מלווה בהכרה של מספר ניכר של מדינות, אין בה כדי להקים מדינה, אלא אם כן נתקיימו ארבעת התנאים לקיומה של מדינה (שטח,

אוכלוסיה, שלטון אפקטיבי, והכושר לקשור קשרים בינלאומיים).

קונסנזוס לאומי ברור

באוקטובר 1991 התכנסה ועידת מדריד לשלום במזרח התיכון, ובעקבותיה החל משא ומתן בין ישראל לשכנותיה. בעיית ירושלים היתה רלוונטית במיוחד למשא ומתן בין ישראל לבין הפלסטינים (שהופיעו במשלחת ירדנית־פלסטינית משותפת). לפי כתב־הזימון מאת ארה"ב וברית"מ, אמור היה המשא ומתן עם הפלסטינים לעסוק, בשלב הראשון, בהקמת שלטון עצמי למשך תקופת מעבר בת חמש שנים, ובשנה השלישית להקמת משטר זה יוחל במשא ומתן על המעמד הקבוע.

כדי למנוע פגיעה בזכויותיה של ישראל בירושלים, דרשה הממשלה שירושלים לא תידון במשא ומתן, וכי לא ישתתפו במשלחת הפלסטינית נציגים, שמקום מושבם בירושלים. לעומת זאת, המשלחת הפלסטינית דרשה השתתפות נציגים מזרח־ירושלמים במשא ומתן, תכללת מזרח ירושלים במסגרת השלטון העצמי, ונסיגה ישראלית מלאה ממזרח העיר.

ב־13 בספטמבר 1993 חתמו נציגי ישראל ונציגי אש"ף על הצהרת עקרונות על הסדרי ביניים של ממשל עצמי. הצדדים הסכימו לנהל מו"מ על הקמת "רשות פלסטינית לממשל עצמי בשלב הביניים, עבור העם הפלסטיני בגדה המערבית וברצועת עזה, לתקופת מעבר שלא תעלה על חמש שנים, אשר תוביל להסדר קבע, המבוסס על החלטות מועצת הביטחון 242 ו־338" (סעיף 1).

עוד לפני הקמת המועצה, אמורה להתקיים העברת סמכויות רחבה מצרים בעזה ויריחו, וכן העברת סמכויות מצומצמות ביתר חלקי הגדה. המו"מ על הסדר הקבע אמור להתחיל שנתיים לאחר שהשלטון העצמי יתחיל לפעול בעזה וביריחו. השלבים הללו אמורים להיות מלווים בפריסה מחדש של כוחות צה"ל בגדה, ובנסיגה מעזה ויריחו.

ההצהרה מכילה שתי הוראות הנוגעות לירושלים. הוסכם, ש"לפלסטינים מירושלים, הגרים בה, תהיה הזכות להשתתף בתהליך הבחירות, בהתאם להסכם בין שני הצדדים". נראה שבמו"מ על הסכם זה יתעוררו חילוקי דעות בשאלה, האם תושבי מזרח ירושלים יורשו להשתתף בבחירות כבוחרים בלבד, או גם כמועמדים להיבחר למועצה. ההוראה השנייה הנוגעת לירושלים קובעת, שירושלים תהיה אחד הנושאים שיידונו בעת המו"מ על הסדר הקבע. מכאן משתמע, שלמועצת הממשל העצמי לא תהיינה סמכויות לגבי ירושלים; וכן מלמדת הוראה זו, כי ירושלים אכן תשמש נושא לדיונים בעת המו"מ על מעמד הקבע. פסק הזמן של שנתיים, עד לראשית המו"מ, לא יקהה את עוצמת הבעיה.

בציבור הישראלי קיים קונסנזוס לאומי גלוי וברור. התפיסה הרווחת בציבוריות הישראלית רואה בירושלים המאוחדת בירת ישראל חלק בלי נפרד של המדינה.

הערבים הפלסטינים מוכנים אמנם לקבל עוד פתרונות, אך אינם מוותרים על החלוקה במזרח ירושלים, ועל זכותם לראות בחלק זה של העיר את בירת הישות המדינית שלהם. הבדלי תפיסה אלה מובילים את הצדדים למבוי סתום.

חלום ושברו

הספק לגבי יהדותם של עולי אתיופיה, המערים קשיים על דרכם להינשא, הוא פצע פתוח בלבם של בני העדה □□□ "האתיופים סבלו במשך 3000 שנה, בגלל יהדותם, ופתאום אומרים להם שהם לא יהודים. זה לא צודק"

□ מוטי ענברי

היהודים העולים מאתיופיה מסתובבים בינינו בתחושת עלבון נמשכת, מבלי שנבחין בעומק רגשות ההשפלה שלהם.

בשבוע שעבר הודיעו כמה צעירים אתיופים, וביניהם גם קצינים בצבא, כי הם מתכוונים להחזיר את תעודות הזהות שלהם למדינה, במחאה על שהממסד הרבני האורתודוקסי מסרב לאפשר להם להתחתן, ואין בנמצא אף רב המסכים להשיאם. בקרב רבים גובר הרצון לחזור לאתיופיה.

כולם יודעים, כי עדה שלמה איננה יכולה להתחתן – ואף אחד לא קם. ואחר כך מזדעזעים לנוכח משיעור ההתאבדויות הגבוה בקרב בני העדה העדינה הזאת. סקר שנערך על ידי הג'וינט, לחקר הסיבות להתאבדות בקרב האתיופים, מוכיח, כי סיבה חשובה להתאבדות היא אטימות הממסד הרבני כלפיהם. הרבנות דורשת, כי בני העדה יעברו טבילה, שפירושה גיור. בתגובה עונים האתיופים, כי הם אזרחים שווים ויהודים מלאים עד שהם באים להינשא – ופתאום הם יהודים סוג ב'. לכן הם אינם מוכנים להיכנע לתכתיבי הרבנות, שלטענתם הם שרירותיים.

באתיופיה נחשבו ל"לבנים"

בשני מבצעי העליות הגדולים – מבצע משה ומבצע שלמה, הועלו רוב היהודים מאתיופיה, ועבורם זה היה חלום שהתגשם. אך המציאות הישראלית טפחה על פניהם. בעוד שבאתיופיה הם נחשבו "לבנים", בהשוואה לאוכלוסיה הנוצרית והמוסלמית, הרי שבארץ הם הפכו ל"כושים" – כינוי שבשבילם הוא ביטוי גנאי פוגע. צבעם השחור נראה מאיים ודוחה, והשאלות העולות לגבי יהדותם גם הן פוגעות בהערכתם העצמית וגורמות למשבר זהות חריף.

האמונה היהודית היתה הדבר החשוב ביותר בחיי הקהילה באתיופיה, והיא שעודדה תמיד להגשים את החלום לעלות לירושלים. כשהגיעו לישראל, נדרשו על ידי הרבנות לעבור מספר טקסים סמליים, על מנת להוכיח את יהדותם. הם, כמובן, רחו על הסף דרישה זאת, שנתפסה בעיניהם כעלבון לתשוקתם להתאחד עם העם היהודי בישראל.

גשו, חייל אתיופי, אומר: "החלום לא היה שווה שום דבר, והסבל היה לשווא. באתיופיה נרדפנו על בסיס אמונתנו היהודית – ובארץ אנו נדחים בגלל צבע עורנו".

תופעה המתפשטת בין האתיופים היא רצונם לחזור לאתיופיה, על מנת לגלות את האמת על יהדותם ולהוכיח לכל המלעיזים, כי טעו. "החלום שלי הוא לחזור לאתיופיה, ולחפש אחר המקורות של משפחתי ויהדותי. אני רוצה לדעת איך באמת הגענו לאתיופיה, ומהם השורשים שלנו. השאלה הזו תרדוף את האתיופים, עד שימצא לה פתרון".

ישראלי, אך לא יהודי

הספק לגבי יהדותם, הבא לביטוי בקשיים הנערמים על דרכם להינשא, הוא פצע פתוח ומקווה איום מרכזי על זהותם היהודית, שהוא עצם הסיבה לעלייתם לארץ. גשו, החייל האתיופי, מבקש לדעת מדוע יש הוא נחשב כישראלי למהדרין, אך לא כיהודי למהדרין. כיצד – הוא שואל – יתכן, שכשאסיים את השירות הצבאי, אהפוך לישראלי הממלא את כל החובות, אך לא אוכל להינשא? "פתאום רואים איך סבלו האתיופים במשך 3000 שנה, בגלל שהיו יהודים, ועתה אומרים להם שהם לא יהודים. זה לא צודק".

הספק הזה, לטענתו, הופך את השתלבותם בחברה לבלתי אפשרית. "דברים עוברו את הדרך כביטוי לכעס ומרד, ולעולם לא יוכלו לסלוח על העלבון. כל מה שהנכנתי עליו, האמנתי בו, סבלתי בשבילו – היה לשווא. זה שברו של חלום. עוד לא הגענו לבית שעליו חלמנו, אך נמשיך לחלום, גם אם החלום יתגשם רק בעוד כמה דורות".

מבזקים כלכליים

ישראלים, מצרים, פלסטינים ואירופים במפגש תעשייתי בקהיר

■ למעלה מ־100 תעשיינים מישראל נרשמו כבר למפגש מיוחד לשיתוף פעולה עסקי, שיתקיים בקהיר בחודש דצמבר. נוסף על הישראלים ישתתפו במפגש כ־200 תעשיינים ממצרים והאוטונומיה, וכן כ־600 תעשיינים ואנשי עסקים מהקהילייה האירופית – מסר סמנכ"ל מכון היצוא, יאיר אופק.

התעשיינים ואנשי העסקים מהמזרח התיכון ייפגשו עם עמיתיהם האירופיים על־פי לוח זמנים מתואם מראש לכל מפגש. קטלוג מיוחד, ובו פרופיל של כל משתתף, יופץ בין 60 אלף תעשייני אירופה. אלה מהם שיבקשו להיפגש עם עמיתיהם באזורנו, יתואמו על־ידי יועצי השיווק בארצם.

בימים הקרובים ייערך בקהיר מפגש בו יקחו חלק מארגני האירוע. האורח המרכזי יהיה השגריר המצרי המיוחד, ראוף סעאד, עוזר סגן שר החוץ של מצרים. סעאד הודיע, כי ישתתף במפגש התיאום כדי להדגיש את החשיבות המיוחדת שמייחס המימשל המצרי לכנס המשותף לישראלים, פלסטינים ואירופים.

עוד נמסר, כי מכון היצוא נבחר על־ידי האיחוד האירופי כגוף המארגן את השתתפותן של החברות הישראליות בתיאום עם הגופים המארגנים ביתר המדינות.

6.5 מיליון דולר ב־13 פרויקטים של היי־טק

■ 6.5 מיליון דולר יושקעו על־ידי BIRD, הקרן הדו־לאומית לישראל וארה"ב למחקר ולפיתוח תעשייתי, למימון 50% אחוז מעלות 13 פרויקטים חדשים בתחום ההיי־טק המשותפים לחברות אמריקניות וישראליות.

החברות הישראליות שזכו במימון הקרן הן תדיראן, אי.סי.איי. טלקום ב.א.ט.מ. סי.טי.פי. מערכות, התעשייה האווירית־רמתא, פיסקל, שונות פתרונות הסתברותיים, כרמל ביוטכנולוגיה, אוניקס טכנולוגיות, סוגו אלקטרוניקה, אקו קבוצת היי־טק, שני מחשבים ורי.אס.פי. סולושנס.

מנכ"ל BIRD, ד"ר וילנסקי, מסר כי הקרן גאה להוות גשר בין חברות ישראליות ואמריקניות, הנרתמות לפיתוח משותף של פרויקטים חדשים בתחום הטכנולוגיה המתקדמת. לדבריו, במהלך 1993 יצרו הפרויקטים שנתמכו ע"י הקרן יותר מ־2300 מקומות עבודה, והחזר מיסים של כ־34 מיליון דולר לשתי המדינות.

עסקים משפחתיים נכשלים בגלל צרות עם היורשים

■ 75% מן העסקים המשפחתיים נכשלים עם העברתם לדור הבנים לא בגלל בעיות כספיות, אלא כתוצאה מבעיות ביחסים בין־אישיים עם היורשים – כך עולה מסקר שתוצאותיו מתפרסמות בגליונו החדש של סטטוס, הירחון לחשיבה ניהולית, המצביע על הגורמים לכישלון בהעברת עסקים משפחתיים בירושה.

עורך הסקר, ד"ר מלווין אלרהנר, מומחה בינלאומי לעסקים משפחתיים ויועץ לחברות משפחתיות בישראל ובארה"ב, מציין כי ב־30% מן העסקים המשפחתיים שנקלעו לקשיים, או שנסגרו לחלוטין בתהליך המעבר לדור היורש, היתה הסיבה העיקרית למשבר היעדר יורשים בעלי כושר או רצון לניהול העסק. ב־20% מן העסקים התגלו הבנים כחסרי כישרון ניהולי והביאו לחיסול העסק. ב־25% מן המקרים נמצא, כי הסיבה להתמוטטות העסק נבעה מכך שמנהלים בכירים שכירים, שחששו מהעדפת יורשים לא מוכשרים או מהיעדר תוכנית העברה מסודרת, פרשו מן החברה. ב־16% מן המקרים נסגר העסק המשפחתי לאחר שבעליו דרש מחיר מוגזם תמורת מכירתו לגורם זר.

במאמרו בסטטוס ממליץ עורך הסקר לאב המייסד של העסק, כי בהתקרבו לגיל פרישה, ישקול ויכריע אם בני המשפחה יצטרפו לעסק, ומי מהם; אם השינויים בשוק מצביעים על כיוון חדש לעסק; אם להציב מנהל שכיר, הנחשב למוכשר יותר מבכיר הבנים; האם למכור את העסק, ובאיזה מחיר. אם החלטות אלה ואחרות לא יטופלו נכון, יש סיכוי שהעסק לא ישרוד במעבר לדור הבא, מזכיר אלרהנר.

חיפה עם הפנים לעסקים

■ תוכניות הפיתוח הכלכלי של העיר חיפה ואיזור הצפון תוצג לראשונה על־ידי ראש עיריית חיפה, עמרם מצנע, בכנס עסקי ראשון בסוגו שייערך בנמל חיפה בשבוע הבא, תחת הכותרת "חיפה הולכת לעסקים". בכנס, שיעמוד בסימן הצמיחה העיסקית־כלכלית של חיפה והצפון, ישתתפו יזמים, משקיעים, מנהלים ואנשי עסקים בכירים. אורח הכבוד יהיה רה"מ רבין.

נמסר, שבכנס יתווה מצנע את מדיניות העירייה, שתקנה עדיפות גבוהה ביותר ליזמים בעיר ובאיזור, על־ידי פישוט הליכי רישוי והקלת העומס הביורוקרטי. מטרת התוכנית, לבסס את חיפה כבירה העיסקית של איזור הצפון על־ידי יצירת אווירה ותנאים נוחים למשקיעים, יזמים ואנשי עסקים.

התוכנית, שגובשה על ידי העירייה ולשכת המסחר והתעשייה בחיפה והצפון, כוללת הרחבת המסחר והתעשייה המתוחכמת, הקמת פארק־תעשייה ורגש בפיתוח התיירות.

במהלך הכנס יידונו פרויקטים כלכליים שונים, עסקים לקראת עידן של שלום, תעשיות ההיי־טק, השקעות בנדל"ן ובתעשייה, גיוס הון ומימון לעסקים והליכי תכנון.

הדולר כמטבע־מקלט בעקבות משבר קוריאה

כסף עולמי

ארה"ב

הדולר התחזק בשבוע שעבר (27.5.94־3.6.94) מ־1.6430 מר"ג ל־1.6690, מר"ג ומ־104.25 ין ל־105.30 ין. המסחר התאפיין בהמתנה לנתוני התעסוקה בארה"ב לחודש מאי, שפורסמו בסוף השבוע.

נתונים כלכליים נוספים, שהתפרסמו בשבוע שעבר – הכנסה פרטית, הוצאה פרטית, מכירות בתים, מדד בטחון הצרכנות, דרישות עבודה, נתוני הלוואות והזמנות ייצור – לא הצליחו להסב את תשומת־לב השוק אליהם.

חידוש מו"מ הסחר בין ארה"ב ליפן, ביום ד', סיפק תמיכה לדולר/ין. כך גם עליית המתיחות בקוריאה הצפונית, בעקבות סירובה לאפשר למפקחים בינ"ל לבצע בדיקות בכוריה הגרעיניים, גרמה לחיזוק הדולר במעמדו כמטבע מקלט.

עלייה בשיעור של 2% במדד מחירי הסחורות עוררה מחדש חששות מלחצים אינפלציוניים. כתוצאה מכך החלו ספקולציות לגבי העלאת ריבית ה־FUNDS FEDERAL ע"י הפדרל ריזרב, לאחר פגישת מועצת השוק הפתוח של הפדרל ריזרב (FOMC), שתחול ב־5.7. לא ברור אם העלאת ריבית תתמוך בדולר, בשל תגובות השווקים הפיננסיים בארה"ב לעליות הריבית האחרונות.

בסוף השבוע שעבר, לאחר התערערות שוקי האג"ח באירופה וביפן, עברו משקיעים גלובלים רבים להשקעות בז"ק באג"ח האוצר בארה"ב. התחזקות שוק האג"ח האמריקני תמכה בדולר, בשל רכישות הדולרים שנדרשו למשקיעים כדי לרכוש נכסים אלה בארה"ב.

ביום ו', לאחר פרסום הנתון בדבר 191 אלף משרות חדשות בארה"ב במאי, התחזק שוק האג"ח, ובעקבותיו הדולר. הנתון, שהיה צפוי להיות גבוה בהרבה, הראה הבראה כלכלית ללא לחצים אינפלציוניים.

שיעור האבטלה בארה"ב, שירד מ־6.4% ל־6%, חיזק את השקפה זו של הבראה יציבה, והראה שהפדרל ריזרב פעל בצורה נכונה במסגרת המדיניות המוניטרית.

גרמניה

המר"ג נחלש ביחס לדולר, ל־1.6690 מר"ג. ביחס ליין נחלש המר"ג ל־63.43 ין, מ־63.49 ין.

הבונדסבנק הוריד את שערה של ריבית "הרכש החוזר" (REPO) ל־5.15%, מ־5.20%. הבנק המרכזי הגרמני הכריז בשבוע שעבר, כי כמות הכסף M3 נחשבת לנתון קבע במדיניות המוניטרית, ובגודלו הנוכחי גורם להקפאת הורדות ריבית הניכיון והלומברד. פעולותיו של הבונדסבנק בריבית ה־REPO מסמנות מדיניות שונה, ולכן השוק די ספקן לגבי הכרזתו זו.

יפן

היין נחלש בשבוע שעבר ביחס לדולר, ל־105.30. בעת סגירת השוק של טוקיו ביום ו' נקנה הדולר ב־105.07 ין. זו הפעם הראשונה מאז ה־25 במארס שטוקיו נסגרת מעל 105 ין לדולר.

מכירות כבדות של יצואנים יפניים הקשו על התחזקות הדולר, אך לא עצרו אותה.

בתחילת השבוע קיבל היין תמיכה מהתחזקות שוק המניות ביפן. מדד הניקיי עבר את רמת 21 אלף הנקודות, לראשונה מאז ספטמבר 93.

חידוש המו"מ על הסכם מסגרת בנושא הסחר בין ארה"ב ויפן שם במוקד תשומת הלב של השוק. בסוף השבוע הודיעו שני הצדדים כי הם קרובים להסכמה בעניין כניסת ארה"ב לשוק הביטוח היפני. ידיעה חיובית זו תמכה בדולר.

המשבר בקוריאה הצפונית תמך אף הוא בדולר. עליית המתיחות באיזור על רקע אי־הסכמת קוריאה לשתף פעולה עם האו"ם, ובעקבות ניסוי הטילים הימיים שם, הניעה משקיעים רבים לברוח לחלל, המהווה מטבע מקלט.

שער המטבעות ביחס ל	מר"ג	לישט"ש	ין
השער הגבוה ביותר	1.6390	1.5193	104.30
השער הנמוך ביותר	1.6719	1.5040	105.38

תחזיות ל־10.6.94	
מר"ג	1.6600
ין	105.00

משקיעים בסחורות אוסטרליה

הדולר האוסטרלי התחזק בשבוע שעבר ל־0.7378 של דולר אוסטרלי לדולר, מ־0.7333. התחזקותו החלה לאחר פרסום נתונים על הצמיחה השנתית בשיעור של 5% בתמ"ג לרבע הראשון של 94.

גם אפשרויות לרווחים גבוהים יותר בשוק הסחורות באוסטרליה משכו אליה משקיעים.

פרשן שוק ההון האמריקני יפרסם טור בעיתון ישראלי

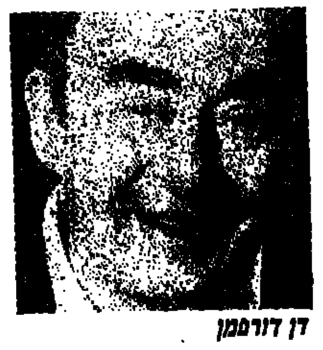

דן דורפמן

העיתון טלגרף יחל לפרסם בקרוב טור שבועי קבוע פרי עטו של דן דורפמן (61), הנחשב לפרשן האמריקני הבולט ביותר בתחום שוק ההון והבורסה בארה"ב. טלגרף הגיע להסכמה עם לוס אנג'לס טיימס, על הזכות לפרסם את טוריו של דורפמן בעברית לתקופה של שלוש שנים.

דורפמן התפרסם בעיקר בזכות הופעותיו הקבועות בערוץ הטלוויזיה הכלכלי המוביל CNBC ובטוריו השבועיים ביומון TODAY U.S.A ברשת עיתוני GANNET רבי התפוצה.

בעבר כתב גם בהראלד טריביון; רשת שיקאגו טריביון ובוול סטריט ג'ורנל, בו גיבש את טורו "נשמע ברחוב" (HEARD ON THE STREET), שהפך למושג תקשורתי ידוע.

ספנקריט חולדה תעסוק בקבלנות

■ תחזית ההכנסות של חברת ספנקריט־חולדה מקיבוץ חולדה מצביעה על הכפלת ההכנסות במהלך שנת 1994, לכ־40 מיליון ש"ח. החברה, העוסקת בייצור אלמנטים טרומיים לבנייה לתעשייה ולמגורים, תרחיב השנה את תחומי פעילותה ותפעל גם כחברה קבלנית עצמאית, שתקים מבני תעשייה.

בימים אלה משקיעה ספנקריט כ־1.5 מיליון שקל בהכפלת כושר הייצור של מחלקת החזיות והמחלקה לייצור קורות דרוכות לגשרים עיליים, וזאת, כי לצורך הכניסה לתחום יזמות הפרויקטים חתמה תשלובת ספנקריט על הסכם עם החברה הקבלנית א. אפשטיין, על שותפות מוגבלת בבניית מבנים כיזמית וכמבצעת.

פיצה בטריה

■ חברת הסוללות אנרג'ייזר ורשת הפיצות פיצה האט יוצאות במבצע משותף, בזיקה לאיכות הסביבה.

במסגרת המבצע, כל מי שמביא לאחד מסניפי פיצה האט אריזה ריקה של סוללות אנרג'ייזר מקבל פיצה שנייה חינם.

המבצע תקף גם לגבי משלוחים של פיצות הביתה.

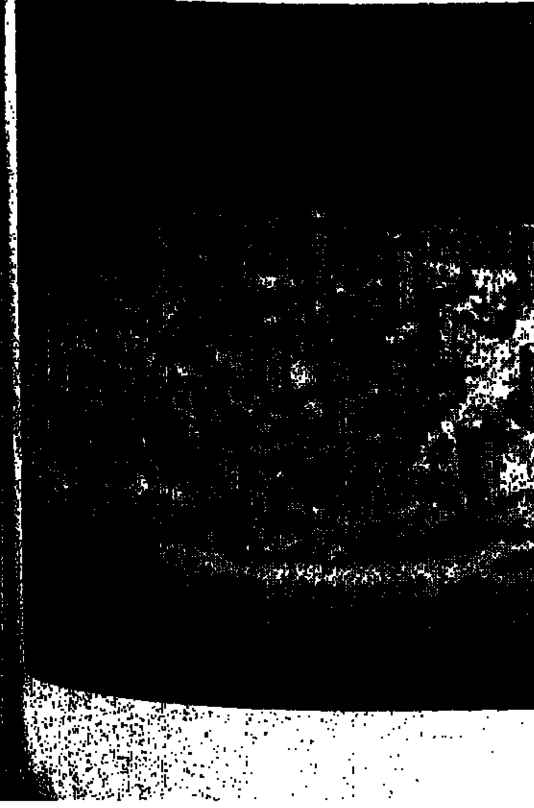

לייבא חול מסיני

■ במינהל מקרקעי ישראל נשקלת בימים אלה הצעה לייבא חול מסיני. ההצעה הועלתה בעקבות הערכת מומחים, לפיה יש כיום בארץ רזרבה של חול לבטון לבנייה לעשר שנים בלבד.

על־פי ההצעה, תחתום ישראל על הסכם ארוך־טווח עם מצרים, לייבוא חול מצפון סיני.

בישראל מעדיפים עסקי נדל"ן בלי מתווכים

■ 95% ממכירות הנדל"ן בארה"ב, ו־80% מהעסקות בתחום זה באירופה, נעשים באמצעות מתווכים, לעומת 17% מעסקות הנדל"ן בישראל – כך עולה ממחקר שנעשה במלד"ן, ארגון המתווכים לנכסי מקרקעין בישראל.

אשר לעמלת התיווך, גם בעניין זה אמריקה מובילה. השיעור המקובל של עמלת התיווך בארה"ב הוא 6%, לעומת 3%־2 מכל צד לעיסקה באירופה ובישראל.

הנתונים נאספו לקראת מסע הסברה שמתכננת מלד"ן, להגברת המודעות לשירותיהם של מתווכי הנדל"ן.

עסקי השקיה עם דרום־קוריאה

■ מפעל עמיעד מערכות סינון של קיבוץ עמיעד השלים באחרונה יצוא גדול של מערכות סינון מים להשקיה בטיפטוף בחממות פרחים בדרום קוריאה. היקף העיסקה – כרבע מיליון דולר. במקביל חתמה החברה על הסכם עם חברת SONG WON הקוריאנית, כדי שזו תשמש כסוכנת השיווק וההפצה של עמיעד בדרום קוריאה.

מנהל השיווק של עמיעד במזרח הרחוק ובאוקיאניה, עוזי בר־צבי, מציין כי המגמה השלטת כיום בשוק החקלאות הקוריאני היא של אימוץ טכנולוגיות מערביות, וניסיון לרכישת ידע ומעבר לייצור מקומי. להערכתו, השוק הקוריאני נמצא כיום בקצב גידול אף יותר מהשוק היפני.

קרב הפרסומים על ה־D-Day

ימים טובים למו"לים ולמוכרי הספרים משני עברי התעלה. 120 ספרים חדשים התפרסמו לקראת היובל. רוב הקונים מבוגרים, אך "המלחמה נמכרת טוב"

□ ג'ון פוליין

מקץ חמישים שנה, גורמת נחיתת ה־D-Day בנורמנדיה גיאות בפרסום ספרים משני עברי התעלה. עם התקרב יום השנה לנחיתה, ב־6 ביוני 1994, מתמלאות החנויות ברחבי צרפת ספרים על האירוע, והמו"לים מרויחים ביקוש גואה.

חיילי מלחמה ואנשי תנועת ההתנגדות לשעבר ניערו את האבק מיומניהם. סופרים ראיינו מאות אזרחים, כדי לתאר כיצד חיו התושבים בעת הפלישה ובעת הקרב על נורמנדיה, שהתחולל בעקבותיה. ישנם ספרים על כלי הנשק של ה־D-Day ועל מנהיגי ה־D-Day. מגזינים צבאיים מנצלים את ההזדמנות, כדי לפרסם סדרות חדשות ולהגדיל את תפוצתם. מחירי הפרסומים נעים בין 85 פרנקים (15 דולרים) תמורת מדריך כיס ל־427 פרנקים (75 דולר) לספר בן שני כרכים על נורמנדיה, עם הקדמה של ראש הממשלה, הגוליסט אדואר בלאדור.

שמותיהם של היסטוריונים מפורסמים מתנוססים על אלבומי צילומים, שהם בין רבי־המכר של "מלחמת הבוק" המו"לית. ספר עם איורים מרהיבים לרוב מתאר את חיי היום־יום בצרפת בימים ההם, לרבות מה שהאנשים לבשו ואכלו והמוסיקה לה האזינו. אצל גדול הקמעונאים בשוק של פריס, חנות הספרים FNAC בסביבת מרכז ז'ורז' פומפידו, נאלצו המוכרים להציג את הסחורה בחוץ, כי לא היה די במיתקן התצוגה המיוחד שהוכן. "יש לנו במלאי כמאה כותרים שונים, ועם התקרב ה־6 ביוני אנחנו מקבלים מדי יום חדשים. הסיקור בעיתונות מגביר יותר ויותר את המכירות", אמרה מארטין פוויון, המופקדת על מחלקת ההיסטוריה של החנות.

היומונים המקומיים בנורמנדיה, "אואסט פראנס" ו"לה פרס", מוציאים גליונות מיוחדים, גדושים עובדות ודו"חות על "הקיץ של 1944". שניים מן השבועונים הבולטים של צרפת, "ל'אקספרס" ו"לה פיגארו", כבר הקדישו ליום השנה גליונות מיוחדים. העיתון "לה פיגארו" מפרסם את היומנים של ארנסט המינגוויי מן החזית בצורת סדרה. "האנשים הקונים את הספרים הם, בדרך כלל, גברים בשנות השישים לחייהם, אשר חיו באותה תקופה. אין צעירים רבים בין הלקוחות שלנו, למרות שיש גם ספר לילדים על הנושא", אמרה פוויון.

רבי־מכר פוטנציאליים הן גם מהדורות חדשות של הספרים הקלאסיים "היום הארוך ביותר", מאת קורנליוס ריין ו"האם פאריס בוערת?", של לארי קולינס ודומיניק לאפייר, שעל פי שניהם הופקו סרטים מצליחים.

גם מו"לים מעבר לתעלה מנהלים קרב D-Day משלהם. בחודשיים האחרונים הכינו חנויות הספרים ודוכני העיתונים מלאי של כ־20 כותרים על ה־D-Day. כ־50 אלף מדריכים לאירועי יום הפלישה מוצעים למכירה בדוכני העיתונות בכבישים הבין־עירוניים, והמו"לים מתכוננים להדפיס עוד. לדברי רשת חנויות הספרים ווטרסטונס, שיש לה 93 סניפים בבריטניה, יש התעניינות רבה בכותרים על ה־D-Day. אחד הסניפים שלהם בלונדון מתכנן תצוגה של חלק מ־20 הספרים השונים, שהם כבר קיבלו. המו"לים מייחסים את הצלחת הספרים מסביב ליום הפלישה לנוסטלגיה לתקופת התרוממות הרוח, שנוצרה בעקבות הניצחון על הנאצים.

"מבחינה מסוימת, ה־D-Day מרגש את הצרפתים יותר מן המהפכה של 1789, משום שהאנשים שחיו את הנחיתות חיים כיום. צעירים שמעו על כך בבית הספר, או מפי הוריהם", אמרה קלט מאן מבית ההוצאה ז'אדקלוד לאט. "תמיד יש ציבור קוראים לספרי מלחמה, אם הם עשויים כראוי, מלחמה נמכרת", אמרה איואכל שאנטר מבית ההוצאה פראן, המדפיס מהדורה חדשה של זכרונות הגנרל שארל דה־גול ואלבום צילומים מאת אליין דקו, אחד ההיסטוריונים הפופולריים ביותר של צרפת.

לדברי ההיסטוריון אנרי אמורו, שמכר 2.5 מיליון עותקים מעשרת כרכי "תולדות צרפת בימי הכיבוש" שלו, במבול הפרסומים הנוכחי יש שגיאה אחת – שהוא מתרכז יותר מדי במאורע אחד. "שוכחים שזמן רב לא היתה שום ערובה שהנחיתה תעלה יפה. הזמן מוחק דברים רבים, וממקד יותר ויותר את תשומת הלב באירועי מפתח, וה־6 ביוני הוא דוגמה לכך. הוא אפילו הפך לסמל המקובל לכל תולדות מלחה"ע השנייה", אמר.

האורגיה של המו"לים גם לא תוליד, לדעתו, גילויים חשובים. "כל שבידינו לעשות הוא לראיין אנשים... ולהציג שאלות מדויקות יותר על ההיבטים הפחות ידועים של הנחיתה... הגרמנים ידעו כיצד להילחם, ואף על פי כן הפסידו במלחמה. אלף מטוסי קרב ו־500 מפציצים היו חורצים את גורל ה־D-Day. מבחינה מסוימת, ההצלחה עוטנה בבחינת חידה".

(רויטר)

איפה הם היו בצבא?

מתוך תשעה ראשי מדינה המייצגים את עמיהם בטקס הזיכרון ל־D DAY, הרי הפרטים אודות שירותם הצבאי:

אליזבט מלכת בריטניה – בחיל העזר האוסטרלי
הנסיך ברנהרד של בלגיה – טייס בחיל האוויר המלכותי של בריטניה
לך ולנסה, נשיא פולין – בחיל הקשר של פולין
הרלד מלך נורווגיה – בחיל השריון של ארצו
ואצלב האוול, נשיא צ'כיה – בצבא צ'כוסלובקיה
ביל קלינטון, נשיא ארה"ב, ג'ון מייג'ור, ראש ממשלת בריטניה, ג'ין קרטייה, ראש ממשלת קנדה, פול קיטינג, ראש ממשלת אוסטרליה – לא שירתו בצבא מעולם.

(איי.פי.)

מבוכה ברגעי הוד

צילה של וייטנאם רודף את "המשתמט" קלינטון בטקסים לזכר הנחיתה

□ רופרט קורנוול

זה היה צריך להיות פשוט עלייה־לרגל לשם זיכרון. אך סיורו בן השבוע של ביל קלינטון־באירופה – ובמרכזו השתתפותו בטקס לציון מלאות 50 שנה ל־די־דיי – הפכו למבחן חמור לאמינותו כמנהיג בינלאומי וכמפקד עליון של הצבא האמריקני.

הטקסים החלו בביקורו בחופי נטונו ואנציו בדרום איטליה – שם נחתו בעלות הברית בינואר 1944 – לפני שיחזו בבריטניה ובצרפת. כשיצא מארה"ב אף התווה שתי את לקחי מלחה"ע השניה, ותבע מבני ארצו לגלות אותה נחישות כמו בעת ההתמודדות עם עולם מורכב יותר.

שעה נאום ליד האנדרטה לדיוויזיית מחץ אמריקנית, ששימשה כחיל חלוץ של הפלישה לנורמנדיה, היה אחת התופעות ה"צבאיות", שאורגנו באחרונה על־ידי הבית הלבן, לרבות פגישות עם ותיקי מלחמה והענקת מדליות לחיילים אמריקנים שנהרגו בסומליה. כל זה נועד להציג את קלינטון כמנהיג קשוח, נחרץ בדעתו, הראוי שביטחון הלאומי יופקד בידיו. אך כאן שבה והיתה לו למכשול "בעיית האופי", שכנראה אין מנוס ממנה.

כפעם השניה כזו אחר זו הופרע נאומו ביום הזיכרון האחרון בבית הקברות ארלינגטון. ארם, שהתמקם מאחורי קבר החייל האלמוני, צעק "חזור לאוקספורד, בוגד ומשתמט כמוך". ההערכה כלפיו בסקרים יורדת, והסיקור העיתונאי כבית לבן כלא־יאוחר, ברגע שקלינטון חייב להופיע בתפקיד שהוא עצמו הכי פחות נוח – תפקיד המפקד העליון. מרגע שהחל בכהונתו והבטיח לבטל את החרמת ההומוסקסואלים בצבא, השתבשו היחסים עם הנשיא. ראשון טיל "הבייבי בום" (גיאות הילודה). עוזריו אמנם טוענים, שהאווירה השתפרה מאז החלפתו של לס אספין שהוחלף על־ידי ויליאם פרי לתפקיד שר ההגנה. אך התאוש הקלה ביותר, מתוך קלות דעת, בשבוע הדי־דיי, עלולה להרוס הכל.

אם תדרשים עוסקים יועצי הבית הלבן בבימוי כל צעד ושעל, כדי להקטין ככל האפשר את הסיכונים ולהגדיל את היתרונות לגבי הכוס. מלבד זאת, קלינטון שומר קשר עם קשישים כנואם. נאומו המרכזי בחוף אוהאהה, כי נכון, יהיה כוודאי רב־רושם. אך גם כך יתקשה להתחרות עם הופעתו האפית של רונלד רייגן באותו מקום ב־1984, שהיסטוריונים של הנשיאות עדיין מתייחסים אליה בהתפעלות. עצם הניסיון להשוואה מפחיד את עוזרי קלינטון, הקבלות – אומר מזכיר העיתונות של הבית הלבן, די די מיארס – "יותר מדי קלות... וכל כך עומק הנסיבות שונות". "המלחמה הקרה חלפה. עלינו להתאים את עצמנו לפנות פנימה, כמו אחרי מלחה"ע הראשונה,

או לבנות על הניצחון במלחה"ע השניה, כדי לזכות בנצחון השלום".

לרוע מזלו, למרות הרטוריקה הבינלאומית שלו – המסר שלו מקדים אותו. קלינטון נולד שנה לאחר תבוסת גרמניה ויפן. התעניינותו העיקרית נתונה לענייני פנים ולאו דווקא לענייני חוץ והגנה. לפי אחד המחקרים, בקושי 10 אחוזים מהצעירים בבית הלבן שירתו בצבא, לעומת 48 אחוז מהאמריקנים מעל לגיל 35.

המלחמה היחידה שקלינטון קשור בה היא וייטנאם, שצלה ירדוף אותו, אם כי לא בצדק, גם בחופי נורמנדיה. היא אף עלולה לפגום בקטע ממסע – ביקורו הנוסטלגי באוקספורד, שם למד. בעיני קוראי קריאות הביניים ביום הזיכרון ורבים אחרים בארה"ב, אוקספורד של קלינטון היא לא בהכרח שם נרדף ללימודים, אלא לעישון סמים, התחכמות אקדמית והשתמטות מגיוס.

(אינדיפנדנט)

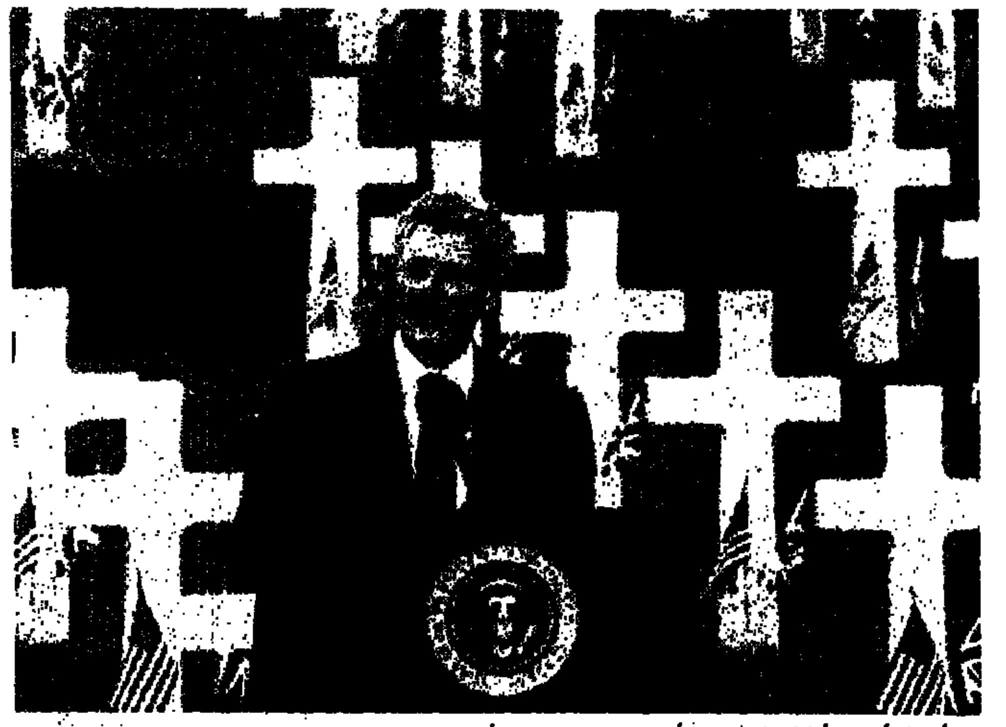

בצל הנופלים. קלינטון נואם בחלקה האמריקנית של בית הקברות הצבאי בקמברידג'

ומה עשו הצרפתים למען ניצחון?

□ ברנרד אדינגר

וכל שנים לאחר שיחרורה מן הנאצים, צרפת אינה יודעת עדיין כיצד להסביר את חלקה במלחמה – בפרט לילדיה.

במקום סתר, מתחת לרובע הלאטיני, שוכנת ספריית מחקר המכילה כמעט את כל ספרי הלימוד, שהשתמשו בהם בבתי הספר הצרפתיים מאז המאה ה־18. השוואה בין ספרי העזר להיסטוריה מצביעה על השינויים באופן בו הציגו בתי הספר הצרפתיים לתלמידיהם, בתקופות השונות, את שנות הכיבוש הנאצי בין 1940־1944. צרפת היתה בתקופה הזאת קרועה בין משטר משתפי הפעולה של וישי, מיסודו של המרשל פטיין, לבין תנועת ההתנגדות של הגנרל שארל דה־גול, שממשלת החוטשית שלו היתה בגלות בלונדון.

כבר בסוף שנות השישים הקדיש ספר לימוד בן 700 עמודים, לבני 17 שלמדו את ההיסטוריה של המאה ה־20, 60 עמודים בלבד למלחמת העולם השניה, כשרק שלושה מהם נסובים על צרפת. בספר הלימוד האחרון, שהופץ ב־1989, מוקדשים 330 עמודים לצרפת בעוד מספר העמודים על המלחמה הוגדלו בשליש. "עד לפני כ־20 שנה, מערכת החינוך פשוט התחמקה מדיון בנושאים מביכים, כגון הצרפתים ששיתפו פעולה עם הנאצים", אמר ההיסטוריון קלוד זינגר, שחקר את מערכת החינוך תחת הכיבוש הגרמני: "ספרי הלימוד פשוט שיקפו את ההשקפה הגוליסטית הרשמית, לפיה צרפת כולה נטלה חלק בתנועת ההתנגדות, דבר שהוא פשוט איננו אמת".

השינוי חל במרוצת מרד הסטודנטים והפועלים של 1968, שאמנם לא עלה יפה, אך שינה את האופן בו רואה החברה הצרפתית את עצמה. "כולם רצו את האמת. המטוטלת נעה לכיוון ההפוך והשתלטה הדעה, שצרפת היתה מדינה של משתפי־פעולה – דבר שהוא מוטעה באותה מידה כמו ההתייחסות ההרואית אל ההתרחשויות, שהיתה קודם", אמר זינגר.

כמה מסרטי שנות השבעים חיזקו את המגמה הזאת. מאות אלפי צופים ראו את הסרטים הקלאסיים "הכאב והחמלה" ו"לאקומב לוסיין". "הכאב והחמלה" – תערובת בין ראיונות ויומנים קולנועיים מאותה תקופה – בחן בחריפות את התנהגות הצרפתים בימי הכיבוש. הצד המטריד ביותר בסרט היה אולי העובדה, שהמרואיין הסימפטי ביותר היה איש ס.ס. צרפתי נאצי לשעבר. איש תמיר ויפה תואר זה, כריסטיאן דה לה מאזייר, אמר, כי קיבל החלטות מוטעות, אך טען שפעל מתוך אידיאליזם, אפילו היה מעוות ביותר. "לאקומב לוסיין", בבימויו של לואי מאל, הוא סיפור על צעיר שנעשה משתף־פעולה, לאחר שנדחה על־ידי תנועת ההתנגדות.

עיתונים וכתבי־עת המשיכו לערער על המיתוסים הרשמיים בדבר התנהגות הצרפתים בתקופת המלחמה. הוסר המסווה מאפיזודות טראומטיות, כגון עצירת 12,000 יהודים פריסאים על־ידי המשטרה ביולי 1942, וביניהם ילדים רבים. הם נשלחו על־ידי הגרמנים בקרונות בהמות למחנה המוות אושוויץ, שם הומתו כמעט כולם בתאי הגאזים. היסטוריונים הוכיחו את חלקה של משטרת פריס במעצרים, ואת העובדה שרק קצין משטרה אחד התמסר לאלתר, במקום לציית להוראות.

בשנות השמונים, עם פתיחת ארכיונים נוספים, התחילה המטוטלת לנוע אל האמצע. נודע, שמאז לא נעשה עוד שימוש במשטרת פריס למעצרים המוניים, מחשש לאי־ציות המוני. כמה שוטרים הודיעו לקורבנות, שהם עומדים להיעצר, וכך איפשרו להם להימלט. ספרי הלימוד המאוחרים יותר היו יותר מאוזנים. באחד, מהזמן האחרון, נאמר בין היתר: "תנועת ההתנגדות ודה־גול הצילו את כבודה של צרפת... אך אין בכך כדי למחוק את וישי ואת שיתוף־הפעולה, וכן את ההתמוטטות של אומה, שהיססה זמן רב באיזו דרך תלך, והיתה מהופנטת על־ידי פטיין".

נושא אחר, שלדברי ההיסטוריונים עדיין טעון עידכון מחדש, הוא ערכה של תנועת ההתנגדות הצרפתית לגבי נצחון בעלות הברית. ספרי לימוד להיסטוריה נותנים עדיפות לשבחו של מפקד בעלות הברית, הגנרל דווייט אייזנהאואר: לידיעות המודיעיניות שנשלחו על־ידי תנועת ההתנגדות, ושסייעו להכנת ה־די־דיי וכן להסוורות הכוחות הגרמניים על־ידי ה"מאקיזארד" בעת הנחיתות. אך התעוררו חילוקי דעות בקשר לשיטות תנועת ההתנגדות, שלפעמים גרמו למעשי נקם אכזריים מצד הגרמנים נגד האוכלוסיה האזרחית. הארטיזנים המצוידים בנשק קל נטבחו, כאשר ניסו להחזיק בשטח נגד כוחות אויב עדיפים, במקום לדבוק בשיטות גרילה של פגע וברח.

כאשר קרבה המלחמה לקיצה, מיהרו לוחמי ההתנגדות כדי להצטרף לכוחות הצרפתיים הסדירים, שנחתו עם בעלות הברית כדי לשחרר את אירופה. כ־250 אלף צרפתים היו בין למעלה משני מיליון חיילי בעלות הברית, בחזית המערב. "ההתנגדויות הללו אינן ברורות בספרי הלימוד הצרפתיים, שתמיד מגדילים בחלקם של הצרפתים", אמר זינגר. "אני חושב ששינויים נוספים יוכנסו בעתיד".

(רויטר)

ההתיישבות העובדת דווקא רוקדת, ובניו יורק

דיאלוג בין חצוצרה לקול

יצחק שור

השילוב הנדיר של חצוצרה וקול, מצדיק את הזמנתם של החצוצרן אילן אשר, והסופראנית הגרמניה ברברה שליק, לקונצרט שייערך בכנסיית דורמיציון במסגרת פסטיבל ישראל ב־7 וב־8 ביוני.

הזמרת ברברה שליק מתמחה בשירה בארוקית. אילן אשר, החצוצרן של הפילהרמונית, הוא המוסיקאי הישראלי הפעיל ביותר בטיפוחה של מוסיקה קאמרית לחצוצרה, ומוציא מן הנפטלין יצירות נשכחות. לימין החצוצרן והזמרת יישב בגן העוגב ההונגרי אישטוואן אלה, המכהן גם כמנהל אמנותי וסולן של התזמורת הקאמרית על שם קודלי. לראשונה הוא הופיע בישראל במרתון באך, שנערך בפסטיבל לפני שלוש שנים.

נוסף לנגינה כשלושה, תכלול התוכנית הרכבים לחצוצרה וקול, לעוגב וקול, ולחצוצרה ועוגב. בתוכנית יושמעו סויטה של הנדל לחצוצרה ועוגב, מוטטים לסופראן ועוגב מאת אלסנדרו גראנדי, שיר מאת פרסל לשלושת הכלים, פרליוד ופוגה במי מינור מאת באך לעוגב, אריה מתוך קנטטה 89 מאת באך, אריה מאת קריסימי, וכן מיצירות של סטאקוביץ, קלרק, סקרלטי, וליאונרדו ליאו.

חגיגת דובדבנים בעיני אמנים

תערוכת אמנים, סימפוזיון על "אמנות וטבע", טיולים למטעי הדובדבנים, הצגת תיאטרון שזכתה בפרס והופעה של חנן יובל – יהיו בפסטיבל "חגיגת הדובדבנים בעיני אמנים", שיתקיים בבית הארחה קרית ענבים. הפסטיבל ייפתח ב־23 ביוני, ויימשך שלושה ימים.

במסגרת הפסטיבל יצירו אמנים את נופי הרי ירושלים, כפי שהם משתקפים בעיניהם מבית הארחה. בין האמנים שיציירו: ימימה ארגז, זאק דאצ, מרגה זיסלמן וורדה רמה. מירה אלטמן מנהלת בית ההארחה, מסרה, כי הפסטיבל המתקיים זו הפעם הראשונה מציע שפע פעילויות לכל המשפחה, ביניהם הרכבים קלאסיים בטבע, סרטי ילדים, מופע "צלילי אנדלוסיה" בביצועה של אורלי לבן, משחקי תיאטרון למבוגרים וסדנאות יצירה לילדים ועוד.

במשך ימי הפסטיבל ייפתח "קפה דובדבן", בו יוגשו מטעמי דובדבנים שיוכנו במיוחד ע"י השף של בית הארחה ותערוכה מעבודות קיימות של הציירים שהוזמנו לצייר בפסטיבל, בחלל המרכזי.

שלמה ארצי ו"המופע המשולש" שלו

שלמה ארצי. יהיה איתנו שלוש שעות רצופות.

בחודשים יולי־אוגוסט־ספטמבר יעלה שלמה ארצי שמונה מופעים בעקבות הצלחת "האוסף המשולש" (שלושת הדיסקים שיצאו כאוסף של שירי ארצי מעשר השנים האחרונות). ילוו את ארצי 18 (!) נגנים, כשלהקת הליווי המונה 6 נגנים, יצטרפו 5 נגני כלי נשיפה ו־7 נגני כלי מיתר.

במופע יגיש שלמה ארצי שירים כמו "ירח", "אני בא", "לא עוזב את העיר", "מונטנה", "מה הן המילים", "אני נושא עמי", "האיש ההוא", "תרקוד", שירים שלא בוצעו עד היום על הבמה מתקליט "כרטיס לירח" ועוד רבים.

מנהל אמנותי: לואי לחב, מנצח כלי מיתר: ירון גוטפריד, מנצח כלי נשיפה: ניצן עין־חבר, מפיקים: שטל־ראשר ו"זמן הפקות". אורך המופע: כ־3 שעות. מופע ראשון ב־9.7 באמפיתיאטרון קיסריה. מופעים נוספים יתקיימו בבריכת השולטן, פסטיבל ערד, היכל התרבות ת"א, צמח, אמפי אשקלון, אמפי שפיים ועוד.

דוביק אטרות, ניו יורק

חמישה רקדנים ורקדניות מישראל, היושבים כאן דרך קבע, הופיעו לאחרונה בזה אחר זה: נטע פולברמאכר, יוצאת להבות־הבשן. מרגלית רובין־בארי, יוצאת קיבוץ רשפים (וחניכת "בת־דור" ו"בת־שבע"), מרגלית בנאי, יוצאת קיבוץ מורע (וחניכת רינה שיינפלד), יואב קדר ממושב בית־יצחק, שנקלט אצל פיטר פוצ'י, ועמוס פנחסי (בוגר נטע פלוצקי ולהקת "תמר").

נטע פולברמאכר, יוצרת פורה ומנוסה, למדה אצל אריאלה פלר במכללת תל־חי ורקדה עם רינה שיינפלד. ב־85' סיימה את ג'וליארד על מילגה מכובדת, והקימה כאן להקה. עבודותיה הוצגו גם בארץ, בלהקת המחול הקיבוצית וב"תמר", ובשנים האחרונות העבירה כיתות קיץ ב"ביכורי העתים" בתל־אביב ובמכללת תל־חי.

תוכניתה החדשה, בערב שכולו שלה, הועלתה עכשיו בסדנה לתיאטרון מחול (D.T.W), בימה לכשרונות עולים. הלהקה פתחה ב"שלום והצלחה", עבודה חדשה מופשטת ומעניינת, הניזונה מרימויים יהודיים ובנויה מכמה רבדים. לצד סמלים פיגורטיביים, ככינור לכל רקדן/ית, נמתחות על הבמה תנועות ופוזיציות, המשרטטות צורות מופשטות. הרקע הקולי מורכב, אם לנקוט בלשון המעטה; לצד הקראה מתמשכת, המספרת במקוטע על נסיעה ברכבת, עם פזמונים עממיים של כלי־זמר יהודיים והרבה יציאות לחדשנות דיסוננטית. את הפרשנות עושה כל אחד לעצמו: שואה, אובדן זהות, חיפוש הישועה, או שלושתם יחד. זו יצירה לא פשוטה, המחייבת פיענוח רעיוני, שבמבט ראשון טרם השיגה גיבוש אסתטי מלא.

בכוריאוגרפיה שלה יש ביטויים מעניינים של עיצוב התמונה בתנועה לשמה, ולפעמים חידוש זה או אחר, מסוג הפיסול בחלל. נקודת תורפה היא הפסקול, שאינו מעניק מספיק מתח דרמטי ורגשי ואינו מתמזג עם ההתרחשות החזותית.

ב"5 מיטות / הילדים בחלום", יצירה מהשנה שעברה, מצליחה נטע לרגש לא רק צופה ישראלי, החש את רוח הארץ במלים ובצליל המלווה (כולל האינטרנציונל). זהו סיפור נוגע ללב, עמוס סמלים ותנועה, ומעביר מסר אוניברסלי על ילדות רחוקה, אבודה ומאושרת גם יחד. רמת הביצוע מקצועית, כשנטע כ"במאית", מצליחה להפיק מרקדניה המקומיים את מיטבם ומחוללת איתם פנטסיה קסומה וכואבת, מעין פואמה פרגונית ואישית מאוד, על בית הילדים בקיבוץ.

ארבעה עוברים משייטים כאסטרונאוטים

הוותיקה בקבוצה, מרגלית רובין־בארי, החלה את הכשרתה האמנותית בחיפה, בלימודי הלחנה וניצוח. לרקוד התחילה רק בזמן השירות הצבאי. הופיעה בלהקת המחול הקיבוצית, "בת־דור" ו"בת־שבע". לניו־יורק הגיעה ב־77', למדה אצל מספר מורים, ביניהם ג'ניפר מולר וצבי גוטיינר, ועם חלקם רקדה. היא פעילה בתחום המודעות ועוסקת בתראפיה בתנועה. עכשיו הופיעה בלהקה של ג'אנט סטונר, שהיא בעצם תיאטרון תנועה, המגבש סגנון־לאי־סגנון ייחודי למדי.

לא תמיד קל לקלוט את המגמה האמנותית ביצירתה האקלקטית של סטונר, שהעמידה תלמידים וחסידים, כולל ישראלים, המכירים אותה מעבודתה ב"תמר". תוכניתה האחרונה השאירה רושם של ניסיון לגשר בין עולם פנימי לפיוט, בלי לשים את הדגש על גימור טכני וריקוד טהור, המקנה ליצירתה "מושגיות" של מיצג, הצופן כוונה תמאטית. אבל הצופן הרוחני חסר לפעמים ביטוי פלסטי משכנע, הגורע מההנאה האסתטית.

לרובין תפקיד נכבד במופע. אישיותה ונוכחותה משפיעות על איכותו, ונוכחותה הדרמטית מפצה על טכניקה אמנותית דלת ריגושים. ב"שביל החלב", קטע מרכזי ומסוגנן בתוכנית, נוצרה אווירה מעניינת ואפילו מרתקת. המוטיב העיקרי הוא ריחוף בחלל, באסתטיקה של מדע דמיוני, כשארבע רקדניות שטות כעוברים אסטרונאוטים בין הגלקסיות. במופע משתתף [illegible] משנה גם עמוס פנחסי, בעצמו יוצר.

מרגלית בנאי, שהגיעה מגרמניה, אחרי [illegible] קריסטין בקונל ב־אסן, למדה באלט אצל [illegible] וירדנה כהן, ואחרי הצבא רקדה אצל רינה שיינפלד וב"תמר". בחמש שנותיה בארה"ב הופיעה עם [illegible] אחרים, ועכשיו מעלה עבודות קטנות משלה. [illegible] אותה בערב ביכורי מחול ב־D.T.W, שם הופיעה [illegible] יפה של יוג'יניה רואו, ששמו מתרגם ל"צורות [illegible] באבן". הצמד הציג עבודה בשלה ובוגרת, [illegible] של חלל ובניצול מוצלח של התאורה, שיצרו [illegible] מקורית ומרשימה, והגלמת את שם היצירה. כל [illegible] וכל צעד עברו ליטוש, בקומפוזיציה קפדנית [illegible] היטב – אולי מתוכננת ושכלתנית מדי, בלי ספונטניות [illegible] רגשי. השתיים נעות במסלולי תוגה, בלי להיפגש [illegible] כשידיהן מוחזקות אנכית לזרוע, כתנועה מצרית [illegible] תחושת ההפסנמה מעניקה לריקוד אווירה של [illegible] פואטי קסום.

יואב קדר, רקדן עממי בהכשרתו [illegible] יפה בלהקת פיטר פוצ'י, יוצר מעניין ומגוון [illegible] האחרונה של פוצ'י היתה כיף אמיתי, שאחד משיאיה "דואטים לאהבה", בהשתתפות קדר – והיה אחד השיאים המרתקים שראיתי.

הדר הלוי חופיע עם הסינפונייטה

יצחק שור

המצו־סופראנית הדר הלוי, היא ההכנסה הגדולה של הזמרה האופראית בישראל. השנה היא הופיעה [illegible] דל רומא" בתפקיד הכוהנת הגדולה באאידה, [illegible] דניאל אורן ובבימויו של זפירלי. בחודש שעבר [illegible] אותה באופרה הישראלית החדשה. באולם [illegible] בתפקיד ג'ולייטה, היצאנית המהסקת בסיפורי הופמן של אופנבאך, ואין ספק שהיא היתה הדמות הנשית הבולטת ביותר על הבמה.

החל מאמצע החודש היא תופיע בסדרת הקונצרטים המסיימת את העונה התוכחית של הסינפונייטה, [illegible] הסולניות ביצירתו הדתית הגדולה והאחרונה של [illegible] "סטאבת מאטר" ("האם עמדה נשבורה"). יחד [illegible] ישירו הסופראנית לילי סונה, בעלת קול [illegible] והטנור הלירי המצוין סמי בכר, והבאס גרשון [illegible] שמעתיו עדיין. המקהלה האורחת תהיה מקהלת [illegible] שיר מברלין. "הסטאבת מאטר" הוא [illegible] בידי הכומר הפרנציסקני בן המאה ה־13, [illegible] בנרויטי וזכה לפופולריות עצומה בזכות המוסיקה [illegible] לפיו פלסטרינה, פרגולזי, הידין, ליסט, [illegible] ורבוז'אק.

את היצירה כתב רוסיני על פי הזמנה, אך [illegible] גב או עצלות והפסיק לכתוב אחרי שהשלים [illegible] עשרה פרקים. הוא חזר ליצירה לאחר כמה שנים [illegible] התוודע מקרוב ליצירות באך. למיקר, ארבעה [illegible] האחרונים נחשבים לטובים ביותר ביצירה, [illegible] ללא ליווי כלי, המיוחדים ליצירה, [illegible] היפים ביותר שנכתבו אי פעם. [illegible] את אחד משיאי יצירתו.

המחצית הראשונה של הקונצרט תוקדש לסטאבת [illegible] קונצ'רטנטה במי במול מז'ור לכינור ולוויולה [illegible] מוצרט, הסולנים יהיו פייר אמויאל, תלמידו המפורסם של יאשה חפץ, ואורי מאיר, שהוא גם נגן ויולה מצוין [illegible] תפקיד הכנר ייעד מוצרט לכנר הראשון של הופעת הארכיבישוף בזלצבורג, ואת תפקיד הויולה ייעד לעצמו.

הקונצרט בניצוחו של אורי מאיר, יבוצע [illegible] בבאר שבע ב־15, 16, 18, 19 בירושלים ב־19, ות"א [illegible] אביב ב־21 ביוני. אל תחמיצו.

שאלת הזהות המינית

במשכן לאמנות עין חרוד, מוצגת התערוכה [illegible] סקס 94": זהות, גוף ומיניות". אוצרות: [illegible] ותמר אלאור.

התערוכה תהיה פתוחה עד 28.7.94 [illegible] היא תגיע למוזיאון [illegible] ותוצג שם [illegible] "ארט פוקוס", כינוס בינלאומי של [illegible] אמנות מתו"ל.

האוצרות, [illegible] 15 אמניות [illegible] פרידמן, ענת בצר־שפירא, [illegible] כבסה, איילת השחר־כהן, [illegible] הילה לולו לין, גניה [illegible] צבור, מיכל שמיר, ומאירה שמש.

התערוכה מעלה על [illegible] המינית, מה שהיא באה לידי [illegible] העכשווית, [illegible] מהעשייה האמנותית בעולם [illegible] והגבולים במישרין ובעקיפין [illegible] והגבריות.

תאווה לאוזניים

מוסיקה קולית שולטת בתוכנית העונה הקרובה של הפילהרמונית.

יוסי שיפמן

את הטון בבחירות היצירות של העונה ה־59 נתנה בעיקר המוסיקה הקולית. כבר בתחילת העונה, שמצטיירת במבט ראשון כפסטיבל קטן למנויי התזמורת, יש למוסיקה הקולית מקום עצום. העונה נפתחת עם "כרמינה בוראנה", שתיתן הזדמנות ראשונה לזמר הקונטרה־טנור דוד ד'אור, לשיר עם הפילהרמונית. שתי זמרות אחרות באותה סדרה – האמריקאית ברברה הנדריקס והישראלית סילוויה גרינברג – ישירו מוצרט ליד ה"כרמינה". זמרת נוספת בפתיחת העונה היא הגרמניה אוטה למפר, שתשיר בתוכנית מיוחדת שירים של קורט וייל ושל אדית פיאף.

עוד בתחילת העונה (לא במסגרת המנויים) תגיע לארץ, לאחר היעדרות של שנים ממושכות, ג'סי נורמן, אחת הענקיות בעולם המוסיקה הקולית. נורמן תקליט עם הפילהרמונית שתי יצירות (עוד אין סיכום סופי) על תקליט ועל קלטת וידיאו. ממבט ראשון נראה שהיא האמנית היקרה ביותר של הפילהרמונית בעונה זו, ורק שיתוף חברות ההקלטה יאפשר לתזמורת להתמודד עם רמת המחירים. על כל הקונצרטים האלה ינצח זובין מהטה.

בהמשך העונה יגיע ג'יימס לוין, למלא התחייבות מימים ימימה, וינצח על יצירה נוספת שמוכרת בעיקר בזכות חלקה הווקאלי, הסימפוניה התשיעית של בטהובן. מקהלת גכינגר ומנצחה, קורט רילינג, ישירו כאן את ה"מתיאוס פסיון" של באך וכן יצירות של מוצרט והיידן. שלוש אופרות, בביצוע קונצרטי, משלימות את החוויה הווקאלית בפילהרמונית: "הטרובדור" בניצוח של פנחס שטיינברג, "בבוקי" בניצוח של ריקרדו מוטי (בביקור ראשון בפילהרמונית), ו"לוצ'יה די למרמור" בניצוח של מהטה.

בתחום המדיניות התרבותית יישבר בתחילת העונה הבאה גם "חרם" על המלחין ריכרד שטראוס. התזמורת תפתח את העונה בנגינת "חיי גיבור", פואמה סימפונית משלו, ותיתן גושפנקה סופית לנגינת שטראוס, שכבר היתה לשיגרה בתזמורות אחרות בישראל.

אבי שושני, מנכ"ל התזמורת, שסקר את העונה החדשה במסיבת עיתונאים בתל־אביב, דחה את ההנחות שהעלו עיתונאים, שהעונה הווקאלית באה כדי לעמוד מול המעבר של האופרה הישראלית החדשה למשכנה החדש. "עונה כזאת מתוכננת שנים מראש, וכשאנחנו חתמנו על חוזים עם האמנים, איש לא יכול היה לנקוב במועד המעבר של האופרה לבניינה החדש".

שמות גדולים אחרים יהיו הכנרים יצחק פרלמן ופנחס צוקרמן, ששניהם ינגנו השנה מוצרט, הפסנתרנים יבגני קיסין, יפים ברונפמן ומריה ז'ואו פירש. את רשימת הצ'לנים מפאר שמו של יו־יו מא, שינגן כאן את הקונצ'רטו של פאול הינדמית, שגם יוקלט להפקה מסחרית.

לטענתו של אביגדור לוין, מנהל העסקים של התזמורת, עומד מספר המנויים כיום על 28 אלף, וזהו מספר שעליו התזמורת רוצה לשמור. רמת המחירים נשארה כבשנה שעברה והיא מאפשרת למיגוון אנשים גדול לרכוש מנוי, מלא או חלקי – החל מ־322 ש"ח לזוג ביותר (6 קונצרטים בימי ו' בצהריים) ועד ל־1,582 ש"ח (11 קונצרטים במחיר היקר ביותר למנוי ותיק. מנוי חדש יוסיף 10% על המחיר הזה). "המאמצים העיקריים שלנו כרגע מופנים אל פלחי האוכלוסיה העתידיים הצעירים והעולים החדשים", אומר לוין, "בין המנויים שלנו יש כבר 2,000 עולים חדשים וצעירים רבים. הצעירים יהוו את הבסיס לפרנסתה של התזמורת בעשורים הבאים, ובהם אנחנו משקיעים. לקהל העתיד מציעה התזמורת הנחות – 50% לעולים חדשים ולסטודנטים, 10% לאנשי מערכת הביטחון ו־3% לפנסיונרים".

העונה הבאה תצטיין גם בסיורים יוקרתיים של התזמורת, הוסיף אבי שושני. הסיור הראשון יהיה עם המנצח הנודע גיאורג שולטי בגרמניה, אחריו יבוא מה שעתיד להיות "הסיור", ובמהלכו יביא זובין מהטה את התזמורת לארץ מולדתו הודו וינצח על קונצרטים בבומביי ובניו דלהי. באותו סיור תגיע התזמורת, לראשונה בתולדותיה, לבייג'ין ולשנגחאי, בשליחות "חצי רשמית" של משרד החוץ, ותשוב ליפן, ארץ בה מבקרת התזמורת אחת לשנתיים. סיורים אחרים יביאו את התזמורת לארה"ב ולדרום־אמריקה, ובקיץ הבא לפסטיבלי המוסיקה החשובים של אירופה – סיור תובה אחת לארבע שנים, לפחות, שהוא בגדר הצהרת קיום על מפת התזמורות המובילות בעולם.

חוזי הקלטות יוקרתיים

עיקר גאוותה של התזמורת הוא על המשך חוזי ההקלטות עם חברות היוקרה "טלדק" ו"סוני", שימשיכו להקליט את הסימפוניות של מאהלר, ועל מבצעים אחרים, ביניהם הקלטה עם הטנור היהודי ניל שיקוף, שישיר עם התזמורת גם פרקי חזנות וגם אריות מאופרות איטלקיות.

החוליה החלשה נשארה מספרן המצומצם של היצירות המקומיות. התלות בקופה עושה כאן את שלה, באופן בלתי מוצדק, למולה של התזמורת, מלחיני ישראל פחות מיליטנטים ממחאות, ולכן אין הפגנות של איגוד הקומפוזיטורים מול משרדי התזמורת.

בסיכומו של דבר, יש לפילהרמונית עונה שתזמורות רבות בעולם היו חושקות בה. חברי ההנהלה מקווים להגדלה בהקצבות המדינה לתקציב התזמורת. לעומת כל יתר התזמורות והתיאטרונים, שמקבלים מן המדינה בין 30־40%, הפילהרמונית עדיין מקבלת פחות מ־10%. מנוליה צריכים להתפלל, שרשימת המנצחים והסולנים שיגיעו לישראל תשאר זהה לרשימה שפורסמה במסיבת העיתונאים. התזמורת סובלת דרך קבע מביטולים – בייחוד של ג'יימס לוין, שנוהג לבטל ברגע האחרון, וקלאוס טנשטדט, שמבטל בכל מקום בגלל התקפי מחלתו הקשה; גם אם הסיבה היא אמיתית ולא מוצצה מאצבע חולה, תדמיתה של התזמורת נפגעת.

ממם בגלריה "ג'י.אם" (שדרות הנשיא 95 ב') כרמל, מוצגת תערוכתה של ניצה צדיקוב. נעילה: 1.7.94.

ממם בבית האמנים בירושלים (רח' שמואל הנגיד 12), מוצגת תערוכה של ערגה מירון־זומר עד 28.6.94.

ממם באכסדרת תיאטרון שרובר בירושלים מוצגת עד 18.6.94 תערוכת רישומים וציורים של יורם רוזוב, ותערוכת דיוקנות מסטל גדולים של שורלי מקגואר.

ממם במוזיאון האדם והסביבה בפתח־תקוה (רח' שרה 16) מוצגת תערוכה של דן לוין "סכים קטנים".

ממם בבית אגודת הציירים והפסלים בת"א (אלחריזי 9) מציגה יעל קינן את ציוריה עד 17.6.94.

ממם במכון גתה (שבבית אסיה) מוצגת תערוכת צילומים של לאסלו מוהולי־נאג': "צילום פירושו ציור באור" – עד 16.6.94.

ממם בגלריה לאמנות באוניברסיטת חיפה מוצגת התערוכה "דיאלוגים" – בין ציור לפיסול, ובה עבודות של מיכאל גרוס, פנחס כוקינן, מנשה קדישמן, ויחיאל שמי. נעילה ב־30.6.94.

ממם תערוכה של הפסלת לאה ורוליבסקי מוצגת בגלריה דיצו (בן יהודה 94) ת"א עד 30.6.94.

ממם תערוכת צילומים של יונתן טורגובניק "סוכים למשיח", מוצגת בגלריה "יפת 28" ביפו העתיקה עד 23.6.94.

ממם פסלי עץ וציורי שמן של מרלן פרר מוצגים בגלריה עמליה ארבל בת"א.

ממם תערוכת צילומים של הצלם שמעון לב מוצגת בגלריית ביח"ס לצילום בירושלים (רח' הע"ח 9) עד 23.6.94.

ממם בגלריה "נופר" (נחלת בנימין 52) ת"א מוצגות התערוכות הבאות: יונה בן־דוד – פיסול, ענת מנור – הדים, ודוד הריאל – מדיה מעורבת. שלוש התערוכות ינעלו ב־12.6.94.

יונה בן־דוד.

ממם תערוכת צילומים "פנינים מהמזרח" של תמר ששון מוצגת בבית הקיבוץ הארצי עד 16.6.94. התערוכה סוקרת רשמי מסע בסין, וייטנאם והפיליפינים.

ממם אקוורלים של דוד זרסנו מוצגים בגלריה עמליה ארבל בת"א עד 15.6.94.

ממם ציורי שמן של מתי לוטו מוצגים בביה"ס לתיאטרון חזותי בירושלים (רח' יד חרוצים 4) עד 16.6.94.

ממם "לגעת בחומר לגעת ברוח" הוא שם תערוכתה של האמנית שלומוביץ, המוצגת בבית האמנים בירושלים עד 28.6.94.

ממם עוד בבית האמנים תערוכה של יורם אפק "עבודות 1992־1994" (עד 28.6.94), ותערוכה של קבוצת אמנים מארגנטינה "מתחלל אל הצבע".

ממם בבית אגודת הציירים והפסלים בת"א מוצגת עד 30.6.94 התערוכה "בראשית – התמונה המספרת", ובה מציגים 8 אמנים את עבודותיהם.

ממם תערוכת דיוקנות של דוד בוסקוביץ "לפני השואה", תוצג מ־11.6.94 בגלריה נורה (שדרות בן מימון 6) בירושלים, עד 2.7.94.

ממם תערוכה של חנה ארמוני תוצג בבית הקיבוץ הארצי בתאריכים 17־31.7.94.

ממם במוזיאון מאנה־כץ (יפה נוף 89) חיפה, תוצג מ־17.6.94 תערוכת התחריטים "היימן שמרק – מברלין לחיפה", עד 21.8.94.

ממם בגלריה גורדון (בן יהודה 95) ת"א, מוצגים 40 רישומים של הצייר אביגדור אריכא, כולל חמישה דיוקנות עצמיים. נעילה: 18.6.94.

אביגדור אריכא.

ההפגזה הפטאלית

"אלטלנה" – סרטה הדוקומנטרי של אילנה צור, יוקרן בסינמטק ת"א, במוצאי שבת, 11.6.

יעל ישראל

האם יכולה פרשת "אלטלנה" לשמש מפתח להבנת דפוסי המנהיגות הישראליים? זה מה שמנסה להראות הבימאית אילנה צור בסרטה הדוקומנטרי, "אלטלנה". לא מסע עובדתי יבש על פרשה היסטורית עבשה, אלא דיון אקטואלי בהשלכות הפוליטיות העכשוויות שיש למחלוקים שנקבעו כבר עם קום המדינה.

בששים דקות מתומצתות, שמביאות גם את הרקע ההיסטורי להתפוצצות פרשת "אלטלנה", וגם את הפרשנויות וההשלכות המרומזות שלה, מספרת צור את סיפור אחת הפרשות היותר רגישות בתולדות האיבה הארוכה בין שני הפלגים הפוליטיים הקטביים, שמוליכים את המדינה מאז קומה: השמאל הבן־גוריוני, מול הימין הבגיני. מלחמה, ששורשיה נעוצים כבר במאבק על הנהגת המדינה שבדרך. דפוס מנהיגות אחד, מול דפוס מנהיגות אחר. אבל האם ההבדל ביניהם הוא באמת כה רדיקאלי, כמו שנראה לנו במשך השנים? והאם הנוקשות הבן־גוריונית וההחלטה להפגיז את האוניה הירוכה, אינה משתקפת בעצם בטירוף של אצ"ל?

צור עוקבת אחר מהלכי "אלטלנה", מהרגע בו הגיחה מנמל עגינתה בצרפת, כשעל סיפונה כאלף עולים נרגשים, אך גם סליק עמוס בנשקים מכל מיני סוגים, שהיו אמורים לשמש את מטה האצ"ל בהמשך מאבקו על השלטת האידיאולוגיה שלו – ועד שהיא מגיעה לחופי כפר ויתקין. בחוף ההוא ותנהלה ההפגזה הפטאלית, בעקבות ההיתקלות בין אנשי האצ"ל לחיילי הצבא הצעיר, צה"ל, בן החודש.

הסרט אף מרגיש את הפן המוסרי האישי, דרך הדילמה הקשה של החיילים הקטנים, שנקראו למלא פקודה ונקלעו למאבק מצפוני: מצד אחד היה עליהם למלא אחר הוראות מפקדם, שהגיעו היישר מהקבינט הטרי של בן־גוריון, ומצד שני הרי את בני עמם היה עליהם להפגיז. סירובם של חיילים אחדים למלא אחר הפקודה מסיבות מצפוניות, הביאה לאחר הפרשה למשפטים צבאיים חסויים, שנחשפים עתה לראשונה.

צור משתמשת בהרבה חומר היסטורי, שחלקו היה חסוי, או פשוט שכוח, דרוש באיזה ארכיון נידח בחו"ל. בין השאר היא עושה שימוש בצילומי סטילס נדירים שצילם צלם המלחמות הנודע, רוברט קאפא, שהיה בריוק אז, בשנת 48', במסע צילומים בארץ שזה עתה נולדה. מסתבר שגם הוא היה שם, על החוף, בעת שקרה המקרה, ותיעד את ההיתקלות וההתפוצצות במצלמתו.

אילתור נטול מגע

"סימביוזה" – מופע משותף של "ורטיגו" הירושלמית ו"ריקושט" הלונדונית, במסגרת פסטיבל ישראל.

הצמד נועה ורטהיים ועדי שעל, כבר הפכו למרכיב מוכר ונכבד של נוף המחול הישראלי הצעיר. שני הקטעים שלהם במופע המשותף עם הלהקה־זאתות הבריטית "ריקושט" מצויינים, ועומדים במבחן הצפייה החוזרת. לעומת זאת, השיתוף בינם ל"ריקושט" אינו מרתק באותה מידה. ובעצם, קשה לי להסביר לעצמי, איזו תועלת קיוו שני הישראלים להפיק משיתוף פעולה זה.

הלהקה הלונדונית, ובה חמישה רקדנים, מביאה עימה את "קורפוס אנטגונוס", שיצר הכוריאוגרף ראסל מיליטאנט, מחול שאינו אלא "אילתור־מגע", מה שרגילים לכנות אצלנו "קונטקט אימפרוביזיישן". זו שיטת אימון, בה זוגות של רקדנים מטפסים זה על זה או זה על זו, מחליקים מעל גבו של הפרטנר, מתגלגלים יחד על גבי הריצפה ובכלל נחנים ואחר מתברו.

זה נעים לביצוע, ובמידת מה (כתבלין) גם מרכיב אפשרי של כוריאוגרפיה. אבל ההרמוניה בין המבצעים, מה גם שתפעם רוב התנועה של הזוגות והמשתתפים כולם אחידה, נעדרת ההפתעות שבאילתור הבלתי צפוי, נוטה לרוגע ולהרדמה, וגורמת לצופים תחושה של נימנום.

בעבודתם המשותפת "סימביוזה", במקום ששני הישראלים יוסיפו קצת פלפל לתערובת, הם נטמעים באילתור נטול המגע האמיתי של האורחים מבריטניה. נוצר ניגוד בלתי הגיוני בין המוסיקה של רן בגנו, שיש בה מיני צלילים של פיצוץ עמום, והתאורה האגרסיבית המתאימה למופעי "בת־שבע" פאנקיסטיים, מסכי אור של זרקורים המקיפים את הבימה משלושת עבריה (תאורה: גדי קפטרמן), לבין התנועה הזורמת בנחת. התלבושות הכהות (עיצוב: נורית לוי), ממש גורמות לרקדנים להיעלם בתוך האור הנגדי, החוסך אותם לצלליות.

שיתוף פעולה על בימה הוא משהו מאוד חיובי – מבחינה חברתית לפחות. בשני הדואטים של עדי שעל ונועה ורטהיים יש מרכיב חזק של הבנה הדדית ויחסים אמיתיים, והם אינם אנמיים ורכרוכיים כמו התנועה של חבריהם הלונדוניים.

הרעיון "לחקור ולמזג", כפי שמציינת התוכנית, נאה לכשעצמו. אבל התוצאה אינה מצדיקה את המאמץ. נקווה שאחרי אפיזודה זאת ישובו היוצרים הירושלמיים לעצמם, וימשיכו בדרכם.

"חולון תספק וירטואוזים"

יצחק שור

"חולון מתכוונת להמשיך במסורת של אספקת כנרים וירטואוזים גם בעתיד", מאמין ראש העירייה מוטי ששון, את אמונתו הוא מסמך לעובדה שבימים אלה נערך בעירו סמינר שנתי לכנרים ולויולנים בגילאי 13־21. הסמינר נערך בהתנדבות בידי פנחס צוקרמן, שהגיע ארצה כדי להשתתף בשלושה קונצרטים של הפילהרמונית, ובפסטיבל במסגרת פסטיבל ישראל. ואולם, את רוב זמנו הוא יקדיש צוקרמן לסמינר לצעירים. עוד [illegible] עיריית חולון החליטה להעניק מילגות לכל משתתפי הסמינר.

צוקרמן, בן חולון, אינו הכנר היחידי שהצמיחה העיר. שמות גדולים נוספים הם הכנרים שמואל אשכנזי, שלמה מינץ, חגי שחם, והוותיקים שביניהם עוד הספיקו ללמוד אצל מגדלת המחוננים אילונה פהר המנוחה, על שמה הקימה חולון מרכז למוסיקה, שישמש בית יוצר לאמנים צעירים.

דידקטי בעיקר

התזמורת הפילהרמונית הישראלית בקונצרט למנויים. מנצח: לורנס פוסטר. כנר: ואדים רפין. היכל התרבות, ת"א.

עמרית רמתי

"מוסיקה גדולה ואמיתית נובעת תמיד מן הלב. מוסיקה הנכתבת רק בטכניקה שכלתנית אינה שווה את הנייר שהיא נכתבת עליו, מאחר שהיא מאבדת את הערך המיוחד לביטוי של הרגש האנושי. מוסיקה צריכה, קודם כל, להביע רגשות ולעורר תחושות, ורק לאחר מכן להיות אינטלקטואלית". זהו ציטוט מתוך התוכניה, ובה מאמר שפירסם ראוול בכבודו ובעצמו. לדברים הללו אין ולא כלום עם גישתו של המנצח פוסטר. ניצוחו דידקטי למהדרין, אינו מתייחס לחיבור המרכיבים, ואי אפשר לדבר על ניתוק מוקשרים כי אין אפילו קצה־קצהו של הקשר כלשהו.

זה התחיל ביצירה יפה ובנויה היטב שכתב יצחק ליף, "ספרצות ומרנורות". ניתן היה ממש לחוש כיצד נעצרת הזרימה הטבעית של היצירה, בעיקר בהתמסרויות הבין־בליות, אך לא רק. זו אולי הדוגמה הדידקטית ביותר לביטוי "חוסר מעוף".

הקונצ'רטו לכינור ברה מינור מאת ויניאבסקי היה בנוי ברובו על הכנר ואדים רפין, אך גם משם לא באה הישועה. נגינתו התבטאה בוירטואוזיות שמאלצית חסרת עידון, כשהכנר "קורע" את הכינור בעבודה קשה, שלא לדבר על חוסר יציבות ריתמית.

חלקו השני של הקונצרט הוקדש לראוול. הרפסודיה הספרדית, האלבורדה דל גרציוזו, הטבן והבולרו, כל היצירות ללא יוצא מן הכלל היו מטפסות. על אף תנועותיו העגולות והזורמות של המנצח, היתה סולחת לו אילו ניתן היה למצוא התייחסות רצינית לפרטים. דווקא לסולני התזמורת היו רגעי חסד רבים, אך כאמור, ללא מרכיב מנחה גם הם הלכו לאיבוד.

ממם במוזיאון ערד מוצגת תערוכה ובה עבודות צילום של שמואל וינשטוק, וציורים של ראובן נחום, עד 30.7.94.

ממם "שיפוצים" – התרחשות בחלל ובזמן, וזו שם העבודה האמנותית של לב שטורן, המוצגת בחודשים יוני־יולי '94 בחצר בית האמנים בירושלים. בתום התקופה יוחזר המצב לקדמותו.

ממם תערוכת הצייר אריה אלואיל (1967־1901) "חזרה לביתניה עילית", מוצגת בבית גבריאל בכנרת עד 12.6.94. אוצרת: עירית שלמון.

ממם "דת התרבות – מעולמם הרוחני של יהודי בריית המועצות (לשעבר)", היא תערוכה המוצגת במוזיאון בית שטורמן, מועצה אזורית גלבוע (ליד קיבוץ עין חרוד מאוחד). בצד סיפוריהן של למעלה מ־60 משפחות, מוצג בתערוכה אוסף אביזרים וחפצים של עולים חדשים מרוסיה שהתיישבו בעמק יזרעאל. התערוכה מהווה מקור ביטוי לאלפי עולים שנקלטו באיזור זה בשנים האחרונות. התערוכה מציגה את היהודי היהודי בבריה"מ למרות תהליך ההתבוללות המתקדם, בו חיו. אוצר התערוכה, ליאוניד שצ'ור, הוא איש תיאטרון וארגון תרבותי. התערוכה מוצגת עד חודש יולי 94', בימים א'־ה' 15.00־8.00. שבת וחג 14.00־10.00.

ממם תערוכות במוזיאון תל־אביב: דויד ריב, ציורים 1994־1982. התערוכה מוצגת עד 16.7.94; סיפורה של מצדה – תערוכה ארכיאולוגית, המציגה מימצאים נדירים מן החפירות במצדה, חלקם מוצגים כאן לראשונה, עד 30.7.94; צילום בבאוהאוס – תצלומים מארכיון הבאוהאוס בברלין. עד 8.8.94.

מיתחם וייסנהוף – שכונה לדוגמה – שכונת מגורים שנבנתה בסמוך לשטוטגרט, כפרוייקט נסיוני על־פי עקרונות האדריכלות המודרנית, בשלהי שנות ה־20. בתערוכה תיעוד צילומי ודגמים של בניינים. במסגרת אירועי הבאוהאוס בתל־אביב, עד 2.7.94.

אלסי – לשם שימוש – דרך עשרות כלים שעוצבו עבור חברת אלסי, ניתן לבחון איכויות צורניות וארכיטיפיות של המוצר. עד 13.8.94.

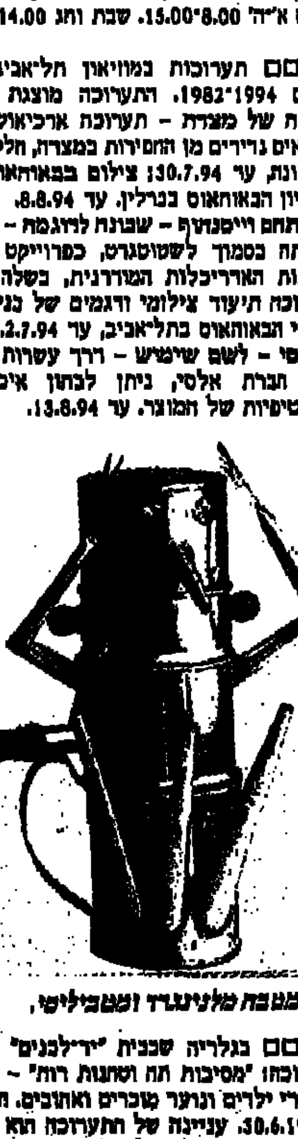

כלי מטבח מלגיעוד וסטבילישי.

ממם בגלריה שבבית "יד־לבנים" רעננה, מוצגת התערוכה "מסיבות תה וסתנות רות" – איורים חדשים לסיפורי ילדים ונוער מוכרים ואהובים. התערוכה תנעל ב־30.6.1994. עניינה של התערוכה הוא איורים מזווית ראיה וקריאה ערכנית של ספרים שקראנו ואהבנו כילדים וכמתבגרים. בתערוכה מוצגות עבודותיהם של 35 מאיירים, המשתייכים לאגודת המאיירים בישראל. האיורים נעשו מספרים כמו: יהושע הפרוע, החלילן מהמלין, הנסיך המאושר, עליסה בארץ הפלאות, רוני קישוט, רובין הוד, גוליבר, מקס ומוריץ, יותם הקוסם, הענק וגנו, פוליאנה, אייבנהו, פיצפונת ואגטון ועוד רבים אחרים. הטכניקות בהן השתמשו האמנים מגוונות אף הן.

איציק רגב, איור ל"פוליאנה" מאת אלינור פורטר, טכניקה מעורבת.

יצחק שור

תל־אביב נלחמת בהנשרה

תל־אביב, מבטיח יורשו של שושני בתפקיד ראש מינהל החינוך העירוני, שמואל דורפמן, תהיה העיר הראשונה בישראל שבית הספר התיכון שלה יהיה באמת שש־שנתי, ולא ייאלץ את תלמידיו החלשים לחזור על פתחיהם של בתי־ספר אחרים. נכון הדבר שהחל מן החטיבה העליונה חופשי כל בית־ספר לקבל את מי שליבו חפץ, אבל העירייה ומשרד החינוך ידאגו לכך שבתי הספר ירצו להחזיק בכל תלמידיהם, ולא בחזקים בלבד

הויכוח בין חסידי הבחירה המבוקרת של חטיבות הביניים בידי הורים "דרומיים" בתל־אביב, לבין חסידי הסטטוס־קוו, הסיח את הדעת מן העיקר – מה צריך לעשות כדי להבטיח את כושר האחזקה של בתי הספר העל־יסודיים בעיר. השאלה היא, מה צריכים לעשות האחראים למערכת החינוך העירונית כדי למנוע את המצב המתסכל בו נתונים מאות תלמידי תיכון.

סקר שערך פרופ' דגני עבור עיריית תל־אביב יפו ב־1990 העלה, ש־43.67 אחוז מן התלמידים שהתחילו ללמוד בכיתות ז' בבתי־ספר עיוניים לא הגיעו לכיתות י"ב בסוף תשנ"א.

בסיור לימודי שערכה ועדת החינוך של הכנסת במערכת החינוך של תל־אביב בשבוע שעבר התחייבו בפניה ראש העירייה, רוני מילוא, ומחזיק תיק החינוך בעיר, חה"כ אביגדור קהלני, כי הבחירה המבוקרת לא תפגע באינטגרציה. אך הם גם הדגישו את מה שנראה להם עיקר בצרון, כנושא מרכזי של המערכת העירונית: יחד עם לשכת מחוז תל־אביב של משרד החינוך הם יעשו כל שלאל ידם כדי שכל תלמיד שהתחיל ללמוד בכיתה ז' של חטיבת הביניים ישאר בבית־ספרו במשך שש שנים, עד הגיעו לכיתה י"ב.

"הנשרת תלמידים היא תוצאה של לחץ כבד מצד מורי החטיבות העליונות על מורי חטיבות הביניים, להעביר אליהם רק בעלי הישגים לימודיים גבוהים", כתב ד"ר שמשון שושני, אבי תוכנית ההתחדשות בתל־אביב, בתוכניתו לפני כשנתיים. שושני גם לא פטר את משרד החינוך מאחריות להנשרה, משום שהמשרד פרסם את רשימת בתי הספר ואת שיעורי ההצלחה בבגרות, והיה זה מסר של עידוד למנהלים להגדיל את יוקרתם על־ידי הגדלת ההנשרה בחטיבה העליונה, מה שיאפשר להם להציג אחוזים גבוהים יותר של מצליחים בבגרות מבין הניגשים לבחינות.

תל־אביב, מבטיח יורשו של שושני בתפקיד ראש מינהל החינוך העירוני, שמואל דורפמן, תהיה העיר הראשונה בישראל שבית הספר התיכון שלה יהיה באמת שש־שנתי, ולא ייאלץ את תלמידיו החלשים לחזור על פתחיהם של בתי־ספר אחרים. נכון הדבר שהחל מן החטיבה העליונה חופשי כל בית־ספר לקבל את מי שליבו חפץ, אבל העירייה ומשרד החינוך ידאגו לכך שבתי הספר ירצו להחזיק בכל תלמידיהם, ולא בחזקים בלבד.

גם בבתי־הספר הקרויים "פרטיים", כמו הרצליה, יושבים בהנהלה נציגי העירייה ומשרד החינוך, ואילו בתי הספר התיכוניים העירוניים נמצאים בבעלות העירייה. לדברי דורפמן, הסכימו המנהלים לשתף פעולה עם העירייה ומשרד החינוך, לאחר שהובטחה להם עזרה פדגוגית: כל תלמיד מן הדרום שיירשם בתשנ"ה לתיכון בצפון יביא עימו "נדוניה" של שתי שעות שבועיות. מנהל בית הספר יהיה אחראי אישית להכנתה של תוכנית תגבור לתלמידי הדרום, במגמה להביא את הרוב הגדול של תלמידיו לכיתה י"ב, ולבחינות הבגרות.

כדי לשפר את איכות הניהול וההוראה התחייבה עיריית תל־אביב בפני ועדת החינוך להקטין את בתי הספר התיכוניים, כך שהם יעמדו על גודל אופטימלי של 6־7 כיתות לכל היותר בכל שכבת גיל; להכשיר מורים להוראה בכיתות הטרוגניות; להקטין את הכיתות בחטיבות הביניים בדרום העיר (תיכון עירוני ט', יד־סינגלובסקי וקדמה) ולהעמידן על 30 תלמידים לכל היותר; לבנות מערך לימודי מסייע לתלמידי הדרום הלומדים בצפון, כדי שיוכלו להתמודד טוב יותר עם הדרישות הלימודיות.

תהליכים אלה ילוו על־ידי צוות מומחים. גוף חיצוני יבדוק את התוצאות ויגיש דו"חות.

כיצד הגיעה תל־אביב לבחירה מבוקרת של חטיבות הביניים, וכיצד תבטיח העירייה שהאינטגרציה לא תיפגע?

קוהלני, שתרש את כיתות ו' בבתי הספר בדרום, נוכח לדעת שההורים תובעים לעצמם את חופש הבחירה בין צפון לדרום. העובדה שהם מתגוררים באיזור בעל רמה סוציו־אקונומית נמוכה איננה צריכה, לדעתו, לפגוע בשוויון ההזדמנויות שלהם. כדי ללמוד בבית־ספר יוקרתי בצפון אין הם צריכים לזכות במפעל הפיס.

העירייה אמנם השקיעה בתשתית הפיסית בדרום העיר משאבים גדולים יותר מאשר בצפון, אבל אם הורה סבור שסיכויי ילדו גבוהים יותר בבית־ספר תיכון צפוני, זכותו לבחור.

שליש מן ההורים בחרו בבתי־ספר תיכוניים בצפון, שני שלישים בחרו בדרום.

גם התיכוניים הדרומיים יחוזקו, מבטיח דורפמן: "נשפר את מיומנות ההוראה של המורים, נפתח אוריינטציות ייחודיות של בתי הספר ונהפוך אותם לאבן שואבת לתלמידי האיזור ולתלמידים מכל איזורי העיר. ניצור מסגרות איכותיות, שייאפשרו למצטיינים ללמוד באיזור מגוריהם. נדאג לאינטגרציה בדרום ובצפון, באמצעות פיזור שווה ומבוקר של טעוני־טיפוח בין בתי הספר השונים".

לא המנהלים יבחרו את תלמידיהם

כנגד החששות מפני בחירת תלמידים בידי המנהלים משיב שמואל דורפמן: "ההורים מילאו שאלוני שיבוץ. ב־88 אחוז מן המקרים שובצו התלמידים לקראת תשנ"ה לפי העדפתם הראשונה. ב־12 אחוזים מן המקרים הם שובצו לפי העדפתם השנייה. בשיבוץ הובאו בחשבון הקירבה החברתית בין התלמידים והרכב ההטרוגני העתידי של כיתותיהם. מנהלי בתי הספר התיכוניים, שיקבלו את תלמידי היסודיים, אינם מעורבים כלל בתהליך השיבוץ. בתהליך מעורבים חברי ועדה, המורכבת מנציגי משרד החינוך, העירייה, יו"ר ועד ההורים המרכזי של העיר ונציג מבקר העירייה. ועדה זאת קבעה את הרכבי הכיתות לקראת תשנ"ה בשלושה בתי הספר התיכוניים בדרום העיר, ואת הרכבי הכיתות במרכז ובצפון העיר".

בתוכנית המתוארת לעיל רואה רוני מילוא תוכנית נסיונית, שתיבחן מחדש בעוד שנתיים. בשלב זה מתייחסת התוכנית לתריסר בתי־ספר יסודיים בדרום־מזרח תל־אביב ולחמישה על־יסודיים, מתוכם 3 בדרום ו־2 בצפון. מילוא משוכנע, כי ללא שיתוף הורים בבחירת בית הספר התיכון שבו ילמד ילדם לא תיתכן כל התחדשות. כן הוא משוכנע שאין פתרון אחד, ואין נוסחת פלא להעלאת הרמה הלימודית של תלמידי התיכון. לכן תצעד העירייה בקווים מקבילים, הן על־ידי יצירת אינטגרציה בצפון והן על־ידי חיזוק בתי הספר בדרום.

קהלני. שוויון הזדמנויות בלי פיס

תלמידים בבית־ספר "דרומי". ההורים רוצים לבחור (צילום: ישראל שק)

המחסום הוא הבגרות, לא הפסיכומטרית

בהצעות החוק הפרטיות שלהם לביטול, או לניטרול הבחינה הפסיכומטרית כתנאי קבלה לאוניברסיטה, יצרו חה"כ אסתר סלמוביץ (ייעוד) וסילבן שלום (ליכוד) רושם כאילו הבחינה הפסיכומטרית משמשת מחסום עיקרי בדרכו של הצעיר הישראלי אל ההשכלה הגבוהה. האמת היא, שתעודת הבגרות היא המשמשת מחסום עיקרי.

לפי נתונים שמסרה לחברי ועדת החינוך של הכנסת מנהלת המרכז הארצי לבחינות ולהערכה מייסודן של האוניברסיטאות, ד"ר מיכל בלר, נקלטים מדי שנה 80 אחוז מבעלי תעודות הבגרות בלימודים אקדמיים. 20 האחוזים הנותרים מוצאים את מקומם במוסדות על־תיכוניים לא־אקדמיים ובאוניברסיטה הפתוחה, ואילו שיעור מסיימי י"ב הזוכאים לתעודת בגרות הגיע בתשנ"ג ל־32.35 אחוז בלבד. יתרם, 67.65 אחוזים מבני כל שנתון, אינם יכולים להיכנס לאוניברסיטה כל עוד לא ישלימו את בחינות הבגרות. אלה מורכבים משתי קבוצות: מסיימי י"ב ללא בגרות מהווים 24.03 אחוז מן השנתון, ואילו 43.62 מן השנתון כלל לא סיימו י"ב כיתות.

לפיכך, דרך המלך שבה הולך משרד החינוך היא הגדלת מספר העומדים בבחינות הבגרות, ובמקביל הרחבת כושר הקליטה של המכללות האקדמיות. אך הגדלת מספר המועמדים והנקלטים במוסדות להשכלה גבוהה לא תפתור את השאלה כיצד לבחור בין המתאימים יותר והמתאימים פחות ללימודים גבוהים בכלל, ולחוגים המבוקשים בפרט.

חה"כ סילבן שלום הכין הצעת חוק פרטית, לפיה הסינון בין המתאימים לבלתי מתאימים לחינוך גבוה ייעשה בסוף שנה א' באוניברסיטה. הצעתו, כמו גם הצעתה של חה"כ אסתר סלמוביץ, עברה במליאת הכנסת בקריאה הטרומית, נגד דעתו של שר החינוך ונגד דעת הממשלה. בשבוע שעבר נדונו שתי הצעות החוק הפרטיות בוועדת החינוך.

אני מודה שלבי נוטה לקבל את הצעתו של סילבן שלום, משום שהיא מעבירה את נטל ההוכחה של התאמה, או אי־התאמה, מן האוניברסיטה לסטודנט. למי שמתמיד ומוכשר, יש סיכוי טוב לעמוד בבחינות ולהצליח. האמנם?

משיב פרופ' שלמה אקשטיין, המייצג את אוניברסיטת בר־אילן בוועד ראשי האוניברסיטאות: "לימדתי 30 שנה בחוג לכלכלה. הנשירה במעבר משנה א' לב' היתה גבוהה, וכמות הסבל של הנכשלים. עדיף, אם כך, למנוע כניסתו של סטודנט לחוג שהסיכוי שלו לסיימו בהצלחה איננו גבוה, מאשר לקבלו לחוג שכמעט מובטח בו כישלון. אחד ממקני המירה להצלחה בלימודים אקדמיים הוא הצלחה ב...לימודים אקדמיים – מי שהוכיח הצלחה בלימודים לתואר ראשון או בחוג אחר, גדל הסיכוי שלו להצליח בלימודי התואר השני, או בחוג קשה יותר. לכן עדיף שסטודנט המבקש ללמוד בחוג קשה, כמו כלכלה או משפטים, ואינו מתקבל, יקדיש שנה ללימודי סוציולוגיה ואז יוכלו מוריו לעמוד על יכולתו האקדמית".

קבלה פתוחה ובחירה טבעית

השיטה של "קבלה פתוחה", כפי שמציע סילבן שלום, אינה מקובלת על ד"ר מיכל בלר, מעבר לשיטה זו יחייב פתיחת כיתות מאוכלסות עד להתפקע, שתלמידיהן יעמדו על רמה ממוצעת נמוכה יותר. כיום מתרחשת גם ההרשמה לחוגים המבוקשים מעין "ברירה טבעית". רבים מוותרים מראש על הרשמה לחוג שסף הקבלה שלו גבוה. לכאורה, השקעה גדולה יותר בכיתות, מורים וספריה תפתור את הבעיה. למעשה, זוהי משאלה בלתי מציאותית. גם אילו היה כל אדם לומד מה שליבו חפץ, ברור שלא תמיד יוכל לעבוד במקצועו. יש גבול ליכולת המשק לקלוט רופאים, עורכי־דין ופסיכולוגים.

שיטת המיון בסוף שנה א' נוסתה באוניברסיטת תל־אביב, שהפעילה במשך מספר שנים מכינת "קדם משפט", כדי לבחור מי מתלמידיה יתקבל לחוג למשפטים. מספר המתקבלים למכינה היה גדול פי כמה מן המיכסה שנקבעה למסיימי המקולטה למשפטים. התחרות בין הסטודנטים יצרה אווירה של "תלמיד לתלמיד זאב". המכינה בוטלה.

המיון הוא בלתי נמנע, סבורה ד"ר בלר, ולכן השאלה היחידה היא באיזו שיטה יש למיין. אפשר לערוך הגרלה בין המועמדים, ואז התוצאה תהיה מקרית ולא כל מי שמתאים יתקבל.

האוניברסיטאות בארץ אימצו את הגישה המריטוקרטית, לפיה יתקבלו בעלי היכולת והכישרון. כדי לבחור בהם דרוש כלי מיון שינבא את הצלחה בלימודים אקדמיים. הכלי שנבחר הוא ציון משולב של תעודת הבגרות והבחינה הפסיכומטרית, ביחס של 50:50. במוסיקה, מתמטיקה או שפות מוסיפים מבחני ידע, או מיומנות ספציפית. ברפואה מוסיפים מבחני אישיות וראיונות. בתחומים אחרים נקבעת נקודת חיתוך מינימלית לקבלה, ללא תלות במכסה. זה מבטיח שהסטודנטים יעמדו בדרישות בסיסיות, כמו ידיעת עברית, אנגלית או מתמטיקה.

אולם נקודת החיתוך זו יכולה להשתנות מדי שנה בהתאם ליחס בין מספר המועמדים למספר המקומות בכל חוג. נקודת החיתוך לרפואה ולמשפטים היא גבוהה משום שהביקוש עולה כמעט פי ארבעה על ההיצע, ואילו מספר המועמדים במדעי הרוח הוא קטן ועומד על [illegible] מועמדים לכל מקום לימודים.

איך יודעים שהציון המשולב של תעודת הבגרות והבחינה הפסיכומטרית הינו כלי המיון הטוב ביותר? המרכז לבחינות ולהערכה בדק את הקשר שבין ההצלחה בבחינה הפסיכומטרית לבין ההצלחה בלימודים אקדמיים. המחקר הקיף 93 אלף תלמידים, שהתחילו ללמוד בחמש אוניברסיטאות בעשור האחרון, והשווה את הישגיהם האקדמיים לציון המשולב של הבגרות והפסיכומטרית. במקביל נבדקו קבוצות מרגעות של מתקבלים, שנמצאו מתחת לתחתי הקבלה. המחקר הוכיח כי סיכויי ההצלחה בלימודים פוחתים הולכים ככל שפוחת הקבלה המשולב משני הגורמים, הפסיכומטרית והבגרות. נמוך יותר. הצלחה או כישלון נמדדים על־פי ממוצע הישגים הלימודים בשנה א', ולפי שיעור הנשירה או האוניברסיטאות, מסיבות אקדמיות.

בעיקרי של דבר, אפשר לחלוק על צדק המשקל בתעודות בגרות, המבוססות את התחזית לגבי הלימודים האקדמיים. אפשר גם לחלוק על יכולתה של הבחינה הפסיכומטרית למדוד מרכיבים אישיותיים, כמו מוטיבציה והתמדה. אבל כל הנתונים מוכיחים, שלא המיון הנוכחי לקבלה לאוניברסיטאות הוא המהימן ביותר לניבוי הצלחה בלימודים.

מודיעין

טלוויזיה

חדשות בעברית ובערבית.
בוקר טוב ישראל.
שמת כושר.
ראשית קריאה – בלי סורוח – בוים שווא – בבשים.
רחוב סומסום – מה עושים כשמח.
אכפת לי – תכנית אקטואליה בנושאי חינוך. גבול הציווח.
עניין של זמן – עצמאית בשטח.
מי שונה?
פרפר נחמד – זה הקיץ שאנו אוהבים.
הקלברי פין – סדרה
צער גידול בוות – סדרה קומית
פינג פונג – אולפן חי.
סלילות סיינימון
פינג פונג – אולפן חי.
חדשות.
פינג פונג – אולפן חי.
מי סופר – סדרה המפגישה ילדים עם סופרי ילדים וספריהם
פינג פונג – אולפן חי.
אריק – סדרת המשך על הרפתקאותיו של אריק בוקס. ילד בן 11 שהופך לכלב, בלי שתהיה לו שליטה בזה
פינג פונג – אולפן חי.
ערב חדש.
פינג פונג – אולפן חי.
חיות וחיוכים – שעשועון
פינג פונג – אולפן חי.
דיגבס וחבריו – סדרה בהופשה.
פינג פונג – אולפן חי.
החדשות באנגלית.
ספורט.
חדשות בערבית.
בריוה
מבט. עבשבת.
פופוליטיקה.
ריאפ – דרמה תיעודית
חדשות.
המשך הסרט ריאפ.
נ'יק והשמן – סדרת מתח משטרתית. שם הפרק: שלום – פרק א'.
פסוקו של יום.

ערוץ 2

פלספוס
הפסקת צהריים – עם בחיה ברק אורחיה.
משימה סודית ביותר – סדרת הרפתקאות ומסתורין
וסן דיסני – השכונה של גופי – סדרת הנפשה מרובבת לילדים
הבטחת חג ההודיה – סרט נחווה מעולמו של וולט דיסני בשני חלקים
החדשות.
שותפי האגור – רופא – סדרת דרמה קומית
ציון תבלה – משחק טלוויזיה מקורי משדור חי, בשיתוף הצופים
הרינואורים – סדרה קומית
מי בריבוע – סדרת פעולה חסטית
קרוב רחוק – סדרת דרמה
יותר מזל משכל – משחק טלוויזיה.
החדשות.
קומדי סטור – תכנית בידור.
מקס חלוקת פרס המוסיקה הבינלאומי במונטה קרלו – קונצרט חגיגי. המתקיים אחת לשנה, ובו מתקיים טובי האמנים בעולם ושוברי שיאי המכירות, בקטגוריות שונות מעולם המוסיקה. הקונצרט התקיים בחודש מאי במונטה קרלו וצפו בו כ־600 מיליון איש בכ־80 מדינות ברחבי תבל. את הקונצרט הנחה פטריק סוויזי. הוא נערך תחת חסותם של הנסיך אלברט והנסיכה קרולין וכיבדו אותו בנוכחותם גם כוכבים ידועי שם כשר, קלאודיה שיפר, דיוויד קופרפילד, רינגו סטאר, בובי בראון, קיילי מינוג ועוד רבים אחרים. בין הזוכים בתחרות: וויטני יוסטון, אריק קלפטון, גלוריה אסטפן, קני רוג'רס, בריאן אדמס, u2, פרינס, סטיבי וונדר ועוד ועוד.
22.00 לילה גוב – תכנית בידור לילית בהנחייתו של גידי גוב.
23.30 החדשות.
23.35 בשבילי הזמן – סדרת מתח דרמטית בריטית

רדיו

קול המוסיקה

06.06 לקום עם מוסיקה – שעה ראשונה – בעריכת אבי חוני
07.07 לקום עם מוסיקה
08.05 לקום עם מוסיקה
09.00 חכניות הבוקר של קול המוסיקה בוקר שני – תכניתו של שלמה ישראלי קונצ'רטי. באך: קונצ'רטו ברו מז'ור לשני פסנתרים (ברכה עדן ואלכנדר תמיר/סימ' יים רשה"ש/מנדי רורן); קורנגולד: קונצ'רטו לפסנתר ביד שמאל, אופ' 17 (סטיבן דה גרוט/תז' פיל' צפון־מערב גרמניה/ו.א. אלברט); רודריגו: קונצ'רטו ד'ארנחואז (ג'וליאן ברים/תז' מונטוורדי/ג'. א. גארדינר), ראוי שוקר: קונצ'רטו לסיטאר ולתזמורת (ראוי שוקר/סימ' לונדון/אנדרה פרבין); קבלבסקי: קונצ'רטו מס' 2 לצ'לו ולתזמורת, אופ' 77 (רפאל ולפיש/תז' פיל' לונדון/בריידן תומסון)
11.30 קיח' ג'ארט – קונצרט סולו בווינה, 1992
12.15 רביעיות מסוגים שונים – פר נורגארד: רביעייה מס' 2 לכלי־קשת – קורסטו בריוזו (רביעיית קונטרה); סלבה גלין: מחזור – שבעה פרקים לרביעייה (גלין ססמלד בתפקידי חליל, 2 בינורות וכבל); חוזה סרבריי: רביעייה לסקסופונים (רביעיית הסקסופון האוסטרלית); אנברטו גייסמונטי: שבע שנים לפסנתר, סימסייזר, צ'לו וקונטרבס (גייסמונטי ורביעייתו); נוין בראיירס: חיים חדשים מחילים לקווארטה־טנור ושלושה כלי־קשת (ד.גיימס/א. דדייר/א. לבור/ר. פרוז); גוין בראיירס: גלוריוס היל לקווארטה־טנור, שני טנורים וברימון (זמרים מתוך אוסמבל היליארד); בן ג'ונסטון: חסד סופלא (רביעיית קרונוס)
13.57 בימת שיר – דן פניס – הקלטה נדירה בקולו
14.06 מוסיקה לשעת צהריים
16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם
18.00 מחזורי יצירות – היצירות לפסנתר של יוהאנס ברהמס, תכנית מוסברת ומודגמת ע"י אלכסנדר תמיר – קטעים לפסנתר, אופ' 79
19.05 צלילים בין ערבים – בעריכת עדית צבי – מיצירות רוברט שומאן: הפתיחה מנפרד, אופ' 115 (פיל' ברלין/גייימס לווין); ערבסקה ברו מז'ור, אופ' 18 (ולדימיר הורוביץ – פסנתר); אדאג'ו ואלגרו לצ'לו ולפסנתר, אופ' 70 (אלכסנדר ביילי – צ'לו/פיטר אוואנס – פסנתר), פטר הססכן – שלושה שירים, אופ' 53 (מירה זכאי – אלט/בנימין הבין – פסנתר), סבוא ואלגרו אפאי ואמו בסול מז'ור לפסנתר ולתז', אופ' 92 ודניאל ברנבוים – פסנתר/פילי לונדון/מוצא – דיטריך פישר־דיסקאו)
20.00 בימת שיר – בעריכת אילנה צוקרמן. ישראל הר – קצה התשובה ולחם
20.03 מעברים – מסע בצלילים עם שלמה ישראלי הרבבים לא שורחיים וזרם, מוסיקה בהתהוות ביחד עם ג'אז ומוסיקה קלאסית
22.00 ממרף התקליטייה (שידור שני) – בעריכת עדנה עוזי
23.00 צלילים לסיומו של יום – קשת של צלילים בעריכת ציפי ויצטום – יוזף מרטין קראו. פתיחה ואריה מתוך האופרה פרוסרפינה (חד תיאטרון דרוטינגהולם, בכלי התקופה/ברברה בוני – סופראן/שובק); בוקריני: חמישייה ברו מז'ור ל־2 כינורות, 2 ויולות וצ'לו (אוסטבל 415); היידן: אריייטה ו־12 וריאציות במי־במול מז'ור, הוב' 3/17 (אודראס שמאייר, פסנתר פטישים)

רשת א'

06.06 התעמלות בוקר
06.16 אשמורת בוקר
07.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
07.30 שירים עבריים
07.55 בימת שיר
08.05 חוגה עם בני הגדל
08.55 קראחי ספר
09.05 פחות – חוקי עבודה
10.05 טלרדיו
11.05 אצבע על הדופק
12.05 מוסף סורח תיכון
13.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
14.05 בראש צעיר
15.00 סנגינה עברית – שירים ופיוטים
16.05 מה קרה לי – סיפורים מהחיים
17.00 חדשות באנגלית ובצרפתית
17.05 סנזין יומי מפסטיבל ישראל
18.05 מוחת ערב
20.00 מבט לחדשות
20.50 בחברותא – יהדות במרחב הזמן
22.05 יחסים – על חיזור אהבה וסקס
23.05 שעה אישית

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה
08.05 עוין אחר
09.05 עשר עד עשר
10.05 הכל דיבורים
14.05 רוני קסם
15.05 יומן חוץ
15.45 עיתונות חוץ
16.05 צבע הכסף
17.05 חמש אחרי החדשות
18.05 היום הזה
19.05 דין ודברים
20.05 שירים עבריים
21.05 כותרות מבט והיום הזה
21.15 משחקי לילה עם זאב עזר
23.05 אנשים אוהבים
01.05 לתוך הלילה עם יוסי סיאס
05.05 אור ראשון

רשת ג'

07.05 מעורב ישראלי
09.05 בוקר בוקר
10.05 תוכנית עשר
11.05 כל יום הוא יום יפה
12.05 אהבה עצמית עם גיל קומר
13.05 לוהט עם שוש עטרי
15.00 חולה רדיו עם דידי הררי
16.05 קופסת הלהיטים
17.05 מופע רוק
18.05 קצה אחרת
20.05 פופ 94
21.05 כוחל הסורה
22.05 שיר לאחותי
23.05 חולם בהקיץ

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל
06.02 אוניברסיטה משודרת – כלכלה ופוליטיקה עם ד"ר לב ודיברנו
06.30 בוקר טוב ישראל
07.15 בוקר חדש עם אלכס אוסקי
08.00 בוקר טוב ישראל – מהדורה שניה
09.05 קשה בבוקר
10.05 ופלה
11.05 וכון לעכשיו
13.00 בצהרי היום
13.15 משהו לצהריים
14.05 העולם שמח
15.05 יש עם מי לדבר עם אריה מליניאק
16.00 שעה לפני עם רזי ברקאי
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 פגישה אישית עם אלוף משנה שלמה, ראש המחלקה לתכנון אסטרטגי באגף תכנון בממכ"ל
18.45 חמש עשרה קמות
19.05 המוסיקה בסקום
20.00 מבט לחדשות
20.30 יבוא ללוח
21.05 צ'ק 5
22.05 קול הגיז הזה
23.05 עשרים וארבע – היום שהיה
00.00 יומן חצות
00.10 יומן פסטיבל ישראל
00.15 ציפורי לילה עם סי הימן
02.00 לא רוצים לישון

שידורי גלגל"צ

07.05 סדיוה בדרך – עם אמיר אשר
09.05 חשש בכיכר עם סוסי קווים
11.05 שמש עם אלי ישראלי
14.05 בטריה – עם גויה עיוב
15.05 שבוע רוב עם דובי לנץ
16.05 חכם בכביש עם רון לוינטל
18.05 ולגלאה עם לאה עוז
20.05 דרייב אין עם ודב רביד
22.05 לילה טוב

קולנוע

תל אביב

גורדון: האמת שלא תיאמן. 22.00; אמון הדר׳. 20.00.
גן העיר 1: העפיפון הכחול. 14.20, 16.40, 19.20, 21.50.
גן העיר 2: בודהה קטן. 14.30, 16.50, 19.30, 22.00.
גת ארץ הצללים. 16.50, 19.20, 21.50.
דיזנגוף 1: לבן. 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50.
דיזנגוף 2: רומיאו בקדווה. 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50.
דיזנגוף 3: הפסנתר. 11.00, 15.10, 19.30; הפיתוי הכי יפה של תיי. 13.05, 17.15, 21.50.
דקל: פילדלפיה. 19.30, 21.50.
הקולנוע: העפיפון הכחול. 16.30, 19.15, 21.45.
חן 1: ג'ק ונמרוד. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 2: אנו"י. 11.00, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50.
חן 3: עדה באפלה. 11.00, 14.30, 17.00, 19.30, 21.50.
חן 4: פשע אילם. 17.00, 19.25, 21.55.
חן 5: בכוונת זדון. 17.00, 19.30, 21.50.
טיילת 1: בשם האב. 17.00, 19.30, 22.00.
טיילת 2: העיתון. 17.00, 19.30, 22.00.
טיילת 3: הצטלבות. 17.00, 19.30, 22.00.
לב 1: קליפורניה. 12.15, 14.20, 17.00, 19.40, 22.00.
לב 2: קיקה. 12.00, 14.10, 16.50, 19.30, 21.50.
לב 3: שלום לפילגש. 14.00, 19.30; פופאן 12.10, 18.20; עירום. 14.00, 17.00, 22.00.
לב 4: תנועה אחת ארבע ושימות. 12.00, 16.30, 20.00, 22.00.
מוזיאון. האישה שייצרה שמן שומשום. 17.00, 19.45, 22.00.
מקסים עידן התמימות 19.15, 21.40
סינמטק. אורלנדו 17.30, 19.45, 21.45
צפון כרכה. 17.00, 19.30, 21.50.
רב אור 1: אנו"י. 17.00, 19.30, 21.50.
רב אור 2: תמונות קצרות. 17.30, 21.00.
רב אור 3: מאהב אחד יותר מדיי. 17.00, 19.30, 21.50.
רב אור 4: עידן התמימות. 16.35, 19.15, 21.50.
רב אור 5: שאריח היום. 16.35, 19.15, 21.50.
שחף 1: רשימת שינדלר. 17.00, 20.45.
שחף 2: בני זוגן. 17.00, 19.45, 22.00.
תל אביב 1: האקדח מת מצחוק 33.3. 17.30, 20.00, 22.00.
תל אביב 2. העיתון. 17.00, 19.30, 22.00.
תל אביב 3. בשם האב. 17.00, 19.30, 22.00.

ירושלים

גיל 1: האקדח מת מצחוק 33.3. 13.30, 17.00, 20.00, 22.00.
גיל 2: קליפורניה. 13.30, 17.00, 19.30, 22.00.
גיל 3: ווק שקנאי. 13.30, 19.30, 22.00.
גיל 4: רשימת שינדלר. 13.30, 17.00, 20.30.
גיל 5: העיתון. 13.30, 17.00, 19.45, 22.00.
גיל 6: מקס ומוריס. 13.30, 17.00, 19.30, 21.45.
גיל 7: זקנים חסרי מנוח. 13.30, 17.00, 19.45, 22.00.
גיל 8: בשם האב. 13.30, 16.30, 19.15, 21.45.

חיפה

אורלי: ארץ הצללים. 18.45, 21.15.
רב גת 1: ג'ק ונמרוד. 16.45, 19.00, 21.20.
רב גת 2: עדה באפלה. 16.45, 19.00, 21.20; ג'ק ונמרוד. 21.20
רב אור 1: אנו"י 16.40, 19.00, 21.20.
רב אור 2: מאהב אחד יותר מדיי. 16.40, 19.00, 21.20.
רב אור 3: קיקה. 19.00, 21.20; מחולים בצפרת. 16.45.
רב מור 1: מאהב אחד יותר מדיי. 16.45, 19.00, 21.20.
רב מור 2: אנו"י. 16.45, 19.00, 21.20.
רב מור 3: ארץ הצללים. 16.30, 18.55, 21.25.
רב מור 4: ג'ק ונמרוד. 16.45, 19.00, 21.20.
רב מור 5: עדה באפלה. 16.45, 19.00, 21.20.
רב מור 6: פילדלפיה. 16.30, 18.50, 21.20.
רב מור 7: בכוונת זדון. 16.30, 19.00, 21.20.

אשדוד

רון 1: סוור לרוול שיפוצים.
רון 2: סוור לרוול שיפוצים.

אשקלון

חן 1: עדה באפלה. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 2: האקדח מת מצחוק 33.3. 17.00, 19.20, 21.50.
חן 3: ג'ק ונמרוד. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 4: שאריח היום. 16.40, 19.20, 21.50.
חן 5: עידן התמימות. 16.35, 19.15, 21.50.

נתניה

חן 1: ג'ק ונמרוד. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 2: עדה באפלה. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 3: מאהב אחד יותר מדיי. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 4: אנו"י. 17.00, 19.30, 21.50.

ראשון לציון

חן 1: ג'ק ונמרוד. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 2: אנו"י. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 3: עדה באפלה. 17.00, 19.30, 21.50.
חן 4: מאהב אחד יותר מדיי. 17.00, 19.30, 21.50.
נעמן: הבן הטוב. 19.30, 21.45.
ראשון: מקס ומוריס. 19.30, 21.45.
רון 1: בכוונת זדון. 17.00, 19.15, 21.45.
רון 2: התפרנים מבברלי הילס. 17.30, 19.30, 21.45.
רון 3: סומבסטון, עיר ללא חוק. 17.00, 19.15, 21.45.

חולון

גל 1: ג'ק ונמרוד. 17.00, 20.00, 22.00.
גל 2: עדה באפלה. 16.45, 19.30, 22.00.
גל 3: האקדח מת מצחוק 33.3. 17.30, 20.00, 22.00.
גל 4: מאהב אחד יותר מדיי. 17.30, 19.45, 22.00.
גל 5: רשימת שינדלר. 20.00; תראו מי שמדבר עכשיו 17.00.

באר שבע

אשל: ללא פחד. 17.00, 19.30, 22.00.
רב נגב 1: ג'ק ונמרוד. 17.00, 19.30, 21.50.
רב נגב 2: זקנים חסרי מנוח. 17.00, 19.30, 21.50.
רב נגב 3: האקדח מת מצחוק 33.3. 17.00, 19.30, 21.50.
רב נגב 4: עדה באפלה. 17.00, 19.30, 21.50.

חדרה

לב 1: פשע אילם. 17.00, 19.30, 21.50.
לב 2: עדה באפלה. 17.00, 19.40, 22.00.
לב 3: זקנים חסרי מנוח. 17.00, 19.40, 21.50.
לב 4: לבן. 17.00, 19.40, 22.00.

ר"ג – גבעתיים

אואזיס 1: ג'ק ונמרוד. 17.00, 19.30, 21.50.
אואזיס 2: האקדח מת מצחוק 33.3. 17.00, 19.30, 21.50.
אואזיס 3: עדה באפלה. 17.00, 19.30, 21.50.
רב גן 1: אנו"י. 17.00, 19.30, 21.50.
רב גן 2: בכוונת זדון. 17.00, 19.30, 21.50.
רב גן 3: ארץ הצללים. 19.20, 21.50; מאהב אחד יותר מדיי. 17.00.
רב גן 4: בשם האב. 16.30, 19.10, 21.50.

פתח תקווה

היכל 1: ג'ק ונמרוד. 17.30, 20.00, 22.00.
היכל 2: האקדח מת מצחוק 33.3. 17.30, 20.00, 22.00.
היכל 3: זקנים חסרי מנוח. 17.30, 19.30, 22.00.

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ב' 6.6
21.30 – "טיפשונת אחת" כתבה ומשחקת טרי באום. (צוותא 2).
22.00 – סושה ויפצוק תחילה... עם מאיר סוויסה ואלי יצפאן.

שירותי חירום

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקווה – טל' 100. באר־שבע, חדרה, נתניה, הרצליה – טל' 100. אילת – 22444.

בתי חולים

תל־אביב והמרכז

"שיבא" תל־השומר – כל השבוע
"בילינסון" פתח־תקווה – כל השבוע
"איכילוב" תל אביב
"אסף הרופא" צריפין

נתניה

לניאדו – כל השבוע.

ירושלים

הדסה ע"כ – כירורגיה, אורטופדיה, פנימית
ביקור חולים – ילדים, א.א.ג.
שערי צדק – עיניים
מוקד כרמל – עניים

בתי מרקחת

בת־ים: גני בת־ים, הנביאים 3
חולון: אהרון, הופיין 52
ירושלים: קופ"ח הכללית שטראוס א, אביגדור 3
נתניה: תרופה, הרצל 2
פתח־תקוה: סופארם, שפרינצק 20
רמת־גן: רעשי, רש"י 13
תל־אביב: הבימה, דיזנגוף 17; קופ"ח הכללית, אסטרדם 7 – 9; **תורנות לילה מיוחדת עד השעה 03.00** בימים א – ה, "בן יהודה", בן יהודה 142; **עד חצות 24.00** בימים א. – ה. ובמוצ"ש, סופרפארם רמת אביב, איינשטיין 40
חיפה: מגן דוד, ואולה 13

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע בימים א'–ה' בין השעות 08.00–20.00, ביום ו' בין השעות 08.00–15.00, טלפון 03–433300.

יד ביד

אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה: ירושלים 243358–02; ת"א 226027 (24 שעות); חיפה 229488–04 (11.00–20.00); גליל מערבי 820222–04.

חקו הלבן – 204327–03, ימי א', ג', ה' 19.30–23.30.
קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' דה', 222732, ארגון הורים ארצי.
"קו פתוח", אוזן קשבת לילדים ובני נוער 621515–03 (24 שעות).

עזרה ראשונה לשיניים

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל.
בחיפה: רחוב הופן 26, קומה 1, טל. 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד הסטובליר) קומה א', טל: 294869, 285822–03.
מרפאת שיניים תורנית 24 שעות גם בשבתות וחגים. בתיאום טלפוני: איחורית 5449911, מוזי 4318, רח' יהודה המכבי ת"א.
"S.O.S Doctors" ביקורי בית ע"י רופאים 24 שעות ביממה, טל' 5033939–03

סיוע לנפגעות אונס

לדרושת ואיזור המרכז, טל' 32432–052
א'–ו' בשעות 17.00–21.00. תל־אביב 234819–03; חיפה 660111–04; ירושלים 24554–02; 72245–059.

אלי – עזרה באלימות כלפי ילדים במשפחה טל. 261070, 6956763, פועל מ־08.00 עד 22.00

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים – טל' 610303–02
ער"ן תל־אביב – טל' 5461111–03
ער"ן ילדים ונוער, ת"א – 6961113–03
ער"ן חיפה – טל' 672222–04
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) – 988410–04
ער"ן נתניה – טל' 625110–053
ער"ן בסר־שבא – 913999–052
ער"ן באר־שבע – טל' 418111–057
מוקד "מוקד הדרום – אס.או.לב, שרות טיפול, נמרץ לב, חיפה, 24 שעות ביממה, טל. 679999–04

מגן דוד אדום

ירושלים, ת"א, חיפה – טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים – טל' 5793333; לוד רמלה – 101, טל' 221022–08; אשלה – טל' 93334–065; מבשון – 101, טל' 931401–04; נהריה – טל' 823333–04; בת־ים – טל' 5511111; באר־שבע – טלפון 74767–057; שחיל. בנשו. דן, טל' 330848–03; פתח תקוה – 101, 93, 931111; חצור – 938233–06.

רכבות

מירושלים לת"א דרום: 07.25, 16.00.
מרחובות לת"א דרום: 06.00 (מלוד), 06.40, 07.30, 15.20, 17.15 (עד לוד), 18.50 (עד לוד).
מת"א דרום לירושלים: 07.25, 16.00.
מת"א דרום לרחובות: 06.10 (מלוד), 06.35, 14.35, 16.30, 18.00.
מת"א מרכז לחיפה: 06.00, 06.25, 07.18*, 08.03, 08.42*, 09.00, 10.30*, 12.00, 13.00*, 14.00, 15.00*, 15.57, 16.35, 17.00, 18.00, 19.00, 20.15.
לנהריה: 06.25, 12.00, 14.00, 15.00, 15.57, 17.00.
מחיפה בת־גלים לת"א: (מחיפה מרכז 5 דקות לפני היציאה מבת־גלים) 05.30, 06.00, 06.20, 06.42, 07.15*, 07.35, 08.20, 09.05*, 10.05, 11.00*, 11.56, 12.55*, 14.30, 15.30*, 16.30, 18.30, 19.30.
לנהריה (מחיפה מרכז 5 דקות לאחר היציאה מבת־גלים): 05.47, 07.58, 09.48, 12.07, 13.21, 15.26, 16.00, 17.30, 18.30.
מנהריה לחיפה (ולת"א): 05.50, 06.35, 07.25, 09.13, 10.57, 13.22, 15.24, 16.33, 17.30, 18.42.
קרונועים ברכבות מהירות בקו תל־אביב–חיפה – מת"א מרכז: 15.30, 17.47; מחיפה בת־גלים: 13.40, 16.10.

לוח זמני רכבות בימי ו' וערבי חג בלבד

מירושלים לת"א דרום: 07.25, 12.00.
מרחובות לת"א דרום: 07.30, 13.30 (עד לוד).
מת"א דרום לירושלים: 07.25, 12.00.
מת"א דרום לרחובות: 07.00, 12.45 (מלוד).
מת"א מרכז (מימי סבידור) לחיפה: 06.00, 07.04, 08.00*, 08.53, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.05.
מת"א מרכז לנהריה: 06.00*, 10.00**, 12.00*.
מחיפה בת־גלים לת"א (מחיפה מרכז 5 דקות אחרי היציאה מבת־גלים): 06.00, 06.35, 07.30*, 08.34, 09.30, 10.30, 11.30, 13.00, 14.00.
מחיפה בת־גלים לנהריה (מחיפה מרכז 5 דקות אחרי היציאה מבת־גלים): 06.13, 09.20, 10.13 (עד קריית־מוצקין), 11.37, 13.23.
מנהריה לחיפה ולת"א: 06.10**, 08.30, 10.25*, 11.00 (למוצקין), 12.30 (למוצקין), 12.50, 14.40 (עד חיפה בלבד).
קרונועים ברכבות מהירות בקו תל־אביב–חיפה – מת"א מרכז: 12.30; מחיפה בת־גלים: 10.18.

מידע אודות שירותי הרכבת:
תחנת ירושלים: 733764–02
תחנת ת"א מרכז: 5421515–03
תחנת חיפה בת־גלים: 564321–04

* רכבת מהירה.
** התחנה רכבות בחיפה

תל־אביב מתחממת לגביע

מכבי ת"א: הופעה מלאה באימון הערב. אופיר: נתרגל בעיטות 11 מ'. הקבוצה יוצאת היום לבית מלון • הפועל ת"א: חדד חולה ולא התאמן. רביבו טופל וישחק. היו"ר מוני הראל מבטיח מענקים שמנים

□ משה רוזנברג

מתח רב ליווה אתמול את אימוני שתי התל־אביביות הגדולות, שיתמודדו מחר (19.00) באיצטדיון ברמת־גן במשחק הגמר על גביע המדינה.

כדורגלני מכבי תל־אביב פתחו אמש באימון לילי את הכנותיהם למשחק הגמר השלישי ברציפות של המועדון. ההופעה היתה מלאה, כשגם גדי ברומר, איציק זוהר וגדי ברומר הסובלים מפציעות לא ויתרו על האימון.

היום ייערך אימון בוקר אחרון לקראת המשחק, וכפי שציין עוזר המאמן, עמנואל אופיר, השחקנים יתורגלו גם בבעיטות 11 מטר.

השחקנים אמורים לצאת לאחר אימון הבוקר למלון "דן אכדיה" בהרצליה, שבו ישהו עד פתיחת המשחק.

לגבי המענקים על זכייה אפשרית בגביע ציין מנהל הקבוצה, שמעון קורק: "לכל שחקן יש סעיף בחוזה אישי, ואני יכול להבטיח לך שמדובר במענק שמן מאוד במקרה של ניצחון. אם יהיה הפסד – לא יהיו מענקים".

לקפטן, ניר קלינגר, ולמאמן, אברהם גרנט, תהיה זו הופעה ששית בגמר, אך איש מהם טרם זכה בגביע. קלינגר: "הייתי קרוב הרבה פעמים לבאר, אך תמיד התאכזבתי. אני מקווה שהפעם זה ישתנה".

גרנט: "על הנייר אנו עדיפים, כי הטבלה אינה משקרת, אבל משחק הדרבי האחרון הוכיח שהפועל קבוצה לא פחות טובה מאיתנו. מי שישחק רגוע ובלי לחץ – ינצח".

★ ★ ★

המנג'ר, משה סיני, שלא הדריך את הפועל תל־אביב ביום ששי במשחק החפסד להפועל חיפה, החלים ממחלתו והגיע לאימון הבוקר של הקבוצה אתמול, באיצטדיון בלומפילד.

מהאימון נעדר רק חבלם, רואי חדד, שעדיין לא החלים ממחלת השפעת שתקפה אותו. ראשי האגודה מקוים שהיום ישתתף חדד באימון הערב, שייערך בשעה המקבילה למשחק הגמר. לעומת זאת, חזר להתאמן הקשר הפצוע, תומר אליהו, שיחזור לחולית הקישור במשחק הגמר.

חיים רביבו, שנפגע במשחק נגד הפועל חיפה, קיבל אתמול טיפולים רפואיים לפני האימון, וערך אימון מלא.

המנהל אריה חרשקוביץ אמר שהנהלת הקבוצה החליטה לא להוציא את השחקנים לבית מלון, אלא רק להפגש מחר בשעות הצהרים לארוחה משותפת.

היו"ר, מוני הראל, השוהה בחו"ל, אמר בשיחה טלפונית: "אצלנו עדיין לא נקבעו המענקים לאף משחק בשלבי הגביע. מה שכן, הודעתי לשחקנים שאם הם יעלו לגמר יקבלו מענק מכובד, ואם יקחו את הגביע יקבלו מענק שמן עוד יותר".

אבי השלישייה: משה איזנברג הבקיע שלושה מן השערים שלו בכל העונה, כשהבקיע שלושער לרשת בית"ר ירושלים במשחק השיא של בני יהודה בכל הזמנים בלאומית – 2:8 (צילום: אריה [...])

מכבי נתניה: לא ניתן לשפירא להרוס אותנו

□ משה רוזנברג

"לא ניתן לרובי שפירא להרוס את מכבי נתניה" – אמר אתמול ראובן פריונט, חבר הנהלת מכבי נתניה, בתגובה על כוונתו של שפירא לצרף את אבישי ז'אנו ואלון חלפון להפועל חיפה.

פריונט הוסיף כי המאמן החדש, ויקו חדד, הורה לא למכור את ז'אנו אפילו ב־300 אלף דולר. לגבי חלפון "אם שפירא יביא 230 אלף דולר – ניתן אותו ללא בעיות".

חדד הודיע אתמול להנהלת הקבוצה לא להשאיל לעונה נוספת את השוער, יעקב בלדב, ולהשאיר בנתניה החלוצים הזרים, איגור שקווירין ורומן פיליפצ'וק.

אגב, רובי שפירא התעניין בשבת במגן הפועל באר־שבע, שמעון ביטון, ולא מן הנמנע כי יכנס למו"מ עם יו"ר באר־שבע, רן פסח.

בני יהודה רוצה את גרישין

היו"ר, גד סולמי, כבר נפגש אתמול עם סוכנו של קשר הפועל חיפה

□ נפתלי כהן

בני יהודה מעוניינת בקשר הפועל חיפה, גנאדי גרישין, שלא ימשיך כנראה בעונה הבאה בקבוצה החיפנית.

אתמול הגיע סוכנו, בוריס גורמן, למגרש בשכונת התקוה, והסתגר במשך שעה עם יו"ר בני יהודה, גד סולמי, כשהמאמן החדש, נסים בכר, נמצא חוק בתמונה. השיחה הוגדרה על ידי שני הצדדים כשיחת גישושים.

סולמי אמר: "בני יהודה מעוניינת להציב בעונה הבאה קבוצה שתרוץ חזק בצמרת, ולשם כך נרכוש מספר שחקנים מהדרג הבכיר. יוסי אבוקסיס עוזב את הקבוצה, ולכן אנו מחפשים קשר עושה משחק, ושחקן כמו גרישין מתאים לנו".

לגבי מספר שחקנים שרוצים לעזוב את האגודה, כמו הבלם גיא שרעבי, הקשר, סהר מזרחי, והחלוץ, רווה שרעבי, אמר סולמי: "כל עוד לא ישבנו עם נסים בכר, אף שחקן לא ישוחרר. עם זאת, לא נחזיק [...] בכח".

באסיפת סיום העונה [...] המאמן, רמי לוי, [...] והחנהלה הגישה למאמן [...] מיוחד על עבודתו [...] רק רווה שרעבי ושולי [...] מסיבות אישיות.

0:0 לארגנטינה נגד קרואטיה

נבחרות הכדורגל של קרואטיה וארגנטינה נפרדו בזאגרב בלא שערים, במשחק המבחן האחרון של ארגנטינה, ערב צאתה למונדיאל בארה"ב.

בהרכב קרואטיה הופיעו כמה שחקנים ידועים, המככבים בליגות ספרד ואיטליה, כבוקסיץ' (לאציו רומא), וזבונימיר בובאן (מילאן), סוקר (סביליה) ורוברט פרושינצקי (ריאל מדריד).

ווגרלי ניצח את מכסיקו 0:1

יותר מ־91 אלף צופים חזו באיצטדיון "רוז־בול" בפאסדינה (שבו ייערך משחק הגמר במונדיאל) בניצחון ארה"ב על מכסיקו 0:1.

שער הניצחון הובקע ע"י רוי ווגרלי, המשחק באנגליה, בדקה ה־51.

סעודיה זקפה לזכותה ניצחון ראשון במשחקי המבחן שלה, כשגברה בארה"ב על טרינידאד־טובאגו 2:3.

★ כ־80 אלף צופים חזו בדרבי הסקנדינבי שבו ניצחה שבדיה את נורבגיה 2:0. תומאס ברולין הבקיע את השערים, בדקות 56 ו־61 (בבעיטות 11).

★ פורטוגל וספורטינג ליסבון ופורטו סיימו בתיקו אפס בגמר הגביע הפורטוגלי בליסבון, לאחר 120 דקות של משחק. בפורטוגל אין הכרעה בפנדלים, כך שייערך משחק חוזר, ב־10 ביוני.

★ מחזיקת הגביע הספרדי, סאראגוסה, הביסה את סגנית אלופת גרמניה, קייזרסלאוטרן 0:8.

הפועל כפ"ס: משגי רכש, ניהול כושל וחרדה גרמו לירידה

□ משה רוזנברג

היורדת לליגה הארצית, הפועל כפר־סבא, עדיין בהלם. זה מאד כואב, אמרו אתמול אוהדים בכפר סבא. לצנוח ברגע האחרון ממש למקום האחרון, וממנו לארצית.

אבל מי שקרוב להפועל כפר־סבא, ראה את ההתדרדרות על הסף הרבה לפני המחזור ה־29, זה החל עם השחקנים הזרים, שלא מצאו את מקומם בקבוצה. כך, למשל, הביאו מאוקראינה את ואדים קולסניק ואמרו עליו שהוא יקרע הרבה רשתות. אחרי הכל, באוקראינה הוא היה סגן מלך השערים. בכפר־סבא המאמן שלו שאף לאמת, רק הבקעה אחת מיר הבינו שצריך לשלוח אותו הביתה.

הזר האחר, ואלרי ברושין, נמצא בגילופין ונזרק מהקבוצה למכבי פתח־תקוה. גם מפתח־תקוה הועף.

ואלרי קורלנצ'וק, מגורמי העלייה לפני שנה, נפגע לפני פתיחת העונה והוחלט להעבירו לה. א. כרמל.

במהלך העונה הגיעו קרלוס רודריגז מעירוני אשדוד, שלא הרשים, וגם החלוץ, ואלנטין מוסקבין, שלא פרע את השטרות והבקיע [...] שערים. רק עם הבלם, יורי מורוז, הצליחו, אבל הוא לבדו לא הצליח להציל את המולדת.

כפר־סבא, שירדה בפעם החמישית בתולדותיה לליגה הארצית, נכשלה כשלון חרוץ עם כל שחקני הרכש הישראלים שהביאה: שמעון קורצקי, ניר סוחר ויניב כהן לא תרמו הרבה.

שוחררו שני שחקני מפתח, רז רבינוביץ', הרוד סטולפר (פורטוגל) והחלוץ, אורן מוהרר, שעמו לא הסתדרו, החליט להמנע להסגר.

גם הנהלת הקבוצה לא תפקדה, ולאחר התפטרות המאמן, אמציה מרצ'ינסקי, נכנס לתפקיד, ל־4 משחקים, עוזרו, אריה שמיר, שנחל [...] הפסדים. ההנהלה, בראשות יואב חביב, התפטרה, וגם מקלישו, של תל אביב, לא הצליח לארגן את השורות. יודעי דבר אומרים שהנאמר שיזם את המועדון היה מגופה, וזהו תאגיד שמונח על רקע פוליטי.

המאמן החדש, נסים בכר, שפוטר מעירוני אשדוד, הכניס משב רוח מרענן במשחקים הראשונים, כשהצליח לייצב את ההרכב. אבל בסוף גם הוא לא הועיל.

את המכה הקשה ביותר לארצית ספגה הקבוצה לפני חודש, מול מכבי פ"ת. אז היה הפער מהפועל חיפה 8 נקודות, והאווירה שכם הישה האסיפה ומכבי פ"ת, בחצי הרכב, ניצחה את כפ"ס.

ההרכב, לפחות עד בואו של בכר, שונה משבת לשבת הישה לחוצה רכבת. עיקר הבעייה היתה כהצליית החוץ, שהבקיעה רק 16 שערים. הקבוצה ספגה 8 הפסדים בבית, והנה לכם הסיבות לירידה לליגה הארצית.

היו"ר מילצ'ן: ללא הרשות לבקרה תקציבית — הכדורגל היה מתמוטט

□ מוטי חביב

ראשי ההתאחדות לכדורגל סיכמו אתמול את עונת המשחקים במסיבת עתונאים שערכו בבית סוקולוב בתל־אביב.

יו"ר ההתאחדות לכדורגל, עוזיקס מילצ'ן, התייחס בפתח דבריו לקבלתנו לאירופה, ושיבח את עבודת הרשות לבקרה תקציבית, שלדבריו "אם לא היתה פועלת, הכדורגל היה מתמוטט ומפושט רגל".

מילצ'ן הזכיר את העובדה, שבעונה הבאה תהיינה 16 קבוצות בליגה הלאומית, וסיפר כי בכוונת ההתאחדות להגדיל את היציע המזרחי באיצטדיון הלאומי ברמת־גן.

מנכ"ל ההתאחדות, יעקב הראל, התייחס בדברי הסיכום שלו לוועדת גלברט, שבחנה את איגוד השופטים. הראל אמר: "נכון שהם עשו שגיאות, אבל מי בעצם לא עושה שגיאות?".

המנכ"ל גם התייחס להעברת זכויות צילומי הטלוויזיה מן הערוץ הראשון לשני, והבטיח שבניגוד לעונה הנוכחית לא תקופחנה קבוצות תחתית, וכמעט כל הקבוצות יצולמו באופן שווה.

סגן יו"ר ההתאחדות, גברי לוי, אמר כי ההתאחדות תחייב בעתיד הקרוב את כל קבוצות הליגה הלאומית להרכיב תאורת לילה במגרשיהן.

לקראת משחק גמר הגביע מחר, סיפרו ראשי ההתאחדות כי הוצאו עשרת אלפים כרטיסים במחיר 10 שקלים, המיועדים לבני נוער.

לגבי משחקי מוקדמות אליפות אירופה, אמר המנכ"ל הראל, כי ההתאחדות תנפיק "ריילי" של 5 כרטיסים לחמשת המשחקים, במחיר של 175 שקלים, אבל יהיו גם כרטיסים במקומות זולים יותר, והם יעלו 75 שקלים לכל המשחקים.

במסיבת העתונאים נכח גם היו"ר היוצא של איגוד השופטים, אברהם קליין, שקיבל אין ספור מחמאות מן היו"ר מילצ'ן, שהודה לאיגוד השופטים על פעילותו הרבה.

★ הפועל פתח־תקוה וס.כ. נס־ציונה מעוניינות בכדורגלן הפועל עירוני ראשל"צ, איתן שלום.

מבחנים: חיפה תארח ראשונה

□ י. חכם

המשחק הראשון במסגרת המבחנים על הכרטיס לליגה הלאומית בעונה הבאה, בין הפועל חיפה לשמשון תל־אביב, ייערך ביום ששי הקרוב (17.00) בקרית־אליעזר. הגומלין יהיה שבוע לאחר מכן (כנראה באיצטדיון רמת־גן) – כך נקבע אתמול בהגרלה שנערכה במשרדי ההתאחדות לכדורגל בר"ג.

במשחק הראשון ישוחקו 90 דקות, ואם בתום 90 דקות משחק הגומלין ייוותר שוויון, יוארך המשחק השני ב־30 דקות. אם גם כאן לא תושג הכרעה, ייבצעו בעיטות עונשין מ־11 מטרים.

יצוין כי במשחקי המבחנים אין חשיבות לשערי חוץ, ורק הפרש השערים קובע בחשבון הסופי.

אלטונן: בעונה הבאה — בשווייץ

□ י. חכם

שחקנה הפיני של הפועל באר־שבע, מיקה אלטונן, שלא מצא את מקומו בקבוצה, ישחק בעונה הבאה בשווייץ.

סוכנו של השחקן בארץ, חזי ויטוקבסקי, העביר בימים האחרונים שתי קלטות לשתי קבוצות צמרת בשווייץ, יאנג־בויס וסרבט ז'נבה, ונראה שאחת משתי הקבוצות הללו תקלוט את השחקן תמורת 100 אלף דולר.

מכבי הרצליה: גוטמן כבר עורך מבחני קבלה

□ אמיר בן־יוסף

מאמנה החדש של מכבי הרצליה, אלי גוטמן, בחן אתמול למעלה מ־20 כדורגלנים מהליגה הארצית וליגה א', המעוניינים להצטרף לקבוצה בעונה הבאה.

הבולטים שבהם: ויקי בוקובזה מהפועל ירושלים, תמיר בצר ממכבי יפו, אנואר חלבי מהפועל ר.א. כרמל, איל איזנ ממכבי אח"י נצרת ולירן בסיס מהפועל קרית־כרמל.

בכוונתו של גוטמן לערוך היום ומחר סבב נוסף של בחינת שחקנים, ורק אז יחליט מי מתאים להכלל בסגל הקבוצה לקראת פתיחת האימונים.

השוער, גנאדי טימילוביץ', מקבוצת דינמו מינסק, שהוא שוער נבחרת בלארוס, אמור היה להגיע לארץ אמש בשעה מאוחרת. בהרצליה ממשיך להבחן הקשר הארמני, סורן סטרוסיאן.

מכבי חיפה, עידן החגיגות

□ יוסף גלזר

אלופת המדינה, מכבי חיפה, ערכה אמש את האירוע לציון זכייתה באליפות המדינה, במגרשי האמונים "קצף" במבואותיה הדרומיים של העיר.

כ־2500 אוהדים חגגו באירוע, ששיאו היה שיר האליפות החדש, ששר חיים משה, יחד עם כדורגלני האלופה. מלבד חיים משה, הופיעה במקום גם להקת אתניקס.

ספרד כבשה את רולאן־גארוס

ארנצ'ה סאנצ'ז גברה בגמר על מרי פירס, וסרגיי ברוגרה עשה זאת מול בן ארצו, בראסטגי. המנצחים חגגו עם מלך ספרד, חואן קרלוס, שהגיע במיוחד לפאריס

יום גדול לטניס הספרדי: שני גמרי היחידים, לגברים ולנשים, באליפות צרפת הפתוחה ברולאן גארוס בפאריס, נפלו בידי ארנצ'ה סאנצ'ז וסרגיי ברוגרה (לשניהם היתה זו זכייה שניה). עם השניים חגג מלך ספרד, חואן קרלוס, שהגיע במיוחד לרולאן־גארוס, כדי להשתתף בהילולה הספרדית הגדולה.

סאנצ'ז, בת 23, גברה על תקוות צרפת, מרי פירס, בת 19, ילידת מונטריאול, 4:6, 4:6, 6:4. בחצי הגמר הדיחה פירס את מס' 1 בעולם, סטפי גראף, אך אתמול, במשחק הדחוי משבת, לא עמד הכח לבלונדית הגבוהה, שהתקשתה להתמודד מול מומחית החימר קטנת הקומה מספרד.

סרגיי ברוגרה, בן 23, שדורג ששי בטורניר, זכה בתואר בפעם השנייה ברציפות, לאחר שניצח בגמר כל־ספרדי את המדורג 23 בעולם, אלברטו בראסאטגי, בן 20 מבילבאו – 3:6, 5:7, 6:2, 1:6, בתוך שעתיים ו־18 דקות.

ג'יג'י פרננדז מארה"ב ונטליה זוורבה מבלארוס, המדורגות ראשונות, זכו בתואר בזוגות נשים, לאחר שגברו בגמר על האמריקניות, לינדזי דייבנפורט וליזה ריימונד, 2:6, 2:6.

בתואר זוגות גברים זכו ג'ונתן סטארק מארה"ב ובירון בלק מזימבאבואה, שדורגו במקום השני. הם ניצחו בגמר את הזוג השבדי, יאן אפל ויונאס ביירקמאן (12), 4:6, 6:7 (5־7).

בזוגות מעורבים ניצחו קריסטי בוגרט ומנו אוסטינג מהולנד את לאריסה ניילנד מלטביה ואנדריי אולחובסקי מרוסיה 5:7, 6:3, 5:7.

★ בגמר הטורניר בבקנהאם, אנגליה, גבר הצרפתי, גי פורז'ה, על הבריטי, ג'רמי בייטס, 2:6, 3:6.

★ הקרב על האליפות ליגה יתקיים היום, במגרשי הטניס של מועדון הכרמל בחיפה (18.00), בין המוליכה, הכרמל חיפה, לסגניתה, מכבי ויליי ת"א, המפגרת אחריה בנקודה. לכרמל יספיק תיקו כדי לזכות באליפות.

נפתלי כהן

שמחת המנצחים: הטניסאים הספרדים, ארנצ'ה סאנצ'ז (משמאל) וסרגיי ברוגרה צוהלים לאחר שזכו בתואר אליפות צרפת הפתוחה, ברולאן־גארוס, פאריס. זוהי זכייתם השנייה של השניים בתואר זה, ואפילו מלכם, חואן קרלוס, הגיע במיוחד לבירה הצרפתית כדי לחת להם את הכבוד המגיע להם (צילום: אי. פי.)

קזינו זלצבורג כמעט אלופה

קאזינו זלצבורג, שהופיעה בגמר גביע אופ"א, הבטיחה לעצמה למעשה את תואר האליפות אוסטריה, מחזור אחד לפני סיום העונה.

זלצבורג, שסיימה בנוינה בתיקו אפס עם ראפיד, צברה 49 נקודות.

אירלנד נכנעה 3:1 לצ'כיה בדאבלין

נבחרת הכדורגל של אירלנד נחלה הפסד מפתיע בבירתה, דאבלין, לצ'כיה 3:1 (1:1).

יותר מ־43 אלף צופים נדהמו מן ההפסד הביתי, הראשון לאחר שנים.

פאבל קוקה, המככב בליגה הגרמנית, כבש שני שערים, בדקות 25 (פנדל) ו־52. יאן שוצ'ופאריק הבקיע את השער השלישי בדקה ה־83. לאירלנד הבקיע אנדי טאונסנד, בדקה ה־43.

סמסונג אלופה

קבוצת ואס סאמסונג זכתה לראשונה בתולדותיה באליפות הונגריה בכדורגל, מחזור אחד לפני סיום העונה.

סמסונג סיימה בתיקו 2:2 עם ראשאש בוראפשט, וצברה 44 נקודות מ־29 משחקים, לפני בקסאבת, שנוצחה במגרשה ע"י הונבד־קישפסט 1:0. פרנצווארוש הכניעה את פארמאלאט 0:3.

למרות שערעורו עדיין לא נסתיים:

מטיל הכידון בביקין יוכל להשתתף באליפות ישראל

□ י. חכם

יו"ר איגוד האתלטיקה, שלמה בן־גל, החליט אתמול כי מטיל הכידון, [...]ריס ביקין, יוכל להשתתף באליפות ישראל שתהיה ב־25־26 [...]ני נהר יוסף.

ביקין הושעה לפני זמן מה מכל פעילות, בגלל החשד שהשתמש [...] ממריצים, ועתה הותר לו לחזור לפעילות, למרות שביה"ד של ההתאחדות לספורט החליט בישיבתו אמש כי תוצאות דגימה "בי" לא יובאו לפני הדיון המשמעתי הבא, שיהיה בעוד 25 ימים לפחות.

אמש החליטו דייני ההתאחדות לספורט, השופט שאול אלוני, ועורכי הדין, יהושע גלברט ועובדיה רויאל, כי על באי־כוחו של הספורטאי, עו"ד בן־ציון באייער, להגיש תוך 10 ימים את נימוקיו להתאחדות לספורט. לאחרמכן יגיש בא־כוח ההתאחדות, עו"ד אלון לוין, תוך 10 ימים את מסקנותיו. לאחר מכן, בתוך חמישה ימים, יגיש עו"ד באייער את תשובותיו לביה"ד.

במקביל מתכוון הבוקר יו"ר האיגוד, בדגל, לשלוח מברק להתאחדות האתלטיקה הבין־לאומית, על מנת לברר מה מעמדו של הספורטאי, כדי למנוע בעיות בתוצאות אליפות ישראל.

מרכז הפועל אישר ועדות המינויים בכדורגל וכדורסל

דירקטוריון מרכז הפועל, אישר בישיבתו אתמול את הרכבן של שתי ועדות מינויים לקראת האסיפה הכללית של ההתאחדות לכדורגל ואיגוד הכדורסל.

ועדת המינויים להתאחדות לכדורגל תכלול את יעקב אבימור (יו"ר), אברהם שגיא, אברי גביש, [...]הן להב, אליהו בבילה.

ועדת המינויים לאיגוד הכדורסל תכלול יעקב אבימור (יו"ר), ישראל [...], בצלאל אלרואי, חיים ממן, שלום [...], משה ולדמן.

כמו כן אישר דירקטוריון הפועל, [...] משורת הדין, מענק כסף 150 אלף שקל לקבוצת הכדורגל של הפועל בית־שאן. בנמקו זאת, אמר מנכ"ל הפועל, יעקב אבימור, שהפעילות הספורטיבית בבית־שאן [...]לה להוות דוגמה לכל עיירות הפיתוח בארץ, שגם עיירות קטנות [...]כולות להגיע להישגים ספורטיביים.

אילון/חניתה אלופת הותיקים

קבוצת הפועל אילון/חניתה זכתה בסוף השבוע באליפות ההתיישבות העובדת לוותיקים בכדורעף, לזכרו של אומניהו לבבי ז"ל, לאחר שגברה במשחק הגמר על הפועל עין־המפרץ/כפר מסריק 0:3 (9:15, 12:15, 8:15).

משחק הגמר נערך בקיבוץ אילון, והמפעל אורגן על ידי מרכז הפועל, בשיתוף מדור הספורט הבין־קיבוצי.

קרואטיה הפתיעה את גרמניה 22:24 באליפות אירופה

באליפות אירופה בכדוריד, הנערכת בפורטוגל, ניצחה קרואטיה במפתיע את גרמניה 22:24.

באותו בית (א') ניצחה רומניה את צרפת 26:27, ורוסיה את בלארוס 23:31.

בבית השני סיימו דנמרק וסלובניה בתיקו 19:19. שבדיה – הונגריה 18:22; ספרד – פורטוגל 18:24.

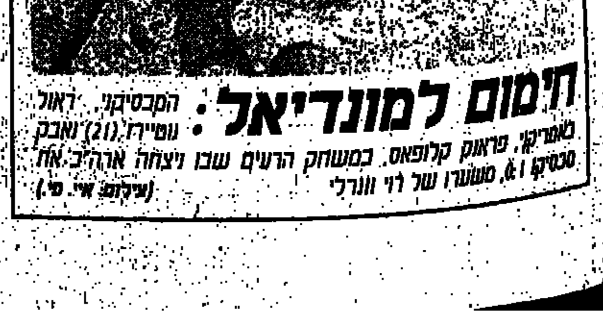

חימום למונדיאל: המכסיקני, ראול גוטיירס (21) נאבק עם האמריקני, פראנק קלופאס, במשחק הרעים שבו ניצחה ארה"ב את מכסיקו 0:1, בשערו של רוי ווגרלי (צילום: אי. פי.)

בגללם האנגלים נשארו בבית

נבחרת נורבגיה ניתצה את כל התחזיות, כשסיימה ראשונה בבית המוקדמות (לפני הולנד), וגרמה לכך שהאנגלים יראו את המונדיאל רק בטלוויזיה. אל תתפלאו אם הנורבגים יתמכו לסוס השחור של גמר 94

עוד 11 יום לפתיחת המונדיאל

□ ש. בן־גבריאל

רבים רואים בנבחרת נורבגיה את ה"סוס השחור" של ארה"ב 94, לאחר שהנורבגים הדהימו את הקהילייה האירופית, שלא העניקה להם סיכוי בבית קשה עם נבחרות מעולות כהולנד, אנגליה ופולין.

נורבגיה ניתצה את כל התחזיות המוקדמות, וסיימה ראשונה בבית. היא הביסה את סאן מרינו 0:10 ו־0:2; נגד הולנד 1:2 ו־0:0; נגד אנגליה 1:1 ו־0:2; נגד תורכיה 1:3 ו־2:1 (ההפסד היחידי); נגד פולין 0:1 ו־0:3.

נורבגיה הופיעה רק פעם אחת בשלבי הגמר, ב־1938 בצרפת, כשנתנה בסיבוב הראשון פייט רציני לאיטליה, בטרם נוצחה 2:1. איטליה זכתה לאחר מכן בגביע העולמי.

ההישג הגדול של הנורבגים נרשם בטורניר האולימפי ב־1936 בברלין, כשהפסידה לאיטליה בשלב חצי הגמר 2:1. גם כאן איטליה זכתה לאחר מכן בתואר האולימפי.

הניצחון הגדול של הנבחרת הנורבגית היה על איטליה באוסלו, במוקדמות אליפות אירופה האחרונה. הפסד זה מנע מאיטליה להעפיל לטורניר הגמר.

למרות שנורבגיה לא רשמה הצלחות בכדורגל העולמי כמו שכנותיה הסקנדינביות, שבדיה ודנמרק, הפך הכדורגל לספורט הלאומי במדינה זו. 300 אלף כדורגלנים רשומים ב־1842 מועדונים. הליגה הבכירה כוללת 12 קבוצות, ואשתקד זכתה קבוצת רוסנברג בדאבל.

הכדורגלן המפורסם בסגל הוא שוערה של טוטנהאם, אריק תורסטבדט, בן 32, הרושם 83 הופעות בינ"ארציות, מספר ההופעות הרב מבין ה־22 שיופיעו במונדיאל בארה"ב.

כוכב הנבחרת הוא רונה בראטסט, בן 33, מוורדר ברמן, המתפקד כליברו, בעל 56 הופעות בנבחרת. בראטסט מנהל מאחור את המערך העורפי, שהוא החלק החזק בנבחרת הנורבגית.

מגינה של אולדהאם, גונאר האלה, חזר לסגל לאחר שהחלים מפציעה ברגלו. המאמן, אגיל רוג'ר אולסן, בן 52, שחקן נבחרת נורבגיה לשעבר, אמר שהפתעה שלו היא המגן, אלף אינגה האלאנד, שהוכנס לסגל בגלל הכושר הפיסי, מהירותו ויכולתו לתפקד גם כמגן תוקף. האלאנד הצטרף לנוטינגהאם בדצמבר וסייע לה לשוב לליגה הבכירה.

משחקה הראשון של נורבגיה במונדיאל יהיה ב־18 ביוני, בוושינגטון, נגד מכסיקו. יריבותיה האחרות של נורבגיה בבית 5 הן איטליה ואייר.

המאמן הנורבגי פירסם עד כה רק 16 שמות מה־22 שיופיעו בארה"ב.

הסגל: שוערים – אריק תורסטבדט (טוטנהאם), פרודה גרודאס (לילסטרום). מערך עורפי – גונאר האלה (אולדהאם), רונה בראטסט (וורדר ברמן), סטיג אינגה ביורנבאייה (רוסנבורג), רוג'ר נילסן (שפילד יונייטד), אלף אינגה האלאנד (נוטינגהאם), הנינג ברג (בלקברן). קשרים – ג'אסטין פלו (שפילד יונייטד), אריק מיקלאנד (סטארט), אויבינד לאונהארדסן (רוסנברג), קייטיל רקדאל (לירסה), יאן איוואר יעקבסן (יאנג בויס), לארס בוהינן (נוטינגהאם). חלוצים – יאן אגה פיורטופט (סווינדון), גוראן סורלוט (בורסה, תורכיה).

שוער טוטנהאם, אריק תורסטבדט, הותיק והמנוסה מכולם

לאשר גולדברג
אתך באבלך על מות האם
שושנה
חבריך במדור הספורט